

ՄԵՐ ԱՆԿԻՒՆԸ

Ատամ Շիֆֆ Թրամփի Յարձակման Թիրախ

Տարիտ մը ատելի Միացեալ Նահանգները կը բոլորէ անբնական իրավիճակ: Երկրի նախագահը ամենօրեայ իրապարակային վեճերու մէջ է սկսեալ հասարակ քաղաքացիներէն, մինչև երգիչ-երգչուհիներու, դերասաններու, մարզիկներու, լրագրողներու հետ, հասնելու համար Գոնկրէսի անդամներուն ու ամենէն տարօրինակը՝ իր իսկ կողմէ նշանակուած նախարարներու, Արդարադատութեան Բաժանմունքի եւ ԷՖ.Պի.Այի ղեկավարութեան հետ: Ան յատկապէս այս վերջինները կ'ամբաստանէ իր նախագահութիւնը ծախողութեան մատնելու արշաւ շղթայագերծելու մէջ:

Տանուլտ Թրամփի իր յարձակումներուն համար կ'ապաւինի «Թուիթթրի» կարճ գրութիւններուն վրայ, որոնց մէջ ան կ'օգտագործէ նախագահի անվայել բառապաշար, չափազանցութիւններ եւ յաճախ ալ բացայայտ ստաբանութիւններ, որոնցմով ան արդէն դարձած է նշանաւոր:

Թրամփի նորագոյն թիրախը հանդիսացաւ Գոնկրէսէն ներս հայաշատ շրջանները ներկայացնող Ատամ Շիֆֆ, որ Ներկայացուցիչներու Տան Դետախուզական Յանձնաժողովի Դեմոկրատ Կուսակցութեան անդամներու ղեկավարն է ու այդ հանգամանքով հեռատեսիլի վրայ կը ներկայացնէ իր կուսակցութեան տեսակետները՝ Ռուսաստանի եւ Թրամփի ընտրապայքարի պատասխանատուներուն միջեւ գոյութիւն ունեցող կապերուն վերաբերեալ կատարուող հետաքննութիւններուն մասին:

Ատամ Շիֆֆի անցեալ շաբաթ ունեցած կարգ մը ելոյթները հաճելի չեն թուացած Թրամփին, որ արձագանգելով անոնց, գրեց. «Փոքրիկ Ատամ Շիֆֆ, որ կը ձգտի ատելի բարձր պաշտօնի, ամենէն մեծ ստախօսներէն ու գաղտնիքներ դուրս հանողներէն մէկն է Ռաշիկկընի մէջ»:

Այս ամբաստանութիւններուն Շիֆֆ տուաւ արժանի պատասխան, նոյնպէս «Թուիթթրի» վրայ յայտնելով. «Պր. նախագահ, կը նկատեմ որ զբաղ առաւօտ մը ունիս: Փոխանակ «Թուիթթրով» կեղծ արատներ տարածելու, Ամերիկացի ժողովուրդը պիտի գնահատէր եթէ հեռատեսիլը փակէր եւ զբաղուէր երկրի դիմագրաւած հարցերով»:

Ու այսպէս, Թրամփի քառասոյն նախագահութիւնը պիտի շարունակուի մինչև յառաջիկայ Նոյեմբեր, երբ Ամերիկացի ժողովուրդը առիթը պիտի ունենայ իր պատմական սխալը որոշ չափով շտկելու՝ Ներկայացուցիչներու Տան եւ Ծերակոյտի մեծամասնութիւնը յանձնելով Դեմոկրատ Կուսակցութեան:

Կը մաղթենք որ, այս անգամ ան ճիշդ որոշում կը կայացնէ:
«ՄԱՍԻՍ»

«Անգարան Պէտք է Զրաժարի Ցեղասպանութեան Ժխտողական իր Քաղաքականութիւնէն». Ըսած է Նալպանտեան

Շուրջ մէկ դար շարունակուող ժխտողական քաղաքականութիւնը ձախողած է, սակայն թուրքիան դեռ կառչած կը մնայ կարծրատիպերէ: Այս մասին յայտարարած է Հայաստանի ԱԳ նախարար Էտուարտ Նալպանտեանը՝ «Ազատութիւն» ռատիոկայանի խնդրանքով մեկնաբանելով թուրքիոյ ԱԳ նախարար Էտուարտ Նալպանտեանը:

ԱԳ նախարար Էտուարտ Նալպանտեան

ներառեալ պատերազմական ժամանակաշրջանում Օսմանեան թուրքիայի դաշնակիցներ Գերմանիայի, Աւստրո-Հունկարիայի հազարաւոր պաշտօնական փաստաթղթերում, ականատես դիւանագետներին, միսիոներներին, ցեղասպանութիւնը վերապրածների վկայութիւններում, տասնամեակներ իրաւական ուսումնասիրութիւններում, անգամ Օսմանեան ռազմական դատարանի արխիւներում:

Միջազգային հանրութեան կողմից բազմիցս է շեշտուել, որ Ցեղասպանութեան ժխտողականութիւնը պարարտ հող է ստեղծում մարդկութեան դէմ յանցագործութիւնների կրկնութեան համար: Հայոց ցեղասպանութեան ճանաչողներին «ամբոխավար» անուանելու փոխարէն, Անգարան պէտք է հրաժարի իր ժխտողական քաղաքականութեան վտանգաւոր ամբոխավարութենէն, քաջութիւն ցուցաբերի սեփական անցեալին առեւտուելու համար», - նշած է ԱԳ նախարարը:

Պոլսոյ Նահանգապետարանը Անվաւեր Յռչակած է Գարեգին Արք. Պեքճեանի Ընտրութիւնը

Ամիսներ տեւած լուրստեանէ տեք, Պոլսոյ նահանգապետարանը ի վերջոյ պատասխանած է Պոլսոյ հայոց նոր պատրիարքի ընտրութեան իրականացման վերաբերեալ դեռ Օգոստոս ամսուն ուղարկուած դիմումին:

«Ակօս» պարբերականի հաղորդմամբ, փոխնահանգապետ Իսմայիլ Կիւլթէքիին կողմէ ստորագրուած նամակով թրքական պատկան մարմինները յայտնած են, որ չեն ճանչնար Գարեգին արքեպիսկոպոս Պեքճեանին՝ իբրեւ պատրիարքական տեղապահ:

Իսմայիլ Կիւլթէքիին նամակին մէջ ընդգծուած է, որ պատրիարք Մեսրոպ Մութաֆեանը դեռ ողջ է, ուստի նոր պատրիարքի ընտրութեան համար անհրաժեշտ պայմաններ չկան: Կը նշուի նաեւ, թէ պատրիարք Մութաֆեանի առողջ

ջական խնդիրները պատրիարքական աթոռը թափուր ճանչնալու պատճառ չեն համարուիր, հետեւաբար՝ Արամ արքեպիսկոպոս Աթէշեանը կը շարունակէ մնալ պատրիարքական փոխանորդի պաշտօնին, իսկ տեղապահ Գարեգին Պեքճեանի ընտրութեան գործընթացը, ինչպէս նաեւ անոր կայացուցած որոշումները անվաւեր կը համարուին:

Պոլսոյ Հայոց պատրիարքարանը առայժմ չէ արձագանգած նահանգապետարանէն ստացուած նամակին: Յայտնի է նաեւ, որ համայնքային հիմնադրամներու ղեկավարները հրաւիրուած են Պոլսոյ նահանգապետարան, ուր ներքին գործոց նախարար Սուլէյման Սոյլուի մասնակցութեամբ հանդիպման պիտի քննարկուի պատրիարքի ընտրութեան հարցի շուրջ առաջացած ճգնաժամը:

«Լեռնային Ղարաբաղի Ժողովուրդը Իրաւունք Ունի Ինքնուրոյն Որոշել Իր Ճակատագիրը». Տը Պիւուման

Տոնիք տը Պիւուման Երեւանի մէջ

Զուիցերիոյ Համադաշնութեան Ազգային խորհուրդի նախագահ Տոնիք տը Պիւուման Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտութեան կարգաւորումը կը պատկերացնէ բանակցութիւններու ճանապարհով: Ան ՀՀ ԱԺ նախագահ Արար Բաբլոյեանի հետ համատեղ ասուլիսի ընթացքին ըսած է, որ Արցախի հակամարտութիւնը պէտք է կարգաւորուի ՄԱԿ-ի բազմաթիւ պայմանադրութիւններու եւ ազգերու ինքնորոշման իրաւունքի հիման վրայ:

«Լեռնային Ղարաբաղի ժողովուրդը իրաւունք ունի ինքնուրոյն որոշել իր ճակատագիրը, ինչպէս միւս ժողովուրդները: Խնդիր լուծումը հարկաւոր է պատկերացնել բանակցութիւններու միջոցով, որոնց հիմք կը դառնայ ՄԱԿ-ի ընդունած պայմանադրութիւններն ու ազգերու ինքնորոշման իրաւունքը», - ըսած է Տոնիք տը Պիւուման:

Հարցին թէ, հաշուի առնելով այն հանգամանքը, որ Ատրպէյճանը կը զինուորի ու ռազմատեխնիկայով յայտարարութիւններ կ'ընէ, կը հրաժարի շփման գիծի հետաքննութեան մեխանիզմներ տեղադրել եւ այլն, միջազգային հանրութիւնը ազդեցութեան ինչ մեխանիզմներ ունի, ան պատասխանած է. «Պէտք է ըսեմ, որ ՀՀ-ն ԵԱՀԿ գործընթացի անդամ է եւ հրադարձ խախտման իւրաքանչիւր դէպք պէտք է գիտականօրէն արձանագրուի, փաստագրուի ու ներկայացուի, որպէսզի միջազգային իրաւական ատենաները հարկ եղած պարագային կարենան անդրադառնալ եւ նաեւ հակազդել»:

Նոյն ասուլիսի ընթացքին Չուիցերիոյ Համադաշնութեան Ազգային խորհուրդի նախագահը աստուանք յայտնեց, որ հայ-թրքական արձանագրութիւնները չեն իրագործուած: Ան յայտնեց որ կը շարունակէ մնալ այն համոզման վրայ, որ միայն խաղաղ ճանապարհով կարելի է խաղաղութիւն ապահովել ամբողջ Կովկասի մէջ:

ՐԱՅԱՍՏԱՆԵԱՆ ՄԱՍԻՍ

Համակարգը Կը ԽժՈՒ Նաեւ Իր Հերթական Չոհից. Սերժ Սարգսեանի Տակտիկան

ՍԵՐՏԻ ՄԱՐՏԻՐՈՍԵԱՆ

Համակարգի արտաքին, ճաշակով հագուկապ, բարի ժպիտ ու չվարկաբեկուած անցեալ այս ամէնը հաշուի առնելով՝ մեր երկրում շատերը դրական քողի ներքոյ էին ընկալում ներկայիս վարչապետ Կարէն Կարապետեանին: Սա այն ժամանակ, երբ Կարապետեանը նոր էր ստանձնել գործադիր մարմնի ղեկավարի պաշտօնը: Հասարակութեան մի հատուածն իսկապէս ոչակի յոյսեր էր կապում Կարապետեանի հետ՝ սպասելով իրական փոփոխութիւնների եւ ինդիքների գոնէ մի մասի լուծման: Իշխող ՀՀԿ-ին այս ամէնը հարկաւոր էր՝ խորհրդարանական ընտրութիւններին «նոր», «չվարկաբեկուած» դէմքով ներկայանալու համար, տպաւորութիւն ստեղծելով, թէ իրենք գնում են ռեալ փոփոխութիւնների ճանապարհով: Իրականում, սակայն, ոչինչ չէր փոխուել, եւ կարճ ժամանակ անց սա հասկացան բոլորը, այդ թւում՝ Կարէն Կարապետեանը, որ ստիպուած էր անդամագրուել ՀՀԿ-ին ու գործել վաղուց արմատացած խաղի կանոններով: Որոշ ժամանակ անց քաղաքացիներ-

րի յոյսերն ի չիք դարձան:

Հիմա, երբ վարչապետի կառավարումից անցել է գրեթէ մէկուկէս տարի, կարող ենք արձանագրել, որ էական փոփոխութիւններ չեղան: Որքան էլ իշխանութիւնները փորձում են տնտեսական աճի եւ, ընդհանրապես, բոլոր ոլորտներում առաջընթացի մասին ցուցանիչներ հրամայել, միեւնոյն է՝ այդ թուերը քաղաքացիների կեանքում որակական փոփոխութիւնների չեն հանգեցրել: Թաւական է միայն նշել այն հանգամանքը, որ ո՛չ նախորդ տարի, ո՛չ այս տարի, ո՛չ կենսաթոշակի, ո՛չ նպաստի, ո՛չ էլ աշխատավարձի բարձրացում պետական պիւտճէով չեղաւ: Փոխարէնը ակնատես ենք լինում շարունակական գնաճի: Եւ հիմա, երբ քաղաքացիներն առերեսում է դաժան իրականութեան հետ, Կարէն Կարապետեանի ելույթներն այլեւս նախկինի նման հիացմունք չեն պատճառում եւ իշխանութիւնների հանդէպ վերաբերմունքի մեղմացմանը չեն օգնում: Յատկանշական է, որ 2017 թուականի Մարտ ամսին՝ խորհրդարանական ընտրութիւններից առաջ, Gallup International Asso-

ciation-ի՝ հայաստանեան ներկայացուցչութիւնը հրապարակեց սոցիոլոգիական արդիւնքները, Կարապետեանի վարկանիշը 80 տոկոսից աւելի էր: Ամիսներ անց՝ Դեկտեմբերին, նոյն ընկերութեան իրականացրած հարցման արդիւնքում յայտնի դարձաւ, որ վարչապետի վարկանիշը 28 տոկոսով անկում է գրանցել, փոխարէնը բարձրացել էր Սերժ Սարգսեանի վարկանիշը: Ստացուած է՝ Հանրապետական կուսակցութեանը յաջողուց գրեթէ անբասիր վարկով մարդուն դարձնել այնպիսին, ինչպիսին ընկալուած է հանրապետականների ճնշող մեծամասնութիւնը: Այսպիսով մարեցին ե՛ւ դրայվը, ե՛ւ հանրային սպասումները: Հասարակութեան շրջանում որպէս նոր մարդ ընկալուած պաշտօնեան, ըստ էութեան, չէր մնացաւ լծացած համակարգի դաժան ճիւղաներին: Չնայած, եթէ անկեղծ լինենք, պէտք է նաեւ ասենք, որ Կարէն Կարապետեանին կառավարութիւն ձեւաւորելիս կազմաւորուած քաղաքականութեան հարցում լիակատար ազատութիւն էր տրուած: «Ժողովուրդ» օրաթերթի տեղեկութիւններով՝ Սերժ Սարգսեանը

Կարապետեանին թոյլ էր տուել իր նախընտրութեամբ նշանակելու բոլոր նախարարներին՝ բնականաբար, բացի պաշտպանութեան եւ արտաքին գործերի նախարարներից եւ կառավարութիւնը ձեւաւորուցն հենց Կարէն Կարապետեանի ուղեւորով:

Հիմա իշխանութիւնները նոյն մեթոդը փորձարկում են նաեւ նախագահի թեկնածու Արմէն Սարգսեանի դէպքում: Նախագահի պաշտօնի համար ընտրուել է մարդ, որը հասարակութեան լայն շրջանակների կողմից համարուած է չվարկաբեկուած, նախկինում ներքաշուած չի եղել սկանդալներում, նաեւ դժուար է նրան մեղադրել երկրի ներսում կուռուպցիոն գործարքներում թափախուած լինելու մէջ: Ճիշտ է, ի տարբերութիւն Կարապետեանի, Սարգսեանի նկատմամբ մեծ հիացմունք չկայ, բայց եւ հասարակութեան մէջ չկայ նրա դէմ լուրջ անվստահութիւն, բացասական վերաբերմունք, դիմադրութիւն: Հիմա չկայ, սակայն կարճ ժամանակ անց կը լինի. համակարգը կը իժՈՒ նաեւ իր հերթական գոհին. այդ է յուշում նախկինի դառը փորձը: Ընդ որում, հազիւ թէ Արմէն Սարգսեանին փրկի այն հանգամանքը, որ պետութեան իրական ղեկավարը, որոշումները կայացնող անձը լինելու է վարչապետը, իսկ իրեն վերապահուած է լինելու միայն փաստաթղթեր ստորագրելու եւ վաւերացնելու գործառոյթ: Հազիւ թէ Արմէն Սարգսեանին փրկի այն փաստը, որ Սահմանադրութեամբ նախագահը պէտք է լինի անկուսակցական. այսինքն՝ նրան չեն կարող ստիպել դառնալ ՀՀԿ անդամ: Միեւնոյն է՝ հարկ եղած դէպքում նրա վրայ կը բարդեն ամէն ինչի պատասխանատւութիւնը: Սա Սերժ Սարգսեանի եւ իշխող ՀՀԿ-ի տակտիկան է:

«ԺՈՂՈՎՈՒՐԴ»

Ռուսաստանի Հայ Մեծախորուստների Ցուցակը Ու Իրական Պետութեան Արժէքը

ՄԵՏԱԲՈՒՍԱ ՇԱԼՈՒՆՑ

Միացեալ Նահանգների ֆինանսների նախարարութիւնը ինչպէս յայտնի է, հրապարակել է ռուսաստանցի բարձրաստիճան պաշտօնեաների ու նախագահ Փութինի մերձավոր օլիգարխների ցանկը, որոնք առաջիկայում կարող են յայտնուել ամերիկեան պատժամիջոցների տակ:

Կոնգրէսն ուղարկուած ցուցակում կրեմլեան ողջ էլիտան է, այդ թւում՝ ռուսաստանաբնակ հայ գործարարներ Սամուէլ Կարապետեանը, Դանիլ Նաչատուրովը եւ Սերգէյ Գալիցկին (Յարութիւնեան): «Կրեմլեան գեկոյց» կոչուող փաստաթղթում ընդհանուր առմամբ 210 անուն կայ՝ Փութինի աշխատակազմի ղեկավար Անտոն Վաչոն, մամուլի խօսնակ Դմիտրի Պեսկովը, օգնական Վլադիսլաւ Սուրկովը, վարչապետ Դմիտրի Մեդվեդեւը՝ 8 փոխվարչապետների եւ 22 նախարարների հետ, պետական «Ռոսնեֆտ»-ի ու «Գազպրոմ»-ի ղեկավարները՝ Իգոր Սեչինն ու Ալեքսեյ Միլլերը:

Ուաշինգթոնում չեն մոռացել նաեւ օրինակները եւ ուժայիններին. ցանկում են Ռուսաստանի խորհրդարանի երկու պալատների խօսնակները, ներքին հետախուզական ծառայութեան տնօրէն Սերգէյ Նարիշկինը, Անվտանգութեան դաշնային ծառայութեան ղեկավար Ալեքսանդր Բորտնիկովը, գինուած ուժերի գլխավոր շտաբի պետ Վալերի Գերասիմովն ու գլխավոր դատախազ Յուրի Չայկան:

Փորձագէտները, սակայն, նշում են՝ սա առաջին հերթին հոգեբանական ազդեցութիւն է ունենալու, շատերը մտաւարութիւն ունեն, որ առաջիկայում արեւմտեան պանքերն ու կառույցները պարզապէս կը նախընտրեն գլխացաւանքի տակ չընկնել ու ցուցակում ընդգրկ-

ուածների հետ գործարքներ չկնքել: «Կրեմլի ցանկը» ֆինանսների նախարարութիւնը Յունուարի 29-ին ներկայացրել էր Կոնգրէսին: Այդուհանդերձ, ԱՄՆ նախագահ Դոնալդ Թրամփի վարչակազմը կոնգրէսին ծանուցել է, որ տուեալ պահին նոր պատժամիջոցներ չեն սահմանելու Ռուսաստանի նկատմամբ: Այսինքն, եթէ Ուաշինգթոնը նախկինում պատժամիջոցներ էր սահմանում Ռուսաստանի պետական խոշոր հաստատութիւններին եւ խոշոր գործարարներին նկատմամբ, ապա հիմա պատժամիջոցների սպառնալիքի տակ են ընկել նաեւ այն ընկերութիւնները, որոնք շարունակում են բիզնեսը պատժամիջոցների տակ ընկածների հետ: Այս ձեւով փակում է շղթան, որի բաց լինելը Ռուսաստանին հնարաւորութիւն էր տալիս մեղմել պատժամիջոցների ազդեցութիւնը:

Ռուսաստանի պարագայում, այն էլ նախընտրական շրջանում, կատարուածն, ինչպէս ասում են, անսպասելի չէր: Պաշտօնական Մոսկուան էլ «Կրեմլի ցանկի» յայտ գալը կապում է հենց Ռուսաստանում նախընտրական շրջանի հետ: Սակայն մեզ՝ հայաստանցիներին համար կարեւոր է իհարկէ այլ թեմա՝ հայագի ռուսաստանցիների այդ ցուցակում յայտնուելու փաստը: Պարզ է, որ այդտեղ կարող են լինել տասնեակ այլազգիներ, որոնք ՌԴ քաղաքացի են, եւ վստահաբար Ուաշինգթոնում այդ մարդկանց ուղղակի չեն էլ ճանաչում:

Կարող էին Սամուէլ Կարապետեանից, Դանիլ Նաչատուրովից եւ Սերգէյ Գալիցկինից (Յարութիւնեան) բացի լինել այլ հայագի ու այլազգի մեծահարուստ ռուսաստանցիներ ու վստահաբար: Պէտք է հասկանալ, որ այս մարդիկ յայտնուել են նման ցուցակում այն տրամաբանութեամբ, որ հարս-

տացել են ենթադրաբար իշխանութիւնների «դաբրոյով», ընդամենը այսքանը, եւ ոչ աւելին:

Առհասարակ, ինդիքը անձեռք չեն: Հայաստանի համար կարեւոր է այլ հարց: Մեր իշխանութիւնները Հայաստանը սիրում են մշտապէս «հագար թելերով» կապել Ռուսաստանի հետ՝ անվտանգութիւնից, տնտեսութեան զարգացման հեռանկարներից մինչեւ քաղաքական ամէն տեսակ որոշման կայացում:

Ահա, սա այն դէպքն է, երբ մեր իշխանութիւնները պէտք է գիտակցեն, թէ որքան կարեւոր է երկրի ինքնիշխանութիւնն ու ինքնուրոյնութիւնը, այլ կերպ ասած՝ իրական անկախութիւնը: Մենք՝ հայաստանցիներ, չպէտք է ստիպուած լինենք արդարաւալ այս կամ այն երկրում հայագի մեծահարուստի հետ կապուած ինդիքների համար ու պարզաբանումներ պահանջենք, որքան էլ այդ մարդիկ Հայաստանի զարգացման համար աշխատանք են տանում ու որեւէ մէկը կասկածի տակ չի դնում նրանց հայրենասիրութեան աստիճանը:

Մենք պէտք է ունենանք ինքնուրոյն՝ ներսից զարգացող պետութիւն, որը պէտք է մտորի իր՝ սեփական քաղաքացիների մասին ու կախուած չլինի որեւէ երկրի հարուստ հայրից: Մեծահարուստ հայրի կողմից բարեգործութիւնը, երկրի զարգացմանն ուղղուած ծրագրերը բոլորովին այլ թեմա են, բայց, երբ որեւէ երկրի, կը լինի դա Ռուսաստանի, ԱՄՆ-ի, կամ եւրոպական որեւէ երկրի մեծահարուստ հայր հարստութեան գործոնով կապուած է Հայաստանի պետական-քաղաքական-իշխանական համակարգին, ահա այս դէպքերում է, որ մենք մեխանիկորէն ստիպուած ենք լինում այս կամ այն տհաճ դէպքում արդարացումներ գտնել:

«ՀԱՅԵԼԻ»

ՄԱՍԻՍ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐ

ՄԱՍԻՍ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐ

ՊԱՇՏՕՆԱԹԵՐՈ՝
ՍՈՑԻԱԼ ԴԵՄՈԿՐԱՏ ՀՆՉԱԿԵԱՆ
ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆ
Արեւմտեան Ամերիկայի Շրջանի

ՎԱՐԻՉ ՏԵՕՐԷՆ
ՎԱՅԷԱՏԱՊԱՐԵԱՆ

MASSIS Weekly
Organ of the Armenian Social Democratic Hunchakian Party of Western USA
1060 N. Allen Ave.
Pasadena, CA 91104
Phone: (626) 797-7680
Fax: (626) 797-6863
E-Mail: massis2@earthlink.net
http://www.massisweekly.com

(USPS 667-310) (ISSN 0744-334X)
Published Weekly
Except Two Weeks in August

ANNUAL SUBSCRIPTION RATES:
USA \$50.00, \$100.00 (First Class)
Canada \$125.00 (Air Mail)
Overseas \$250.00 (Air Mail).
All payments must be made in US funds & Drawn on US banks.

Periodicals Postage Paid
at Pasadena CA.
Please Send Address Change To
MASSIS WEEKLY

ՐԱՅԱՍԱՆԵԱՆ ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Արամ Զ. Սարգսեան.

«Տարբերակ Չէ Իշխանութիւններուն Ասել՝ Կաշառակերութեան Դէմ Պայքարէք, Իրենք Իրենց Դէմ Չեն Պայքարի»

«ԵԼՔ» դաշինքի նախաձեռնած՝ ընդդէմ թանկացումներու երկրորդ հանրահաւաք-երթը Երեւանի մէջ

«Մոսկովա» շարժապատկերի թատրոնի յարակից հրապարակին վրայ «ԵԼՔ» դաշինքի նախաձեռնած՝ ընդդէմ թանկացումներու երկրորդ հանրահաւաք-երթի ընթացքին «Հանրապետութիւն» կուսակցութեան նախագահ Արամ Սարգսեան իր ելոյթին մէջ չի շեղուցած է, որ ՀՀ կառավարութեան ղեկավարը հիմնաւորեց թանկացումները՝ նշելով, որ ընդհանրապէս 4 տոկոս գնաճը տնտեսութեան օգուտ է:

«Այսինքն՝ ասում է՝ ժողովուրդը ջան, այս թանկացումներն անում ենք քո համար, որովհետեւ դա քեզ շատ է պէտք, եւ եթէ ուրիշ երկրներում մինչեւ 10 տոկոս է, մեզ մօտ 2 տոկոս է: Այնպէս որ մեր նկարները տարէք, ձեր տանը փակցրէք պատին, տակը մոմ վառէք, շնորհակալ եղէք, որ որքան իմաստուն իշխանութիւն ունէք», - ըսած է ան եւ նշած, որ իշխանութիւնն ալ ընդդիմութեան կը մեղադրէ այն մերժելու համար:

«Ժողովուրդը ջան, խնդիրը միայն թանկացումները չէ, այս թանկացումներով միայն մեր կեանքը ծանր դարձնելը չէ, այլ աւելի շատ ընդհանուր է եւ վերաբերում է ՀՀ տնտեսութեանը, տնտեսութեան կայունացմանը, այդ տնտեսութեան ողջ մնալուն», - ըսած է ան:

Ան անդրադարձած է արտաքին պարտքին՝ նշելով, որ երկիրը պարտք կը վերցնէ պարտք փակելու համար եւ նշած, որ այդ պետութիւնը կը սկսի նստիլ «պարտքի ասեղի վրայ»:

Արամ Սարգսեանը նշած է, որ մենք փակ սահմաններու պայմաններու մէջ կ'ապրինք եւ նոյնիսկ 5-9 տարի տնտեսական աճով Հայաստանի մէջ դեռ 30 տարի ո'չ աղքատութեան, ո'չ գործազրկութեան ցուցանիշները կ'իջնեն, իսկ արտագաղթի հետ միատեղ այդ ամէնը աղէտի կը վերածուի:

«Հետեւաբար մեզ նոր բան է պէտք յօրինել, հրաշք է պէտք, այնպիսի հրաշք, ինչպիսին Սինկափուրում, Իսրայէլում է: Եթէ ընդհանուր նայենք ու ասենք, որ այս տնտեսութիւնը կող է, որը կաթ է տալիս, նրանք լրացուցիչ այդ կողից անընդհատ կաթ են ուզում եւ վերջնական հասցնելու են նրան, որ այդ կողը սատկի: Մենք առաջարկում ենք գնել նոր կող եւ պիտեմէի մուտքերը աւելցնել դրանով: Տարբերակ չէ ասել, որ կաշառակերութեան դէմ պայքարէք, մի գողացէք, քանի որ իրենք իրենց դէմ չեն պայքարի», - ըսած է ան եւ նշած, որ այնպիսի լուծում պէտք է առաջարկեն, որ իշխանութիւնն ալ համաձայնի, եւ լուծումը գիտելիքն է:

Նոր Օրէնքով Ներում Շնորհելու Իրաւունքը Կը Տրուի Վարչապետին

Ղեկավարող խորհուրդի պատգամաւորները հակասահմանադրական կը համարեն խորհրդարան ներկայացուած «Ներման մասին» օրէնքի նախագիծը՝ պնդելով, թէ իշխանութիւնը այդպիսով կը փորձէ «նախագահին վերցնել ու ապագայ վարչապետին տալ ներում շնորհելու իրաւունքը»:

«ԵԼՔ» խմբակցութեան էտմոն Մարուքեանն ու «Մառուկեան» դաշինքին Գէորգ Պետրոսեանը մատնանշած են Սահմանադրութեան 135-րդ յօդուածը՝ «դատաւարտեալներուն ներում շնորհելու հարցը օրէնքով սահմանուած պարագաներուն եւ կարգով կը լուծէ նախագահը»:

«Ձեւականօրէն մենք հռչակում ենք, որ ներման հարցի վերջակէտը դնում է նախագահը, բայց մինչ այդ վերջակէտը դնելը ինչ-որ փոխաբերական իմաստով կե-

տադրական նշաններ բաժանում են խնդիրը նախագահից», - ըսած է Պետրոսեանը:

«Ամբողջութեամբ Կառավարութիւնում է՝ ներման խնդրադրերի հարցի քննարկում, նախագծերի պատրաստում... Նախագահին ներկայացնում են ուղղակի պատրաստի որոշման նախագծերը, որ նախագահը ստորագրի: Բայց Սահմանադրութիւնն ասում է, որ նախագահն է ներողը», - աւելցուցած է Մարուքեանը:

«Վարչապետին հիմնական դերն են տուել օրէնքով: Որ վարչապետը ստանում է ներման խնդրագրերը, քննարկում է եւ միանգամից նախագահին առաջարկում է ներել կամ չներել: Այսինքն նախագահից այս լիազօրութիւնը նոյնպէս օրէնքներով վերցնում են մեծ հաշուով», - նշած է էտմոն Մարուքեանը:

«Ազգաբնակչութեան Թիր Վաւելնայ, Եթէ Յայտարարութիւններուն Յետեւին Գործնական Քայլեր»

Նախագահ Սերժ Սարգսեանի՝ 2040-ին 4 միլիոն բնակիչ ունենալու տեսլականը, ՄԱԿ-ի բնակչութեան հիմնադրամի հայաստանեան գրասենեակի գործադիր ներկայացուցիչ Գաբրիէ Հայրապետեանը բարդ իրագործելի կը համարէ:

Ըստ Հայրապետեանի, բնակչութեան թիւը կ'աճի, եթէ քաղաքական յայտարարութիւններուն հետեւին նաեւ գործնական քայլեր:

«Շատ բարդ խնդիր է, շատ բարդ: Միայն ծնելիութիւնով այդ խնդիրը չի լուծուի: Ժողովրդագրութիւնն ունի երեք հիմնական բաղադրիչ՝ ծնելիութիւն, արտագաղթ եւ ծերացում: Եթէ ծնելիութիւնը մենք կարողանում ենք որոշակի կերպով կայունացնել եւ հասցնել հասարակ վերարտադրութեան, ապա մենք կը կարողանանք պահել գոնէ այն պահան, որը մենք ունենք այսօր», - ըսած է փորձագէտը:

Ըստ Հայրապետեանի, ազգաբնակչութեան թիւը աւելցնելու հիմ-

նական գործօնը պիտի ըլլայ արտագաղթի կազմակերպումը:

«Դա շատ բարդ խնդիր է, որպէսզի դա տեղի ունենայ, պէտք է փոխել շատ բաներ՝ սկսած դատական համակարգից, վերջացրած Ղարաբաղի խնդրի կայունացման, որովհետեւ պատերազմի վտանգը միշտ կարող է գործօն հանդիսանալ արտագաղթելու համար նաեւ: Այսինքն, այս երկիրը փոփոխելու եւ մարդկանց վստահութիւնն ապահովելու՝ հաւատք դէպի երկիր եւ իրենց ապագան իրենց երկրում տեսնելու գործողութիւնները շատ բարդ են լինելու իրականացնել: Եթէ քաղաքական այս յայտարարութեանը կը հետեւեն այն քայլերը, որոնք կը բերեն այդ իրավիճակի փոփոխմանը, միգրացիոն 2040 թուականին 4 միլիոնի չհասնենք, բայց եթէ 2040-ին կարողանանք հասնել, օրինակ, 3 միլիոն 200 հազարի, դա կը լինի շատ մեծ առաջընթաց եւ դրական շարժ», - ըսած է փորձագէտը:

Նոր Օրէնքով Կը Նախատեսուի Կառավարութեան Նիստերը Դոնփակ Դարձնել

Հայաստանի Գործադիրը հաստատած է «Կառավարութեան կառուցուածքի եւ գործունէութեան մասին» օրէնքի նախագիծը, որու համաձայն կը նախատեսուի, որ Կառավարութեան նիստերը դոնփակ ըլլան:

Կանխատեսելով, որ այս օրէնքի նախագիծը բուն քննարկման առարկայ պիտի դառնայ, այս մասին գեկուցող արդարադատութեան նախարար Դաւիթ Յարութիւնեան շտապած է յայտարարել, որ, այնուամենայնիւ, վարչապետի որոշմամբ նիստի մէկ մասը կրնայ դոնփաց իրականացուիլ:

Նախագիծի համաձայն, առանց վարչապետի թոյլտուութեան՝ Կառավարութեան անդամները չեն կրնար մանրամասներ ներկայացնել նիստի վերաբերեալ: Արդարադատութեան նախարարութիւնը օրէնքի նախագիծի հեղինակներէն է: Գերատեսչութեան ղեկավար Դաւիթ Յարութիւնեանը պնդած է, որ սա ժողովրդավարութեան նիստերը դոնփակ են նոյնիսկ Գերմանիոյ եւ Մեծ Բրիտանիոյ մէջ: Յարութիւնեանը պնդած է, որ

ինք չի գիտեր կառավարութիւն մը, որուն նիստերը դոնփաց են: Նշենք, որ այժմ նիստերը ուղիղ եթերով կը հեռարձակուին Կառավարութեան նիստերը լուսաբանող լրագրողներու համար:

Ազգային ժողովի «Կանոնակարգ օրէնքով» ներկայիս Կառավարութեան նիստերուն մասնակցելու իրաւունք ունին նաեւ ԱԺ պատգամաւորները, մինչդեռ ընդդիմադիր «ԵԼՔ» խմբակցութեան պատգամաւոր էտմոն Մարուքեանը մտահոգուած է, որ նոր նախագիծով այդ մէկը չի թոյլատրուի:

«Իմ տեղեկատուութեան համաձայն՝ նաեւ Ազգային ժողովի պատգամաւորների համար է փակ լինելու», եւ «Ազատութեան» հետ գրոյցի ժամանակ նշած է ան:

Արդարադատութեան նախարարի այն պնդման, որ Գերմանիոյ եւ Մեծ Բրիտանիոյ մէջ նոյնպէս նիստերը փակ կ'իրականացուին, Մարուքեան հակադարձած է՝ այնտեղ իշխանութիւնը 10 հազար դրամով չի ձեւաւորուիլ, ժողովրդավարական արժէքներն ալ անհամեմատելի են:

Հայաստանի Բնակչութեան Թիր Նոր Տուեալներ

Հայաստանի մէջ ժողովրդագրական իրավիճակը կը շարունակէ մտահոգիչ մնալ: Ազգային վիճակագրական ծառայութիւնը ամփոփած է 2017 թուականի տուաւնները, ըստ որոնց՝ 1 Յունուար 2018-ի դրութեամբ ՀՀ մշտական բնակչութեան թիւը կազմած է 2 միլիոն 972.9 հազար մարդ: 2017 թուականի նոյն ժամանակահատուածի համեմատ մշտական բնակչութեան թիւը նուազած է 13.2 հազարով: Նախորդ տարուայ 1 Յունուարի դրութեամբ մշտական բնակչութեան թիւը 2 միլիոն 986.1 հազար կազմած էր:

ՀՀ մշտական բնակչութեան 1 միլիոն 076.4 հազարը կ'ապրին Երեւան քաղաքին մէջ, մնացածը՝ մարզերուն:

2017 թուականին Հայաստանի մէջ ծնունդներու թիւը նուազած է՝ ծնած է 37 699 մարդ: 2015 թուա-

կանին ծնունդները կազմած էին 41 763, իսկ 2016-ին՝ 40 592: Ասոր հետեւանքով բնական յաւելածի գործակիցը նուազած է: Եթէ 2015 թուականին այդ գործակիցը կը կազմէր 13 885, 2016-ին՝ 12 366, ապա 2017-ին կազմած է 10 332: 2016-ի համեմատ 2017-ին բնական յաւելածը նուազած է 16.4 տոկոսով:

2015-2016 թուականներու համեմատ նախորդ տարի նուազած են ամուսնութիւնները, աւելցած՝ ամուսնալուծութիւնները:

Հայաստանի մէջ մահանալու պատճառներէն առաջինը կը շարունակեն մնալ արեւան շրջանառութեան համակարգի հիւանդութիւնները, երկրորդ տեղը կը գրաւեն դժբախտ պատահարներէն, թունաւորումներէն եւ վնասուած քնէրէն մահերը, իսկ երրորդ տեղը՝ նորագոյացութիւնները:

ԼՈՒՐԵՐ

«1915-ին Յայերուն Յետ Տեղի Ունեցածը Կրնայ Կրկնուիլ Աֆրիկի Մէջ». Կարօ Փայլան

Թուրքիոյ Ժողովրդա-Դեմոկրատական կուսակցութեան հայազգի պատգամաւոր Կարօ Փայլան հարցազրոյց տուած է France 24 ֆրանսական հեռուստաալիքին, ուր պատմած է Աֆրիկի գործողութիւններով պայմանաւորուած իր մտավախութիւններուն մասին:

ԺՂԴ հայազգի պատգամաւոր Կարօ Փայլան

«Քիւրտերը այժմ նոյն պահանջները ունին, ինչ ունէին հայերը 1915 թուականին: Այդ իսկ պատճառով ես՝ որպէս հայ, մտավախութիւն ունիմ, որ կրնայ նոյնը կրկնուիլ, ինչ 100 տարի առաջ պատահեցաւ հայ ժողովուրդին հետ», - Rusarmino-ի փոխանցմամբ՝ ըսած է Փայլան:

Հայազգի պատգամաւորը ընդգծած է, որ միակ ելքը ստեղծուած դրութենէն հանրութեան շրջանին Հայոց ցեղասպանութեան թեման բարձրացնելն է եւ քիւրտերու խնդիրը քննարկելը, ինչը Թուրքիոյ մէջ օրէնքով արգելուած է:

«Թուրքիոյ մէջ խօսքի ազատութիւն չկայ: Այնտեղ ան որ ճշմարտութիւնը կ'ըսէ կամ էրտողանը կը քննադատէ, իրենց դաւաճան կը յայտարարեն», - ըսած է Փայլան:

Փայլանի այս խօսքերը մեծ իրարանցում առաջացուցած են Թուրքիոյ մէջ, երկրի իշխանամէտ մամուլը անոր մեղադրած է կողմնակալութեան, սուտ տեղեկութիւններ տարածելու եւ Թուրքիոյ դէմ ատելութիւն սերմանելու համար:

Թրքական Ensonhaber.com կայքն ալ սուտ որակած է աւելի վաղ Աֆրիկի մէջ հայազգի երիտասարդի մահուան մասին լուրը ու լուրի տարածման համար մեղադրած է Փայլանի կուսակցութեան:

Թրքական Star պարբերականն ալ, իր հերթին, «Հայազգի Փայլանը Ֆրանսայի մէջ ատելութիւն կը փսխէ Թուրքիոյ վրայ» վերնագրով յօդուածին մէջ գրած է, որ ընդդիմադիր պատգամաւորը «կը շարունակէ ցեղասպանութեան մասին 100-ամեայ սուտը»:

Բացի այդ, Թրքական մամուլը պնդած է, որ Փայլանը կողմնակալութիւն կը դրսեւորէ ու կը լռէ քիւրտ գինեալներու կողմէ թիրախաւորուող խաղաղ բնակիչներու մահերու մասին:

Սելինա Տողան Թրքական Ազգայնական Մամուլի Թիրախ

Թուրքիոյ ընդդիմադիր Ժողովրդահանրապետական կուսակցութեան անդամ, խորհրդարանի հայազգի պատգամաւոր Սելինա Տողանը կուսակցութեան կազմակերպած Տիարպեքիր այցէն ետք ընկերային ցանցերէն մէկուն վրայ ըրած գրառման մէջ քաղաքի հայկական «Տիգրանակերտ» անունը գործածած է:

Թուրքիոյ խորհրդարանի հայազգի պատգամաւոր Սելինա Տողան

Հայազգի պատգամաւորի այս քայլը չէ վրիպած իշխանամէտ ազգայնական մամուլի աչքէն, որ խիստ հակազդեցութիւն ցոյց տուած է այդ գրառման:

«Ինչպէս կը հասկնանք՝ Տիգրանակերտը հայերու՝ Տիարպեքիրին տուած անունն է: Հայկական աղբիւրները կը պնդեն, թէ Տիարպեքիրը առաջին դարուն հիմնադրուած է այստեղ իր տիրապետութիւնը հաստատած հայ Տիգրանն արքայի կողմէ: Սելինա Տողանը, օգտագործելով Տիգրանակերտ անունը, կարծես կը փորձէ մէջտեղ բերել այն վարկածը, թէ այն նաեւ հայկական քաղաք է: Պարզ է, որ այս տիկինը մօտ ապագային ալ պիտի չհրաժարի նման ելոյթներէ»:

Ատրպէյճանի Յետ «Փոլոնէզի» Գործարքը Չէ Կայացած, Քանի Որ Յայաստանը Գէմ Էր

Ատրպէյճանի հետ «Փոլոնէզի» գործարքը չէ կայացած Հայաստանի պատճառով: Այս մասին Պելլուրուսիոյ մէջ «Կոմսոմոլսկայա Պրաւտային» ըսած է ռազմական վերլուծաբան Արեքսանտր Ալեխինը:

«Մենք կ'ուզէինք Ատրպէյճանին «Փոլոնէզիներ» վաճառել, - պարզաբանած է Ալեխինը: - Սակայն անոր դէմ էր ՀԱՊԿ մեր գործընկեր Հայաստանը: Գործարքը չէ կայա-

ցած: Հաւանաբար «Փոլոնէզի» առաջին գնորդը կը դառնայ Ղազախստանը»:

«Ատրպէյճանը խոշոր յաճախորդներէն մէկն է, որուն կը վաճառենք ՀՊՊ համակարգեր, մասնաւորապէս արդիականացուած զենիթային թիւերը: «Բուկ-ՄԲ» համակարգեր: Հոկտեմբերին այնտեղ փորձարկումներ կատարուած են, եւ ատրպէյճանցիները գոհ մնացած են,

Մաքրոն կը Խոստանայ Օրացոյցին Մէջ Յայոց Ցեղասպանութեան Յիշատակի Օր Ամրագրել

Conseil de coordination

Ֆրանսայի նախագահ Էմանուէլ Ելյոթ կ'ուենայ հայկական կազմակերպութիւններու ամենամեայ ընթրիքի ընթացքին

Ֆրանսայի նախագահ Էմանուէլ Մաքրոն խոստացած է օրացոյցին մէջ Հայոց ցեղասպանութեան յիշատակի օր ամրագրել՝ վերահաստատելով ընտրաբաշարի ժամանակ ստանձնած յանձնառութիւնը, կը հաղորդէ France-Presse լրատուական գործակալութիւնը:

Պետութեան ղեկավարը այդ յայտարարութիւնը ըրած է Ֆրանսայի հայկական կազմակերպութիւններու համակարգող խորհուրդի ամենամեայ ընթրիքի ժամանակ, որուն պատուաւոր հիւրը եղած էր:

Մաքրոն, «Les Nouvelles d'Armenie» հանդէսի փոխանցմամբ, շուրջ 30-վայրկեաննոց ելոյթ ունեցած է Փարիզի հիւրանոցներէն մէկուն մէջ կազմակերպուած հանդիսութեան ընթացքին, որու հրաւիրեալներու թիւին էին նաեւ Ֆրանսայի մայրաքաղաքի քաղաքապետ Անն Իտալիոն, Իլ-տը-Ֆրանս շրջանի նախագահ Վալերի Պեքրեսը, Լիոնի քաղաքապետ Ժորժ Քեփենեկեանը, ֆրանսահայ խորհրդարանականներ, ինչպէս նաեւ Թուրքիոյ խորհրդարանի հայազգի պատգամաւոր Կարօ Փայլանը եւ հրէական համայնքի ներկայացուցիչներ: «Պայքարը յանուն արդարու-

թեան եւ ճանաչման մեր պայքարն է: Մենք այն կը մղենք յիշողութեամբ՝ սատարելով հանրապետական օրացոյցին մէջ ցեղասպանութեան յիշատակի համար օր ամրագրելը», - Մաքրոնի խօսքերէն մէջբերած է France-Presse-ը: Ֆրանսայի նախագահը յիշեցուցած է, որ այդ իր ընտրաբաշարի յանձնառութիւններէն էր, եւ շեշտած է՝ յառաջիկայ ամիսներուն տուեալ հարցով որոշում ընդունելու կարեւորութիւնը:

Ֆրանսայի հայկական կազմակերպութիւններու համակարգող խորհուրդի համանախագահներ Արա Թորանեանը եւ Մուրատ Փափագեանը, ըստ France-Presse-ի, Մաքրոնին կոչ ըրած են դատապարտել Թուրքիոյ, որ կը սպառնայ երկրի ազգային փոքրամասնութիւններուն, այդ խնդրած են այցելել Լեռնային Ղարաբաղ:

Ֆրանսայի նախագահը, սակայն, հայ համայնքին իր յարգանքը յայտնելով հանդերձ, պաշտպանած է Թուրքիոյ նախագահ Էրտողանի հետ երկխօսութեան, ինչպէս նաեւ Լեռնային Ղարաբաղի հարցին մէջ չէզոքութեան իր քաղաքականութիւնը, կը հաղորդէ France-Presse-ը:

Ֆրանսա-Արցախ Բարեկամութեան Շրջանակը Փարիզին Կոչ Կ'ընէ Երկխօսութիւն Սկսիլ Արցախի Իշխանութիւններուն Դեմ

Ֆրանսա-Արցախ բարեկամութեան շրջանակը կոչ կ'ընէ Ֆրանսային բաց, ուղիղ եւ կառուցողական երկխօսութիւն սկսիլ Արցախի Հանրապետութեան ժողովրդավարական ճանապարհով ընտրուած իշխանութիւններուն հետ:

Այս մասին ըսուած է Ֆրանսա-Արցախ բարեկամութեան շրջանակը խստորէն կը դատապարտէ Ատրպէյճանի փորձերը՝ միջամտել Ֆրանսայի հիւպատոսական գործունէութեան, ինչպէս նաեւ ճնշում գործադրել Ֆրանսայի վրայ՝ Արցախի քաղաքացիներուն ազատ տեղաշարժի իրաւունքը սահմանափակելու նպատակով:

Բարեկամութեան շրջանակը նշած է, որ Ատրպէյճանի նման գործելաոճը դատապարտուած է ձախողման, իսկ Ֆրանսայի եւ Արցախի ժողովուրդներու միջեւ կապերու խորացման ուղղուած հետեւողական ջանքերը պիտի շարունակուին՝ որպէս Հարաւային Կովկասի մէջ խաղաղութեան եւ կայունութեան պահանջարկ կարեւոր գործօն:

Բարեկամութեան շրջանակը գտած է, որ Ատրպէյճանը կը փորձէ մեկուսացման եւ առճակատման իր քաղաքականութիւնը հակադրել խաղաղութեան եւ համագործակցութեան, ինչը միայն կը խորացնէ տարածաշրջանին մէջ առկայ խնդիրները:

«Արցախի հետ դիւանագիտական յարաբերութիւններու անստեւումը կը խախտէ 1994-ի համաձայնագրի տառը եւ ոգին», - նշած է բարեկամութեան շրջանակի նախագահ Ֆրանսուա Ռոշպլուանը:

Կայ համագործակցութիւնը ընդլայնելու հեռանկար: Մենք անոնց

համար կ'արդիականացնենք նաեւ Սու-27 եւ Սու-25 կործանիչները:

Արմեն Սարգսեանը Լոնտոնի Մէջ Զանդիպատ է Զայ Զամայնքի Ներկայացուցիչներուն Զետ

Լոնտոնի հայկական Սուրբ Եղիշէ եկեղեցու մէջ տեղի ունեցած է Մեծ Բրիտանիոյ եւ Հիւսիսային Իրլանտայի Միացեալ Թագաւորութեան մէջ Հայաստանի դեսպան, Հանրապետական կուսակցութեան կողմէ որպէս Հայաստանի 4-րդ նախագահի թեկնածու առաջադրուած Արմեն Սարգսեանի հանդիպումը հայ համայնքի ներկայացուցիչներուն հետ: Այդ մասին կը տեղեկացնէ «Արմէնբերսը»:

Յիշեցնելով, որ Հայաստանի գործող նախագահ Սերժ Սարգսեանի հետ հանդիպման ընթացքին Արմեն Սարգսեանը Հայաստանի 4-րդ նախագահի թեկնածու առաջադրուելու առաջարկը ընդունելէ առաջ կարեւորած էր տարբեր շրջանակներու, այդ շարքին՝ ակիւնքի ներկայացուցիչներու հետ հանդիպումները՝ «Արմէնբերս»-ը նշած է, որ ՄԹ հայ համայնքի ներկայացուցիչներու հետ Արմեն Սարգսեանի հանդիպումը «պատահական չէր, քանի որ երկար տարիներ այս համայնքի անհատները տարբեր առիթներով շփուած եւ համագործակցած են Արմեն Սարգսեանի հետ»:

Հանդիպման ընթացքին Արմեն Սարգսեան ըսած է, որ իրեն վստահուած բարձր պատասխանատուութիւնը ստանձնելէ առաջ անհ-

րաժեշտ էր խորհրդակցելի այս մեծ հայկական ընտանիքին հետ, ինչպիսին է բրիտանահայ համայնքը:

Իր ելոյթին մէջ ան կարեւորած է առաւել ժողովրդավարական երկիր կառուցելու եւ երկրի առջեւ ծառայած խնդիրներու լուծման հարցին վերաբերեալ Հայաստանի քաղաքացիներու աշխոյժ մասնակցութիւնը, Հայաստան-Սփիւռք կապերու առաւել խորացումն ու ամրապնդումը:

Իր խօսքի աւարտին ետք Արմեն Սարգսեան լսած է նաեւ ներկաներուն կարծիքները, մտահոգութիւններն ու յուզող հարցերը:

Շատեր իրենց խօսքին մէջ նշած են, որ թէ՛ մարդկային եւ թէ՛ մասնագիտական առումներով վերջինս լիովին կրնայ այդ պաշտօնի մէջ լաւագոյնս դրսեւորել իրեն, իսկ առկայ լայն կապերն ու հնարաւորութիւնները ծառայեցնել ի շահ Հայրենիքի:

«Բրիտանական հողի վրայ բնակող հայկական մեծ ընտանիքը իր զօրակցութիւնը յայտնած է Արմեն Սարգսեանին եւ կոչ ըրած անոր՝ ի գործ անցնիլ եւ միասնական ուժերով առաջ տանիլ յանուն Հայրենիքի բարօրութեան տարրող անչափ ծանր, բայց եւ՝ պատուելի աշխատանքը», - նշած է «Արմէնբերսը»:

Ալիեւ Յայտարարած է Արտահերթ Նախագահական Ընտրութիւններ Ատրպէյճանի Մէջ

Ատրպէյճանի նախագահ Իլհամ Ալիեւ 5 փետրուարին անսպասելի որոշում կայացուցած է՝ արտահերթ նախագահական ընտրութիւններ իրականացնել 11 ապրիլին:

Ատրպէյճանի 2016 թուականին փոփոխուած Սահմանադրութեամբ, նախագահը իրաւունք ունի արտահերթ ընտրութիւններ իրականացնելու մասին միանձնեայ որոշումներ կայացնել:

«Թուրան» գործակալութիւնը նշած է, որ աւելի վաղ իշխանութիւնները նախագահական ընտրութիւններու իրականացման օր յայտարարած են 17 հոկտեմբերը:

Թէ ի՞նչն է Ատրպէյճանի նախագահական ընտրութիւնները վեց ամիս առաջ կատարելու նախագահ Ալիեւի պատճառը, առ այժմ յայտնի չէ:

Նշենք, որ Ատրպէյճանի նախագահական ընտրութիւններուն

մասնակցելու մտադրութիւն յայտնած են «Մուսաուլատ»-էն Իսա Ղամպարը, դասական «Ժողովրդական ճակատ» կուսակցութեան առաջնորդ Միրմահմուտ Միրալին-օղլուն եւ գործող նախագահ Իլհամ Ալիեւը:

Արաբական Աշխարհ Սուրիա - «Թահրիր Ալ Շամ»ի Ահաբեկիչները Վար Առին Ռուսական Ռմբածիգ մը

Շաբաթավերջի գլխաւոր լուրերէն մին էր Սուրիոյ ընդդիմադիր «Թահրիր Ալ Շամ» ահաբեկչական խումբը, որ վար առած է ռուսական «Սոխոյ-5» տիպի ռմբածիգ օդանաւ մը, Իտլիպի շրջանի Մասարան աւանին վերեւ: Գործողութիւնը կատարուած է ուսէ արձակուած հակաօդային հրթիռով մը: Նախապէս օդային ռմբակոծումներու պատճառով նոյն օրը մահացած էր 20 հոգի միեւնոյն շրջանին մէջ:

Միւս կողմէ կ'իմանանք թէ Ռուսիոյ պաշտպանութեան նախարարութեան հովանաւորութիւնը վայելող TV-Zverda հեռուստակայանի հաղորդմամբ, չիշեալ օդաչուն Ռման Ֆիլիպով յետ մահու արժանացած է Ռուսաստանի հերոս եւ «Ոսկէ Աստղ» շքանշաններուն: Ենթական ինքնարձակ աթոռով խոյս տուած է պատահարէն, սակայն ետոյ սպաննուած է ահաբեկիչներու կողմէ:

Նշենք նաեւ որ Ռուսիոյ կողմէ Սուրիոյ տրուած աջակցութենէն ի վեր, առաջին անգամ ըլլալով 2015 թուականի Սեպտեմբերէն սկսեալ նման պատահար մը տեղի կ'ունենայ: Նախապէս ուղղաթիւ մը վար առնուած էր 2016ին: Իսկ գործողութիւնն իրականացուցած «Հայաթ Թահրիր Ալ Շամ» կազմակերպութիւնը ներկայիս փոխարինած է «Ալ Քայիտա»ն, որ ծանօթ է իր ահաբեկչական արարքներով:

Աֆրիցի Շրջանի մէջ 100,000 Քաղաքացիներ Տեղափոխուած

Յունուարի 20էն ի վեր Թուրքիան անողոք մարտեր կը մղէ Սուրիոյ Հիւսիս-Արեւմտեան շրջանին մէջ «Ձիթենի ձիւղ» գործողութիւն անունով: Երկու միլիոն վեց հարիւր հիսուն հազար բնակչութիւն հաշուող շրջանին մէջ, աւելի քան 100,000 քաղաքացիներ տեղափոխուած են կոիւներուն պատճառով: Թրքական բանակին համաձայն եօթը թուրք զինուորներ զոհ գացած են եւ շուրջ հազար տեղացիներ, մեծ մասով քիւրտեր սպաննուած: Թրքական բանակին դէմ ուժեղ հակահարուածները կը շարունակուին քիւրտերու կողմէ:

Եգիպտոս-Իսրայէլ Զամաձայնութիւն Ահաբեկչական Արարքներու Դէմ

Վերջերս Եգիպտոսի եւ Իսրայէլի միջեւ գաղտնի համաձայնութիւն մը ստորագրուեցաւ, Սինայի Անապատի եւ յատկապէս Շարմէլ Շէյխի շրջաններուն մէջ, ահաբեկչական արարքները զսպելու համար: Արդարեւ Ըջրտի ահաբեկիչները, անցնող տարիներուն եւ յատկապէս վերջերս, իրենց զինեալ յարձակումներուն թիրախ դարձուցած էին զբօսաշրջիկները, վնաս պատճառելով երկու երկիրներու տնտեսութեան: Սոյն միջոցառումի յաջողութեան համար արդէն սկսած են օգտագործել հետախուզական Jet տիպի օդանաւեր եւ անօդաչու սարքեր: Այս կապակցութեամբ ցարդ յարձակումներու ենթարկուած է 100 թիրախ եւ նոյնանման գործողութիւնները կը շարունակուին շաբաթ քանի մը անգամ:

Եմէն - 68 Երեխաներ Սպանուած Եմէնի Մէջ

Սէուտական Արաբիոյ կողմէ հովանաւորուող դաշինքի զինեալները կը շարունակեն իրենց կռիւները «Հութի» կոչուող ահաբեկիչներու դէմ: «Ալ ժափրա» լրատու գործակալութեանն է ՄԱԿ-ի համապատասխան աղբիւրներէն կ'իմանանք թէ անցնող վեց ամիսներու ընթացքին, 68 երեխաներ սպաննուած եւ 36 ուրիշներ վիրաւորուած են երկրին մէջ: Մասնագէտներուն համաձայն, օրական առնուած 20 յարձակում կը գործածուի Սէուտցիներու ղեկավարած դաշինքի զինեալներուն կողմէ, իրենց համար թիրախ ունենալով բնակարաններ եւ դպրոցներ:

Դաշինքին համաձայն, իրենք իրաւունք ունին նման միջամտութիւններ կատարելու, պաշտպանելու համար միջազգային ճանաչում վայելող հանրապետութեան նախագահ Ապտ Ռապպու Մանսուր Հատիի կառավարութիւնը:

Սուտան - Երեխաներու 70 Տոկոսը Անգրագէտ

Հարաւային Սուտանի քաղաքացիական կռիւներն իրենց աղիտալի հետեւանքը ձգած են դպրոցական երեխաներու վրայ: Արդարեւ հազարաւոր մարդիկ սպաննուեցան եւ միլիոններով ուրիշներ տեղահանուելով: Ասորի 1.8 միլիոն երեխաներ, այսինքն դպրոցական տարիքի մէջ գտնուողները 70 տոկոսը, մնաց անգրագէտ եւ դպրոցազուրկ: Անգրագէտներու այս համեմատութիւնը աշխարհի մեծագոյններէն մին է:

Երեւանի Մէջ Մահացած Է Հայոց Յեղասպանութեան Վերջին Ականատես-Վերապրածներէն Սիլվարդ Աթաճեանը

Կեանքէն հեռացած է Հայոց ցեղասպանութեան երեւանաբնակ եզակի ականատես-վերապրածներէն մէկը՝ Սիլվարդ Հայրապետի Աթաճեանը: Մուսալեռցի կինը քա-նի մը ամիս անց՝ Ապրիլ 7-ին 106 տարեկանը պիտի բոլորէր:

Անոր ընտանիքի անդամները Կիլիկեան Մուկտիպի շրջանի այն հայերու շարքին էին, որոնք 1915 թուականին մասնակցած էին թրջական ջարդարարներու դէմ մղուած հերոսական պայքարին: Երբ տեղի թրջական իշխանու-թիւնները փորձած էին իրակա-նացնել հայութեան տարհանման հրամանը, հայերը որոշած էին դիմադրութիւն ցոյց տալ՝ բարձ-րանալով Մուսա լեռ, ուր եւ կազ-մակերպած էին ինքնապաշտպանա-կան մարտեր՝ 53 օր շարունակ յաջողութեամբ ետ մղելով թրջա-կան զօրքերու յարձակումները:

«1915 թուականին քոյրս,

մայրս եւ տատիկս բարձրացանք Մուսա լեռ: Ես այդ ժամանակ երեք տարեկան էի: Հայրս եւ հօրեղբայրս զինուորներ էին: Հայրս կարգադրեց, որ մայրս վերցնէ մեզ եւ լեռ բարձրանայ», - պատմած էր տիկին Սիլվարդը «Արմէնբրէս»-ին Հայոց ցեղասպանութեան 100-ամեայ տարելիցին ընդառաջ իրա-կանացուած «Ականատեսը» յա-տուկ նախագիծի ծիրէն ներս՝ 2013 թուականին:

2015 թուականի փետրուարի սկիզբը Սիլվարդ Աթաճեանը բա-ւական բարդ վիրահատութեան են-թարկուած էր, բայց ան ապաքին-ուած եւ ոտքի կանգնած էր, ապրած էր յոյսով եւ հաւատով: Իր եզակի հասակակիցներու նման, պատե-րազմի գինը գիտցող ուժեղ, բազ-մաթիւ փորձութիւններ յաղթա-հարած այս կնոջ մեծ ցանկու-թիւնն էր, որ ժառանգները ապրին խաղաղ երկիրքի տակ:

Ոստիկանութիւնը Նախապէս Տեղեակ Եղած Է Տիկնի Դէմ Նախապատրաստուող Մահափորձէն

Պոլսոյ ծանր յանցագործու-թիւններու դատարանին մէջ կը շարունակուի պոլսահայ լրագրող եւ հասարակական գործիչ Հրանդ Տիկ-նի սպանութեան դատավարու-թիւնը: Թուրքիոյ մէջ լոյս տեսնող «Ակօս» թերթի կայքին տեղեկու-թիւններով՝ հերթական դատական նիստին մասնակցած են շարք մը կախնաւորուած եւ ազատ վկաներ ու կողմերու փաստաբանները:

Ազատութեան մէջ գտնուող վկաներէն մէկը՝ Հաճի Օմեր Ունա-լըրը, որ Տիկնի սպանութենէն առաջ կ'աշխատէր Տրապիզոնի նա-հանգային ոստիկանութեան հետա-խուզութեան բաժինին մէջ, ցուց-

մունքի ժամանակ պատմած է, թէ իրենք ինչպէս նախապէս տեղեկու-թիւն ստացած էին յանցագործու-թեան մասին:

«2006 Օգոստոսին Հիւսէյն Երլմազի հետ զացած էինք բաժին: Օքան Շիմշեքը տեղեկութիւններ

Արցախցի Դաշնակահարուհին Արժանացած Է Միջազգային Մրցոյթի Ոսկեայ Մետալի

Արցախցի երիտասարդ դաշ-նակահարուհի Անահիտ Առուշան-եանը 3 Փետրուարին մասնակցած է Նիւ-Եորքի մէջ կայացած «Forte international competition» միջազ-գային մրցոյթ-համերգին եւ ար-ժանացած առաջին մրցանակի, ինչ-պէս նաեւ յատուկ մրցանակ՝ լաւա-գոյն կատարողական թելինիկայի համար եւ ոսկեայ մետալի: Այս մասին «Արցախփրես»-ին տեղե-կացուցած են ԱՀ մշակոյթի, երիտասարդութեան հարցերու եւ զբօսաշրջութեան նախարարու-թենէն:

Անահիտ Առուշանեանը շարք մը միջազգային մրցոյթներու յաղթող է: Միայն 2017 թուականին վրաստանի մէջ Մոցարտին նուիր-ուած միջազգային մրցոյթին ար-ժանացած է առաջին մրցանակի, Քանարեան կղզիներուն մէջ Հոկ-տեմբերին կայացած սպանական ամենամեայ միջազգային «Stars at Tenerife» (Թեներիֆէի աստղերը) մրցոյթ-փառատօնին՝ «Կրան-փրի» մրցանակի, իսկ նոյեմբերին ԱՄՆ-ի մէջ կայացած «Մանհայթըն» միջազգային երաժշտական մրցոյ-թին՝ առաջին մրցանակի:

հաղորդելու նպատակով՝ Երլմազը կանչեց իր սենեակ: Հինգ-տասը վայրկեան ետք կանչեցին զիս՝ նշումներ ընելու համար: Ես թուղթ առի ու սենեակ մտայ: Եսսին Հայալը կ'ըսէր, որ իր 3-4 ընկեր-ներուն հետ, Պոլսոյ մէջ, կը պատ-րաստուին սպաննել հայկական ծա-գումով լրագրող Հրանդ Տիկնը եւ գէնք կը փնտռեն: Ես այդ տեղեկու-թիւնները արձանագրեցի:

Յետոյ համակարգիչով ստու-գեցինք Տիկնի եւ «Ակօս» թերթի մասին տեղեկութիւնը: Տեսանք, որ տեղեկութիւնը ստույգ է: Յաջորդ օրը հետախուզական բաժնի նիս-տին հարցը քննարկուած էր: Ես նիստերուն չեմ մասնակցիր, աւելի ուշ գիտցայ, որ նիստին այդ հարցն ալ քննարկուած է: Որոշ ժամանակ ետք՝ Հիւսէյն Երլմազը արձակուրդ առաւ: Ես գացի Օքան Շիմշեքի մօտ ու ըսի, որ այս հարցով որեւէ հրաման չենք ստացած: Շիմշեքը ըսաւ, որ խօսած է բաժնի տնօրէն

Մեթին Երլմազի հետ, հրաման դեռ պիտի տրուի: Իսկ յետոյ, մինչեւ սպաննութիւնը, ես այս մասին այլեւս որեւէ տեղեկութիւն չեմ ստացած», - պատմած է Ունալըրը:

Վկան նաեւ աւելցուցած է, որ հակառակ ստացած տեղեկութեան՝ առանց համապատասխան հրամա-նի ան որեւէ գործողութիւն սկսե-լու, ինքնուրոյն միջոցներ ձեռ-նարկելու իրաւունք չէ ունեցած: Իսկ իրմէ աւելի բարձրաստիճան պաշտօնեաները, որոնք պէտք է նման հրաման տային, ոչինչ հրա-հանգած են: Ունալըր նաեւ նշած է, որ Տրապիզոնի ոստիկանութեան հետախուզութեան բաժին աշխա-տանքի անցնելէն ետք՝ որոշ ժամա-նակ աշխատած է նաեւ նոյն բաժի-նի արխիւին մէջ: Վկային խօսքով՝ այդ արխիւին մէջ Եսսին Հայալի կամ անոր ընկերախումբի մասին որեւէ տեղեկութիւն չէ եղած: Ոս-տիկանութենէն եւս, Եսսին Հայալի վերաբերեալ ծանուցում չէ հասած:

HMM Ladies
2018 GET-TOGETHER
KARAOKE NIGHT
Հ.Ս.Ս. Տիկնաց Միութեան
2018 ԾԱՆՕԹԱՅՄԱՆ
ԵՐԵՎԱՅ

Saturday, February 17, 2018 starting @8:00 pm
 Շաբաթ՝ Փետրուար 17, 2018, երեկոյան ժամը 8:00-էն սկսյալ

Karaoke, Chinese food & Desert
 Քարաօքէ երաժշտութիւն, ընտիր ու համադամ չինական ճաշեր

Address: Garo Soghanalian Hall
 1060 N. Allen Ave., Pasadena, CA 91104
 Փասատիւս՝ Կարօ Սոգանալեան Սրահէն ներս

Entrance Donation \$30
 Մուտքի նուէր՝ \$30

«Մեր Մարտին Լիւթեր Քինկը»
Յրանտ Դինքի Յիշատակի Խնկարկունը

Հրանք Դինքի սպանութեան 11-րդ տարելիցի կապակցութեամբ Տորոնտոյի հայ համայնքը հաւաքուել էր Սուրբ Գրիգոր Կաթողիկէ եկեղեցում՝ նրա թողած ժառանգութիւնը եւ մարդկութեան ու սիրոյ ուղերձը պատուելու եւ յիշատակելու համար:

Կինոգէտ եւ լրագրող Քոմըրո Բիլիշին հանդէս եկաւ հետեւեալ խօսքով. «Նա պայքարեց բոլորի համար... երբ խօսքը վերաբերում էր անարդարութեանը, Հրանտ Դինքի համար գոյութիւն չունէին թուրքեր, քրդեր կամ հայեր: Նրան խորապէս մտահոգում էր խօսքի ազատութիւնը, քանզի կարծում էր, որ գոյութիւն չունի մի խնդիր, որը հնարաւոր չլինի լուծել երկխօսութեան միջոցով՝ ազատ արտայայտելով սեփական տեսակէտն ու լսելով միմիանց: Շնորհակալ եմ բոլորիցդ այս բացառիկ անհատի՝ մեր Մարտին Լիւթեր Քինկի յիշատակը վառ պահելու համար»:

Դոկտոր Փայամ Ախավանը, ով յայտնի իրաւապաշտպան է եւ Մակ-Գիլլ իրաւունքի դպրոցի պրոֆեսոր, միջոցառման գլխաւոր բանախոսն էր: Դոկտոր Ախավանը մանրակրկիտ կերպով ներկայացրեց թուրքական քաղաքացիական հասարակութեան բարդ բնույթը, որտեղ էթնիկ ազգայնամոլութիւնը սահմանում է «ինքնութիւնը»՝ բացառելով եւ ստորադասելով այլոց:

«Ատելութեան կողմնակիցներին աջակցելու հետեւանք էթնիկ գտումներն ու ցեղասպանութիւնը եղան... բոլոր մեծ չարիքները սկսում են բաւերից, որոնք նուատացնում եւ բարոյալքում են ուրիշներին»:

Սա հենց այն էր, ինչի դէմ պայքարում էր Հրանտ Դինքը: Նրա նպատակն էր թուրքիայի բոլոր քաղաքացիներին միջեւ մարդասիրութիւն հաստատել: Երբ խօսքը վերաբերում էր անարդարութեանը, Հրանտի համար գոյութիւն չունէին թուրքեր, քրդեր, յոյներ, եզդիներ կամ հայեր: Նրա նպատակն էր ոչնչացնել «մենք

ընդդէմ նրանց» հասկացութիւնը եւ օգնել թուրքիային՝ իրական ժողովրդավարութիւն դառնալու ճանապարհին:

Հայկական սուրբ Գրիգոր Լուսաւորիչ կաթողիկէ եկեղեցու հիմնադիր քահանայ եւ միջոցառման կազմակերպիչ Հայր Եղիա Քրիշեանը բացման խօսքով դիմելով լսարանին՝ խնդրեց իւրաքանչիւրին մի պահ տրամադրել կողքին նստող անձի հետ ծանօթանալու համար: Սա Հրանտ Դինքի ուղերձի գործնական դրսեւորման հիանալի առիթ էր:

Զօրեան ինստիտուտի հաղորդակցութեան հարցերով համակարգող Մեգան Ռեյդը նկարագրեց անող կրոնական պոպուլիզմով, էթնիկ եւ ռասայական բացառիկութեամբ բնութագրուող քաղաքական ներկայիս միջավայրը Միացեալ Նահանգներում, թուրքիայում եւ Եւրոպայում, տարբերութիւն մարդու իրաւունքների ոտնահարման համընդհանուր պաշտպանութեանը:

Զօրեան ինստիտուտում թուրքական հարցերով յատուկ խորհրդական եւ Պոլսահայ մշակութային միութեան ներկայացուցիչ Բաֆֆի Պետրոսեանը լսարանին ներկայացրեց Հրանտ Դինքի կեանքը եւ հաստատեց, թէ ինչպէս էին մտաւորականները, գրողները, լրագրողները, ռեժիսորներն ու ընկերները խորապէս ազդուած Հրանտի առաքելութեամբ: Նա իր խօսքը եզրափակեց՝ հնչեցնելով Դինքի գլխաւոր հարցը.

Միջոցառումը կազմակերպուել էր Զօրյան ինստիտուտի եւ Պոլսահայ մշակութային միութեան կողմից՝ Թորոնթոյի հայկական միութեան, Հայ Բարեգործական Ընդհանուր միութեան, Գանատայի հայ գործարար խորհրդի, Համազգային Հայ կրթական եւ մշակութային միութեան, Թորոնթոյի Միթրարեան շրջանավարտների ասոցիացիայի, «Նոր Սերունդ» մշակութային միութեան եւ «Թէքէյեան մշակութային միութեան» մասնակցութեամբ:

«Խոստովանութիւններ»ը՝ «Դիլիջան»
Սենեկային Երաժշտութեան Համերգաշարից

ԿԱՐԻՆԵ ՏԵՐ ԳԵՈՐԳԵԱՆ

Այս անգամ մատուցում էր մի ծրագիր, ուր ամբողջ համերգի ընթացքում, սկզբից մինչեւ վերջ, ապրողներին ներկայանում էր մահուան ուրուականը: Վախազդու էր, սատանայական փորձութիւնների տողանցք էր, թէ՛ յիշեցումն էր մահուան անխուսափելի իրողութեան՝ կենդանութեան օրօք տրուած կեանքը իրապէս արժեւորելու եւ ըմբռնելու համար:

Այո՛, այսպիսի մի բարդ յայտագիր բեմ հանելով՝ միաժամանակ փառաբանում է կեանքը, իր պարզեւած շնորհքներով:

«Դիլիջան» ի 13-րդ համերգաշարի չորրորդ համերգի մասին է: Լարք Երաժշտական ընկերակցութեան համերգներին անդրադառնալուց առաջ յաճախ զրուցում եւ առաջնորդում ենք միտք բանին յղացող արուեստագէտի հետ.

միշտ եւ միշտ, ինչ էլ լինի ձեռնարկը, հսկայական օպերաներից մինչեւ ևսովորական աշակերտական համերգները, բոլորն էլ հաստատուած են վաչէ Պարսումեանի կնիքով՝ յղանալ միտք, կազմել ծրագիր, դեկավարել, յորինողին լուսաբանել պատուիրուած գործերն ամբողջացնելու համար, աշխատել մենակատարների հետ՝ այն ընդհանուր նպատակով, թէ առաւելագոյն չափով որքան միտք է կարելի դնել ներկայացուած երաժշտութեան մէջ եւ պահել առաջադրուած նպատակի հեւքը ծրագրի ողջ տեւողութեան ընթացքում:

Ու յորդում էր միտքը. յառնում էր մահուան խորհրդի հարցադրումը, եւ տարբեր կոմպոզիտորներ դրան պատասխանում էին իրենց երաժշտութեան ընդմիջից:

Համերգի առաջին բաժնում

Շար.ը էջ 18

Սուլթան Էրտողան Եւ ՄԱԿի Ապահովութեան Խորհուրդի Մնայուն Անդամակցութիւնը

ՀԱՄԱՐՁՈՒՄ ԱՂՊԱՇԵԱՆ

Դեկտեմբեր 6, 2017ին, Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներու (ԱՄՆ) նախագահ Տանըլտ Թրամփ Երուսաղէմը պաշտօնապէս ճանչցաւ իբրեւ Իսրայէլի մայրաքաղաք եւ հաստատեց ԱՄՆի դեսպանատունը Թել Աւիւն Երուսաղէմ տեղափոխելու ծրագիրը: Նախագահ Թրամփի սոցն որոշումը երկինքէն նուէր մը եղաւ Թուրքիոյ փառասէր եւ փառամոլ նախագահ Ռեջեփ Թայիփ Էրտողանի համար, որ վաղուց այդպիսի շարժառիթի մը կը սպասէր՝ իր նպատակները աւելի եւս իրականացնելու: Սակայն, ո՞ւր կուզէ հասնիլ ան եւ ի՞նչ կ'ուզէ ձեռք բերել:

Այս նիւթը՝ Երուսաղէմի ճանաչումը իբրեւ Իսրայէլի մայրաքաղաք, երբեք նորութիւն մը չէ: ԱՄՆի նախկին քանի մը նախագահներ խոստում տուած էին այդ առումով, սակայն իրենց խոստումը բնաւ չեն կատարած՝ երկրի շահերու ապահովումէն մեկնելով: Կը թուի, թէ նախագահ Թրամփ լաւ ըմբռնած է ներկայիս իսլամական երկիրներու մէջ տիրող խռովութիւններուն իբրեւ հետեւանք կորսուած միասնականութիւնը, այդ պետութիւններու բռնատիրական վարքագիծին իբրեւ հետեւանք ժողովուրդներուն փտած ու մաշած կամքը եւ այս պատճառներով բոլորին մօտ յառաջացած անտարբեր կեցուածքը՝ Պաղեստինի հարցին նկատմամբ: Ուստի, Թրամփ իր որոշումը տուաւ, եւ այդ հարցին ի տես իր ակնկալած խաղաղ միջնորդար իսկապէ՛ս տիրեց իսլամական երկիրներու մէջ, ի բացառեալ Պաղեստինի դժբախտ ժողովուրդի ցոյցերէն, որոնք արդէն կը շարունակուին 70 տարիէ ի վեր:

Էրտողան, իր կարգին, արդէն տարիներէ ի վեր ինքզինք կը

ներկայացնէ իբրեւ իսլամական երկիրներու առաջնորդ եւ պաղեստինեան տազնապի պաշտպան. ան իսլամական Համագործակցութեան կազմակերպութեան ներկայի ղեկավարի իր հանգամանքէն օգտուելով՝ բոլոր 57 անդամ երկիրները արտակարգ նիստի հրահրեց Պոլսոյ մէջ, միասնաբար դիմագրելու Թրամփի որոշումին, միաժամանակ գգուշացնելով Ամերիկան, թէ՛ «Երուսաղէմի կարգավիճակը իսլամներուն համար կարմիր գիծ է»: Իսլամական այս գազաթնաժողովը տեղի ունեցաւ Դեկտեմբեր 13, 2017ին եւ իր եզրափակիչ յայտարարութեամբ դատապարտեց նախագահ Թրամփի որոշումը՝ զայն չեղեալ համարելով, իսկ արեւելեան Երուսաղէմը Պաղեստինի պետութեան մայրաքաղաք յայտարարեց՝ կոչ ընելով բոլոր պետութիւններուն ճանչնալու Պաղեստինի պետութիւնը, ինչպէս նաեւ զբաւեալ արեւելեան Երուսաղէմը՝ իբրեւ անոր մայրաքաղաքը:

Այնուամենայնիւ, Եգիպտոսը, որ ներկայիս արաբական երկիրներու շարքին ամենամեծն է իր բնակչութեան թիւով, Սէնտական Արաբիան՝ իր քարիւղի հսկայ հարստութեամբ եւ իսլամական ամենակարեւոր սրբավայրերով՝ Մեքքայով եւ Մետինայով, եւ վերջապէս Միացեալ Արաբական Էմիրութիւնները՝ իր հսկայ հարստութեամբ, երեքն ալ իրենց ծանրակշիռ մասնակցութիւնը չբերին Էրտողանի կազմակերպած խորհրդաժողովին: Ո՛չ Եգիպտոսի նախագահը, ո՛չ Սէնտական Արաբիոյ թագաւորը կամ գահաժառանգը, ո՛չ ալ Արաբական Էմիրութիւններու շէյխը ուզեցին Էրտողանի ծրագիրներուն հետեւիլ, մէկ կողմէ՝ քաջատեղեակ ըլլալով անոր թաքուն նպատակներուն, իսկ միւս կողմէ՝ Ամերիկայի հետ լաւ յարա-

բերութիւններու մէջ ըլլալով: Այդպիսով, կը թուի, թէ Էրտողանի վեհաժողովին որոշումները թուրքի վրայ պիտի մնան՝ գորաւոր հիմքեր չունենալու պատճառով, եւ աւելին՝ որովհետեւ Իսրայէլի բազմակամ իսլամական երկիրներու ղեկավարներ, ինչպէս՝ Իշամ Ալիւքը, որուն երկիրը միլիտաններով գէնք կը ստանայ Իսրայէլէն, կեղծաւորութեամբ ընդունեցին վեհաժողովին եզրափակիչ որոշումները, որոնք բոլորովին Իսրայէլի դէմ կը հնչեն: Էրտողան այդ բոլորը աչքին առած ըլլալով հանդերձ, իր երազը կը մնայ Թուրքիան՝ իր ղեկավարութեամբ, գերտէրութիւններու շարքին հասցնել, ինչի համար ալ պատրաստ է ամէն տեսակի խաղեր կազմակերպելու:

Էրտողան, այնուամենայնիւ, որոշ չափով չաջողեցաւ իր երկիրին մէջ ծայրայեղ թուրք ազգայնամոլները համախմբել եւ անոնց աջակցութիւնը ապահովել: Կիւլեւնին վերագրուած պետական հարուածին իբրեւ հետեւանք, ան մեծ թիւով «անվստահելի» անձեր (ըստ իրեն՝ դաւաճաններ) բանտարկեց կամ պաշտօնազուրկ ըրաւ, զինք քննադատող խմբագիրները եւ լրագրողները լռեցուց, քրտական շրջանները քարուքանդ ըրաւ ու անոնց ղեկավարները հալածեց, եւ այդպիսով եղաւ երկիրին անվիճելի «նոր սուլթանը»: Էրտողանի միւս քայլը ուղղուեցաւ դէպի Թրքախօս երկիրները, որոնցմէ մաս մը յայտնի է իր բնական հարստութիւններով, սակայն չաջողեցաւ զանոնք առնել իր հովանիին տակ: Ատրպէյճանէն բացի, միւսներուն համակրանքը չկրցաւ շահիլ: Նոյն լեզուն եւ ազգային ծագումը ունենալու յանկերգը ա՛լ քաղցր չի հնչեր անոնց ականջներուն:

Էրտողան նախապէս փորձեց նաեւ Օսմանեան կայսրութիւնը վերականգնեցնել՝ արաբները շահագործելով, երբ ան Մոցի երկիրներուն հետ լաւ գործառնութիւններու եւ առեւտրական շարքերու թիւններու մէջ մտաւ, սակայն այդ բոլորը ցնցուեցան, երբ Թուրքիա դէմ եկաւ Սէնտական Արաբիոյ եւ անոր դաշնակից երկիրներուն, երբ անոնք ինդիւր ունեցան Քաթարի հետ, ու վերջինին կողմնակից եղաւ: Միւսին թուրքիան եւ ուսհապի Սէնտական Արաբիան երբեք կարելի չէ որ նոյն տեսիլքը ունենան. անոնք միայն Սուրիան քարուքանդ ընելու համար միացան, եւ հոն նոյնիսկ յաղթական դուրս չեկան՝ աւարտելով իրենց աստանայական դաշինքը: Էրտողան, սակայն, չ'ուզեւ ընդունիլ, որ արաբները չեն ցանկանար վերադառնալ իրենց նախկին կացութեան՝ իբրեւ

մաս Օսմանեան կայսրութեան: Դեկտեմբեր 26, 2017ին, Միացեալ Էմիրութիւններու արտաքին հարցերով պետական նախարար Անուար Քարբաշ իր «Թուրքիա»-ի էջին վրայ յայտարարած է, որ «Արաբ աշխարհը չի կրնար ղեկավարուիլ Թուրքիոյ կողմէ»: Ուրիշ առիթով մը ան յիշած է, թէ արաբական երկիրներուն համար անհրաժեշտ էր Սէնտական Արաբիոյ եւ Եգիպտոսի՝ «արաբական առանցքի» մը շուրջ հաւաքուիլը. այսուհանդերձ, Թուրքիա հարիւրաւոր գինեալ ուժեր կը պահէ Քաթարի մէջ, իսկ վերջերս Սուտանի հետ ստորագրեց դաշինք մը, ըստ որուն՝ Թուրքիա պիտի բարեփոխէ եւ վերականգնեցնէ Սուտանի արեւելքը գտնուող Սուաքն կղզիի նաւահանգիստը, որ Օսմանեան կայսրութեան ժամանակ պատերազմական կարեւոր նշանակութիւն ունեցած է, իսկ ներկայիս, Թուրքիոյ համար խարխիս մը պիտի ըլլայ Կարմիր ծովուն վրայ. բան մը, որ Սէնտական Արաբիոյ եւ Եգիպտոսի կասկածը կը հրաւիրէ Թուրքիոյ թաքուն նպատակներուն վրայ:

Էրտողանի նոր ծրագիրն է, այժմ, համախառնական գործնական շարժում մը ստեղծել. ան իր նպատակները իրականացնելու համար, ինքզինք կը ներկայացնէ իբրեւ իսլամական երկիրներու «մեծ եղբայր» եւ պաղեստինեան հարցի մահմետական առաջնորդը: Կը թուի, թէ Էրտողան քաղաքական տուեալներու լոյսին տակ համոզուած է այլեւս, որ ինք չի կրնար նոր խալիֆա մը ըլլալ իսլամական բոլոր երկիրներուն համար. սակայն, եթէ կարենայ զանոնք գոնէ քաղաքական դաշտին վրայ համախմբել իր ետին եւ զանոնք ներկայացնել համայն աշխարհին առջեւ, շատ հաւանաբար՝ ՄԱԿի միջոցով, ապա լա՛ւ արդիւնք ձեռք ձգած պիտի ըլլայ:

Տարիներ առաջ՝ 2011ին, երբ Էրտողան տակաւին վարչապետ էր, «Թայմ» թերթին հետ հարցազրոյցի մը ընթացքին ՄԱԿի մասին խօսելով՝ ան յայտնած էր, որ «անհրաժեշտ է ՄԱԿի մէջ բարեփոխումներ կատարել, անհրաժեշտ է ՄԱԿի Ապահովութեան խորհուրդին մնայուն անդամակցութիւնը վերցնել»: Սակայն ներկայիս, ան բնաւ այդ նիւթին մասին չարտայայտուի՛ր: Արդեօք ան կը խորհի, թէ իսլամ պետութիւնները, որոնք ներկայիս աշխարհի վրայ երկու միլիառէ աւելի բնակչութիւն կը կազմեն, պէտք է մնայուն ներկայացուցի՞ն մը ունենան ՄԱԿի Ապահովութեան խորհուրդին մէջ: Իսկ

Շաբ.ը էջ 18

MARONIAN
INSURANCE SERVICES

Since 1975, we have proudly served our community's insurance needs.

CA Insurance Lic. #0C99815

WELCOME HOME & AUTO INSURANCE

Along with all of our other *Trusted Insurance Services*

We will shop you with over 20 A-rated companies to find the best fit for your needs and budget.

CALL US FOR A PERSONALIZED QUOTE

(818) 500 9305

Massis Weekly

Volume 38, No. 5

Saturday, February 10, 2018

FM Nalbandian - Turkey's Century-Long Denialist Policy Has Failed

YEREVAN -- Turkey cannot but realize that the recognition process of the Armenian Genocide is irreversible, Armenian Foreign Minister Edward Nalbandian has said.

"It is obvious that the century-long denialist policy has failed. However, Turkey continues to stick to the stereotypes. Ankara does not shy away to distort not just the historic facts but the current realities, including by misrepresenting the rulings of the European Court of Human Rights," Minister Nalbandian said in comments to Radio Liberty.

The statement comes after Turkish Foreign Minister Mevlut Cavusoglu described French President Emmanuel Macron's recent remarks on the Armenian Genocide as "populism."

"In an open letter addressed to the Prime Minister of Turkey the International Association of Genocide Scholars has rightly stated that the Armenian Genocide is abundantly documented by thousands of official records of the United States and other nations around the world including the Ottoman Turkey's wartime allies Germany, Austria and Hungary, by eyewitness accounts of missionaries and diplomats, by the testimony of survivors, by the decades of historical and legal scholarships, and even by Ottoman court-martial records," Minister Nalbandian said.

"It is noteworthy that Germany and Austria have not only recognized the Armenian Genocide as many other countries had done but also acknowl-

edged their part of responsibility, as Turkey's allies of the time," Armenia's top diplomat continued.

"The international community has emphasized on many occasions that the denial of Genocide creates a breeding ground for the repetition of crimes against humanity. Instead of labeling as populists those who have recognized the Armenian Genocide, Ankara needs to abandon threatening populism of its denialist policy and candidly face its own past," Edward Nalbandian stated.

Speaking at a dinner with the Coordinating Council of the Coordination Council of Armenian Organizations in France (CCAF), Macron said he would add the Day of Remembrance of the Armenian Genocide to the French calendar and bring the law criminalizing the genocide denial to the parliament.

President Macron Pledges to Designate Armenian Genocide Commemoration Day to French Calendar

PARIS -- French President Emmanuel Macron attended the annual gala dinner of the Coordination Council of Armenian Organizations of France, AFP reported.

The dinner was also attended by Paris Mayor Anne Hidalgo, Lyon Mayor Georges Képénékian, Members of Parliament, ethnic Armenian lawmaker Patrick Devedjian, as well as the representatives of the Armenian and Jewish communities of France. Istanbul-Armenian Turkish Parliament member Garo Paylan (HDP) was an honorary

guest of the gala dinner.

During his remarks President Macron touched upon a number of issues concerning the Armenian community, including the Armenian Genocide and the Nagorno Karabakh conflict.

"The fight for justice and recognition is our fight. We carry out this fight by remembering and designating a genocide commemoration day in the Republic's calendar", Macron said,

Continued on page 2

EU Plans New Aid Package For Armenian Regions

The European Parliament is planning to allocate around 40 million euros (\$50 million) for development projects that will be launched in three regions in northern Armenia this year, according to a senior EU diplomat.

"We are discussing with the Armenian government our action plan for 2018 and will most probably focus on three directions: tourism, agriculture and creative economy," Piotr Switalski, head of the EU Delegation in Yerevan, said over the weekend.

Speaking during an EU-sponsored cross-country ski festival in Ashotsk, a small town in northwestern Armenia, Switalski said the fresh aid package is aimed at stimulating economic activity and reducing poverty in the Shirak, Lori and Tavush provinces.

Shirak has long been the country's poorest region. It is still reeling from a devastating earthquake in 1988 that killed tens of thousands of people and left many others homeless.

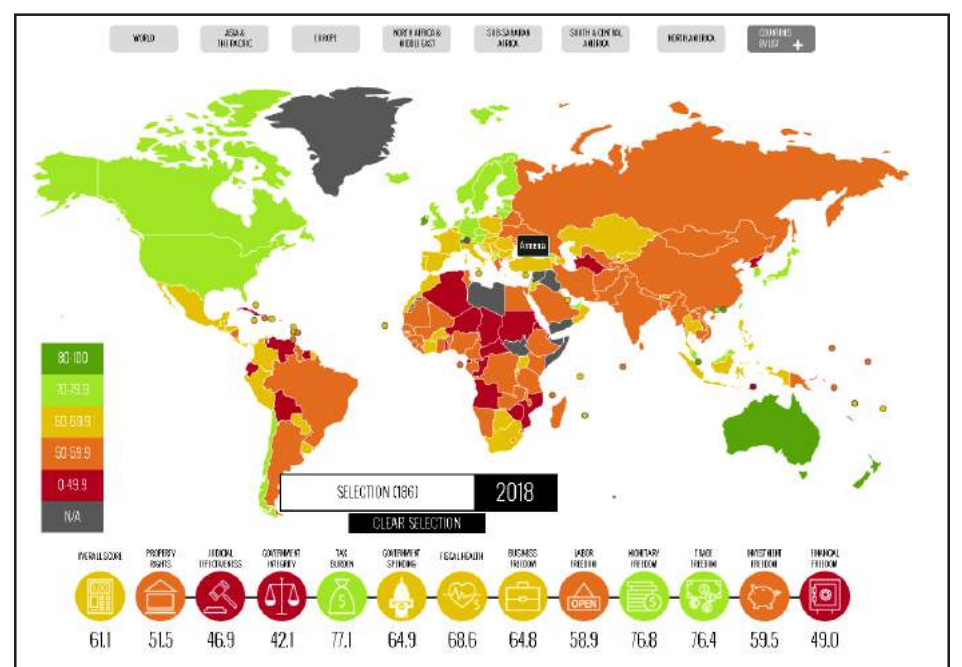
Commenting on aid programs

planned for Shirak, Switalski said in particular that the EU will spend more than 500,000 on euros on a pilot project designed to support commercial wool processing in Amasia, an impoverished provincial town 23 kilometers southwest of Ashotsk. The EU will also be promoting tourism in the area known for harsh winter weather, he said. The ski festival held there is part of that effort.

"We see a potential here," Switalski told reporters. "We believe that together with its Armenian and other partners the EU can help to create employment and other opportunities for locals so that they see the realization of their dreams here."

The EU has been one of Armenia's leading foreign donors ever since the early 1990s. Switalski said in November that it will provide the country with at least 170 million euros in fresh aid over the next three years. The diplomat spoke shortly after the signing of a Comprehensive and Enhanced Partnership Agreement between the EU and Armenia.

Armenia Placed 44th in 2018 Index of Economic Freedom

NEW YORK -- Armenia is placed 44th (down from 33rd last year) among 186 countries and is ranked as a "moderately free" country in the 2018 Index of Economic Freedom, an annual guide published by The Heritage Foundation. The Index covers 10 freedoms – from property rights to entrepreneurship.

Other countries in the region are placed as follows: Georgia 16th, Turkey – 58th, Azerbaijan 67th, Iran – 156th.

Armenia's partners in the Eur-

asian Economic Union Russia and Kazakhstan are ranked 107th and 41st respectively, Belarus is 108th, Kyrgyzstan is 78th.

Hong Kong tops the list, followed by Singapore and New Zealand.

"Armenia's economic freedom score is 68.7, making its economy the 44th freest in the 2018 Index. Its overall score has decreased by 1.6 points, with a sharp decline in fiscal

Continued on page 4

Opposition Bloc Holds Another Rally Against Price Hikes

YEREVAN (RFE/RL) — Hundreds of people rallied in Yerevan on Monday as the opposition Yelk alliance continued to campaign for major tax cuts which it says are needed for reversing recent increases in the prices of fuel and some foodstuffs.

Addressing the protesters, Yelk leaders again blamed the price hikes on government-drafted legislation that raised excise taxes collected from fuel, tobacco and alcohol. The fuel prices rose by over 10 percent immediately after it went into force on January 1.

The new Tax Code also raised income taxes for Armenians earning well above the average wage in the country. Yelk wants to have this scrapped as well, saying that the authorities should boost their tax revenue by cracking down on tax evasion and corruption instead.

“We demand that the tax rates be brought back to the pre-January levels,” one of the bloc’s leaders, Nikol Pashinian, said through a megaphone as the crowd marched through downtown Yerevan.

He and other Yelk leaders announced that they have drafted corresponding amendments to the Tax Code which they hope will be debated at an emergency session of the Armenian parliament. They said they will start collecting signatures for that purpose in the National Assembly on Tuesday. Yelk, which controls 9 of the 105

parliament seats, needs the backing of at least 27 lawmakers in order to force such a parliament debate. It remains to be seen whether it will be backed by the Tsarukian Bloc, the other opposition group represented in the parliament.

“We hope that we will collect the necessary 27 signatures and the extraordinary session will take place next week,” Pashinian told the protesters after the march.

Yelk staged its first protest against the price hikes on January 19, attracting only several hundred protesters. Monday’s demonstration was hardly bigger. Its organizers repeatedly urged more Armenians to join the campaign.

“The authorities must see that they are in trouble if they are to take real steps,” said Pashinian. “Prices hikes will continue until the authorities see that Armenia’s citizens say no to them in a tangible and visible way.”

Another Yelk leader, Edmon Marukian, downplayed the relatively poor attendance at the rally, saying that the opposition alliance will also use the parliament “platform” to keep the government under pressure. “We are taking multifaceted actions,” he told RFE/RL’s Armenian service (Azatutyun.am).

The ruling Republican Party of Armenia (HHK) has a comfortable majority in the parliament and can easily block any opposition bill.

President Macron Pledges

Continued from page 1

adding that a decision on this issue will be adopted in the coming months.

As for the relations with Turkey, the French President said he will try to engage Turkish President Recep Tayyip Erdogan in a regular dialogue: “Sometimes contrary to media desires”. “I have told him everything. Our result in this sense is the release of a number of journalists. There are a lot of well-grounded doubts over dialogue with Turkey, but in my opinion the results show that the message of France is not addressed in emptiness”, Emmanuel Macron said.

The French President warmly welcomed Garo Paylan, stating that his voice is heard sometimes in an unequal atmosphere, but it is much more important than the loud statements of many others.

Macron's Statement Angers Turkey

President Emmanuel Macron's statement leads to a new tension in the Turkish-French relations, Sputnik News reports.

Turkish foreign minister Mevlut Cavusoglu denounced Macron’s comment as a domestic political move which amounted to little more than “populism.” “What will change if the issue is brought to the agenda or not”, the Turkish FM said, adding that genocide is not a political, but a legal term.

He also criticized Macron’s statement on the military operations of the Turkish armed forces in Syria’s Afrin. “France or any other country cannot give us lessons over Afrin. These Europeans are two-faced. They initially expressed support for Turkey’s campaign in Syria during talks with Ankara, but that they appeared to have changed their stance in public comments”, Cavusoglu said.

Azerbaijan Announces Snap Presidential Elections

BAKU — Azerbaijan’s strongman Ilham Aliyev on Monday called a snap presidential vote for April, six months ahead of schedule, as opposition politicians slammed the surprise move, AFP reports.

“Set the date of the election of the President of the Republic of Azerbaijan on April 11,” Aliyev ordered in a decree posted on his website without providing an immediate explanation for the move.

The country was initially set to hold the vote on October 17.

Last week, the deputy chair of the ruling Yeni Azerbaijan party, Ali Akhmedov, said that Aliyev planned to run for a fourth consecutive term.

The decision sparked strong criticism from opposition parties.

“The Aliyevs have been in power for some 45 years already and that contradicts the principles of a democratic republic,” the leader of the opposition Popular Front party, Ali Kerimli, told AFP.

The veteran politician said the

decision to hold early elections was aimed at shortening the election campaign and “hampering the opposition’s efforts to prevent vote rigging”.

So far, two opposition candidates – Musavat party leader Isa Gambar and the chairman of the Classical Popular Front Party Mirmahmud Miralioglu – have announced they plan to run for president.

FAST’s Angels Network to Connect Business and Science in Armenia

YEREVAN — A Science and Technology Angels Network (STAN) has opened in Armenia by the initiative of the Foundation for Armenian Science and Technology (FAST). The network has announced the start of activity to the press today.

STAN is a group of 18 Armenian and Diaspora-Armenian investors who are going to provide financial and expert assistance to newly-established Armenian companies in the fields of data science, artificial intelligence, machine learning, biotechnology and microelectronics.

FAST CEO Armen Orujyan said they want to make Armenia a champion in the fields of science and innovation. “We are not here for six months, but for a long time and expect 10-15 years of engagement. We are here to bring changes in science and technologies. Armenians have a deep knowledge of science, culture, perhaps at present the education system is not at a high level, but the people’s culture is so that they want to use it. Of course, here there are some enterprises the field is not empty, but we want also to assist and encourage the others”, Armen Orujyan said.

FAST co-founder Arthur Alaverdyan has stressed the signifi-

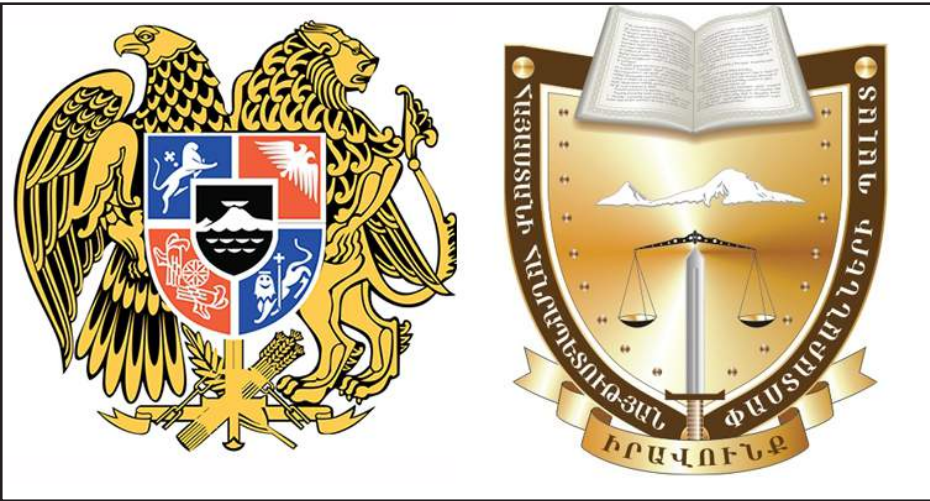
cance of such initiatives, noting they can solve concrete problems in the ecosystem and boost both business activity and science by assisting scientific startups. science,” said Alaverdyan.

STAN Co-chair Igor Khalatyan has noted that the network is aimed at creating an environment where entrepreneurs with ideas can find funding. “We can help with not just financing, but experience and knowledge as well. All 18 investors in our network are people with vast experience in various areas,” he said.

“We are not your typical ‘angels’. The ‘business angels’ invest in companies in the early stages, when the entrepreneur has realized the idea and needs additional funding. We focus on quality and not quantity, so we will prioritize startups with scientific and technical base that contribute to development of these areas not only in Armenia, but worldwide. We will give more than money: our time, knowledge, and experience,” said STAN Co-chair Ruben Arutyunyan.

The network has established the minimal annual investment from each member to be at \$10,000 in the first four years of activity, and starting from the fifth year, the rate will be raised to \$20,000.

An Open Letter to the Ministry of Justice of Armenia and the Chamber of Advocates: We Stand Concerned

It appears that something rather peculiar is afoot at the Justice Ministry. While the power to discipline attorneys is common in a number of jurisdictions, the manner of its proposed implementation in the Armenian judicial system has drawn not only our attention but our concerned circumspection. We urge the Justice Minister to tread carefully here—lest he disrobe yet another pillar of the judiciary’s waning independence.

The whole thing appears rather innocuous at first glance: the Armenian court will be afforded the ability to sanction attorneys practicing before it—and that, to the order of 100,000 Armenian Drams (\$200 Dollars). Of course, we understand this power is to be applied against prosecutors as well as defense counsel. Yet, we doubt this is true and, frankly, question even its administrative feasibility: if such sanctioning power was actually exercised by Armenian judges against both defense counsel and prosecutors, even anecdotal reports suggest that there would be an immediate backlog of sanctions proceedings for prosecutorial misconduct, dilatory behavior and consistent disregard of discovery obligations in numerous cases.

The more likely scenario is prosecutors will not be sanctioned, but defense counsel will be—and readily so. The sanctions regime will not curb prosecutorial misconduct but instead curb the zealous advocacy of defense counsel on behalf of the accused, especially in politically-motivated prosecutions.

But this is not even half the problem. The proposed contempt regime overlooks an essential element in procedural application with real, substantive consequences: the institution of the “contempt hearing.” Generally, in criminal cases pending in seasoned judicial systems, the court would reference possible contempt but defer the “contempt hearing” of defense counsel until after the criminal case is concluded so as not to disrupt a defendant’s right to counsel of choice

and not distract defense counsel from zealously representing the accused in court. This is not simply procedural nicety—it is necessary to protect the rights of the accused during criminal legal proceedings.

A “contempt hearing”—conducted by a neutral magistrate, outside and after the underlying case—is also crucial to protect the due process rights of the attorney. The disciplining of a defense lawyer by an Armenian court, while a criminal case is ongoing, is not only inherently unjust and unfair to the defendant but may also be a violation of the attorney’s due process rights where it results in disciplinary action without a hearing on the merits and with the offended judge serving as both the accuser and decider.

The power to discipline an attorney should vest with the Chamber of Advocates—complete with “notice and opportunity to be heard”—not with the Armenian judge during a pending criminal proceeding. The court may “notice” the attorney and refer the matter to the Chamber of Advocates for disciplinary action—which would be conducted after and outside the pending criminal matter and with due process safeguards. Such would not only protect the rights of the criminal defendant and the targeted attorney, but it would also allow for consistency in disciplinary jurisprudence.

These are likely not the objectives of the present proposal. This proposal is a marked step toward the further subservience of judicial institutions to an ever-reaching ruling establishment.

We call on the Justice Minister to bear in mind that, while the general public may not find interest in these seemingly innocuous proposals, we do. And we caution that he act to safeguard the very judicial institutions the ministry serves rather than the political agendas of the Republic’s governing elites.

**ARMENIAN RIGHTS WATCH
COMMITTEE—ARWC
ARMENIAN BAR ASSOCIATION**

Armenian International Women’s Association 2018 Hasmik Mgrdichian Scholarship Awards Applications

LOS ANGELES -The Los Angeles Affiliate of the Armenian International Women’s Association (AIWA) is proud to announce that applications are now being accepted for the Hasmik Mgrdichian Scholarships. The Hasmik Mgrdichian Scholarships were established in 2011 to annually award scholarships to university students. Thanks to the continued generosity of Hasmik Mgrdichian each year \$5,000 are awarded to five students.

Applications are now available on line and are open to all California Women residents of Armenian descent who are applying for education in an accredited college or university. Applications are also accepted from students applying for graduate or undergraduate programs. The scholarship awards are based on both financial need and merit.

Nicole Nishanian, President of AIWA-LA stated: “Our scholarship program was created by Hasmik Mgrdichian, one of the founders of the Los Angeles Affiliate. We take great pride in her legacy to recognize and assist in the education of young Armenian women. It is gratifying each year to receive their applications and to learn of their scholastic achievements and goals for the future.”

The Scholarship Committee, chaired by Lily Balian and with committee members Hermine Janoyan, Cindy Norian, Diane Cabraloff, Diana Hekimian, Houry Aposhian and Lysa Gregorian, granddaughter of Hasmik Mgrdichian. They are committed to reaching out to all California universities and colleges to inform women students of the opportunity to submit application for scholarship awards.

Flyers and notices are being sent to Armenian schools, organizations and churches.

In addition to the Hasmik Mgrdichian Scholarship Awards from the Los Angeles Affiliate, other scholarships are available through the AIWA International Board in Watertown, Massachusetts. Applications are available in all fields ranging from mathematics and architecture to government, public administration, psychology, art and design, diplomacy and in the sciences.

Applications for all AIWA scholarships for the 2018-2019 academic year can be downloaded from the AIWA website (www.aiwainternational.org) or through the Los Angeles Affiliate website: www.aiwaLA.org. Young women are urged to apply for both scholarships.

The deadline for applications this year is April 20, 2018. Winners will be announced in late May or early June.

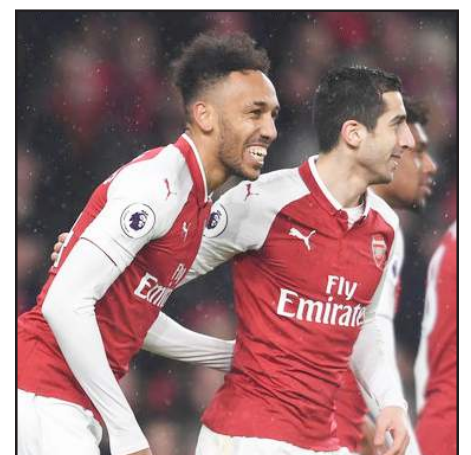
Mkhitarian Has Three Assists in First Start for Arsenal

LONDON—Henrikh Mkhitarian provided three assists on a dream home debut as Arsenal cruised to a 5-1 victory over Everton at the Emirates Stadium. The Armenia international joined the Gunners last month from Manchester United in a swap deal which saw Alexis Sanchez move in the opposite direction. Mkhitarian struggled to showcase his creative talents under Jose Mourinho at Old Trafford but the early evidence suggests he will thrive under Arsene Wenger.

The game also saw the debut of Pierre-Emerick Aubameyang who joined from Borussia Dortmund on deadline day for a club-record fee, uniting with his former team-mate Mkhitarian.

Aubameyang and Mkhitarian combined for a staggering 121 goals and 80 assists during their three seasons together at Borussia Dortmund between 2013 and 2016.

Mkhitarian provided the assist for Aaron Ramsey’s opener before

setting up his old pal Aubameyang who found the net with a classy dinked finished for the Gunners’ fourth goal before the break.

Mkhitarian grabbed his third assist of the match in the 74th minute as he provided the ball for Ramsey’s hat-trick goal.

Henrikh Mkhitarian has become the first Arsenal player to provide 3 assists in a Premier League game this season.

SEROP'S CAFE
GREEK & LEBANESE FOOD
SERVING BATON ROUGE SINCE 1979

Popular Comedy Play “Where Is Your Groom?” Part II to Perform for D.C. Armenian Community

For many Armenian parents, it's a dream come true when their child finds an Armenian spouse. But as soon as the wedding planning commences, that's when the problems - and the comedy - begin.

The sequel to the original hit play, “Where Is Your Groom? (Pesad Oor Eh)” Part II will perform for the Washington D.C. Armenian community on Saturday, March 10, 2018, in an event hosted by the Knights & Daughters of Vartan to benefit school-teachers in Yerevan, Armenia.

The story picks up as the parents of newly engaged couple Lara and Ari come together to celebrate the anticipated union. But before the *soorj* is even served, the initial pleasantries quickly diminish as debates launch over what church the service will take place, who will be the best man and if *Adiss* or *Manuel* will sing at the reception. To make matters even more frustrating for Lara, her fiancé goes missing, past suitors show up and a matchmaker is hired to help her brother find a wife.

The Knights & Daughters of Vartan believe the modern, humorous story will resonate with audiences through laughter, while also giving them a chance to examine the more serious issues of cultural preservation in the Diaspora.

“I feel it's important to organize events which enrich our cultural heritage,” said Araxie Vann, Matron of the Daughters of Vartan. “Bringing this theater group to the Washington D.C. Armenian community will help young Diasporans relate the subject matter to their own lives, while at the same time looking at the situation from the outside and finding humor in it,” said Vann.

The play has struck a chord not only with audiences during its run, most recently at New York City's

Miller Theatre and the Mosesian Center for the Arts in Watertown, Massachusetts, but also for the 20 person cast and crew. Hailing from all backgrounds in the New York metro area, the young professionals in the production have also deeply connected with the play and its characters.

Playing the role of the family matriarch Siroun, Nairi Hartounian said she was reminded of the strong women she was surrounded by while growing up, who served as an inspiration when she assumed the character of the overbearing, yet compassionate mother and wife.

“We've had three, sometimes four generations in the audience and they've all been able to identify with what they see on stage,” said Hartounian, a graduate student at New York University studying public relations and corporate communications. “This is a universal story and we all find pieces within ourselves through all of the layered characters.”

The D.C. performance will serve as a fundraiser to provide assistance to the teachers and workers of the Knights and Daughters of Vartan School in Armenia's capital city. A special committee has been formed under the chairmanship of former Matron Doris George.

“Our group is committed to entertaining and stimulating dialogue within our Armenian community, but also to serve as a positive representative of our culture,” said writer and director Taleen Babayan.

“Where Is Your Groom (Pesad Oor Eh)?” Part II will take place on Saturday, March 10, 2018 at 6:30 pm at the Richard J. Ernst Cultural Center in Annandale, Virginia. For tickets by credit card, please visit paypal.me/DaughtersofVartanUS or call Takuhi at 301-219-4041.

Armenia Placed 44th in 2018

Continued from page 1

health and lower scores for investment freedom and labor freedom overwhelming modest improvements in judicial effectiveness and monetary freedom. Armenia is ranked 20th among 44 countries in the Europe region, and its overall score is slightly below the regional norm but well above the world average,” the report reads.

“Armenia's geographic isolation, narrow export base, and pervasive monopolies in important business sec-

tors have made it particularly vulnerable to deteriorations in global commodity markets and economic challenges in Russia. Nevertheless, modest diversification has produced greater economic dynamism, and a decade of strong economic growth has reduced poverty and unemployment. Broad simplification of business procedures has facilitated regulatory efficiency. Cronyism and undue influence, despite some progress in tackling corruption, remain concerns,” the report said.

SAS Recognizes “Best Conference Paper Award” Recipients for 2016

FRESNO -- The Society for Armenian Studies has announced the recipients of its 2016 “Best Conference Paper Award.” Recognized are co-winners Jennifer Manoukian for her paper “Translating the Colloquial Armenian of Late-Nineteenth Century Constantinople in Zabel Yessayan's The Gardens of Silihdar,” and Piruza Hayrapetyan for her paper “The Armenian Ganj-Hymn – An “Originally Armenian” or a “Borrowed” Genre: Reshaping the Debate.”

The SAS Executive Council will award each of the winning recipients a \$500.00 prize. Each year SAS awards \$500.00 for the best paper presented by a graduate student at a conference in a calendar year. A committee appointed by the Executive Council judges the papers.

Manoukian's paper was a critique of her translation of Zabel Yessayan's The Gardens of Silihdar, which was written in Western Armenian and set in the 19th century Constantinople. The memoir is “interspersed with dialogue written in the sociolects of Yessayan's family and neighbors, defined by code-switching between non-standard forms of Armenian and Turkish.” Manoukian's critique explores the possible uses of The Gardens of Silihdar for sociolinguists, while also interrogating the position of translation for non-territorial, diasporan languages like Western Armenian.

Manoukian is a PhD student in the Department of Near Eastern Languages and Cultures at the University of California, Los Angeles and a literary translator from Western Armenian. She received her master's degree from the Department of Middle Eastern, South Asian and African Studies at Columbia University and her bachelor's degree from the Department of French at Rutgers University. Her book-length translations include The Gardens of Silihdar by Zabel Yessayan (2014) and The Candidate by Zareh Vorpouni (2016).

Hayrapetyan delivered her paper at the 14th Graduate Student Colloquium in Armenian Studies (February 12, 2016, University of California, Los Angeles). Her paper dealt with Ganjs which are Armenian hymns dedicated

to church feasts and saints. These were recited and sung in the Armenian Divine Office. In her paper Hayrapetyan poses the question of the “original and literary connection of the ganj into a wider literary context.” Her paper concentrated on two literary connections ganj – k'aroz and ganj – Syriac hymns, *madrasha* and *memra*. Based on a structural analysis of these genres, her paper “demonstrates the extent of the ganj's literary dependence on these genres as a poetic form revealing both common and distinct structural features.”

Hayrapetyan received her B.A. (2005) and first M.A. (2007) degrees from the Yerevan State University Department of Armenian Philology. She is also a graduate of the Central European University (CEU) in Budapest where she received her second M.A. in Medieval Studies (2015). She is currently a doctoral candidate in the Department of Medieval Studies at CEU and an exchange fellow at the Department of Byzantine and Modern Greek Studies at the University of Vienna. She worked as a manuscript cataloger and junior codicologist at the Matenadaran (Research Institute of Armenian Manuscripts) in Yerevan (2008-2014).

SAS President Bedross Der Matossian congratulated both recipients. “This year we have received many highly-qualified papers in the competition which demonstrates the sophisticated level of a new generation of graduate students in their respective fields dealing with Armenian Studies. We hope that this trend continues for the coming years,” said Der Matossian.

The Society of Armenian Studies is an international body, composed of scholars and students, whose aims are to promote the study of Armenian culture and society, including history, language, literature, and social, political, and economic questions; to facilitate the exchange of scholarly information pertaining to Armenian studies around the world; and to sponsor panels and conferences on Armenian studies.

For membership information or more information on the Society for Armenian Studies, please visit the SAS website at societyforarmenianstudies.com.

SYRIAN ARMENIAN RELIEF FUND

Save Support Sustain

Syrian Armenian Relief Fund
P.O. Box 1948
Glendale, CA 91209-1948

www.syrianarmenianrelieffund.org

ԱՓՈՒՍ, ԴԱՐՁԵԱԼ ՅՈՒՍԱԿԱՄԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Գ.

Օշականի անհո՛ւն մեռեալ,
Դո՛ւն՝ քիւրաւոր ճիւղերով
Ոսկեհոս գետ գիտութեան,
Մտքի Փրկիչ, յոյսի Զսկայ, կեանքի Կեդրոն,

Դո՛ւն՝ անվախճա՛ն փոշիացեալ,
Դո՛ւն՝ ջախերու անմարելի շտեմարան,
Ուրկէք ուղեղս, մանկութեան օրերուն,
Ես աղքատօրէն եկայ վառել...:

Սիւսմանք

ՈՍԿԱՆ ՄԻԻԹԱՐԵԱՆ

Ինչպէս մեր նախորդ յօդուածին մէջ գրած էինք, համասփիւռ հայութիւնը շատ լուրջ խնդիրներ ունի, գորս կարելի է չէ լուծել համաժողովներով, սոնախմբութիւններով, շնորհահանդէսներով եւ շքանշաններու տեղի-անտեղի առատ բաշխումով: Մէկդի պէտք է թողունք մեր ճառերը, քարոզախօսութիւնները եւ խորհրդաժողովները, որոնք լօզունգի սահմաններէն անդին չեն անցնիր: Որովհետեւ՝ Հայ ժողովուրդին առջեւ ծառայող անլոյծ մնացած գլխաւոր մարտահրաւէրներէն մէկն է նաեւ ԻՆՔՆՈՒԹԵԱՆ ՀԱՐՑԸ:

Նախ սահմանենք թէ ի՞նչ կը հակնանք ինքնութիւն ըսելով: (1) մէկու մը ինքզինքը ըլլալը, անձնաւորութիւն, անհատականութիւն, ուրոյն անձնական դիմագիծ, մարդ անհատ՝ ըստ էութեան: (2) էութիւն, աստուածային՝ հոգեկան՝ հոգեւոր գոյակցութիւն՝ գոյութիւն՝ բնութիւն: (3) Նոյնութիւն, իսկութիւն: (4) Ինքնագոյութիւն: (Identity, sameness, originality):

Մեզ ամենաշատ մտահոգողը ներկայիս ա՛յն անաւոր, սարսափելի իրողութիւնն է որ շեղած ենք մեր ազգային արմատներէն - լեզու, աւանդութիւն, ընտանեկան բարքեր, արուեստ, հոգեւոր մշակոյթ եւ ընկերային կենցաղ: Այս բոլորը համաշխարհայնացման յորձանտարին, չըսելու համար լաբիւրինթոսին, ճշման տակ բոլորովին աղաւաղած ու կործանման անդունդի եզրին հասցուցած են մեր ինքնութիւնը:

Բացարձակ ճշմարտութիւն է որ լեզուն գործիք է, միջոց է մարդկային հաղորդակցութեան, ինչպէս նաեւ ազգային ինքնութեան. այլ խօսքով լաւագոյն եւ հզօրագոյն միջոցը ազգապահ-

պանման՝ բոլոր ժողովուրդներուն համար: Եթէ կան ժողովուրդներ որոնք կը գոյատեւեն այսօր, պարզապէս իրենց լեզուի շնորհիւ է որ կը գոյատեւեն: Մէկ խօսքով՝ առանց լեզուի չկայ ազգային ինքնութիւն:

Հայոց պատմութեան ընթացքին մեսրոպաշունչ հայոց լեզուն բացառիկ դերակատարութիւն ունեցած է ո՛չ միայն մշակոյթ ստեղծելու մէջ, այլեւ մեր գոյութիւնը պաշտպանող ամենամեծ գէնքը եղած է: Ամէն ինչ կոնցուցինք դարերու ընթացքին... Թագաւորութիւն, իշխանութիւն, հոգեմտաւոր ժառանգութիւն, եւ մեծագոյնը՝ հայրենի հող ու երկիր, եւ սակայն այս բոլոր կորուստներէն ետք պահպանեցինք մեր լեզուն, որովհետեւ անո՛ր մէջ գտանք գաղտնիքը մեր գոյութեան - ԻՆՔՆՈՒԹԵԱՆ:

Յաճախ կը կրկնենք որ Մայրենի լեզուն խարխիսն է ազգի մը գոյութեան, ինքնութեան պահպանման եւ գոյատեւման: Լեզուի կորուստը պատճառ կը դառնայ նաեւ մշակոյթի կորուստին, այլ խօսքով՝ մարդկային պատմութեան թատերաբեմէն անհետ կորստեան: Լեզուն է որ իր մէջ կ'ամփոփէ եւ կը խտացնէ մշակոյթի մը բոլոր արժէքներն ու գանձերը:

Դժբախտաբար այսօր, մեր բազմապիսի քաղաքական, ընկերային եւ տնտեսական հիմնահարցերու ճգնաժամին մէջ՝ լեզուն դարձած է լուսանցքային հարց, եւ մտահոգ իսկ չենք թէ ո՛ւր կ'երթանք, ըլլա՛յ հայրենիքին մէջ, եւ կամ ի սփիւռս աշխարհի ուր հայութեան մեծամասնութիւնը կ'ապրի:

Եթէ կը հաւատանք որ լեզուն բանալին է մեր ինքնութեան, ուրեմն ինչպէ՞ս կարելի է արմատացնել լեզուի սէրը մեր նորահաս

սերունդին մօտ, առանց պարտադրանքի: Այլեւս գաղտնիք չէ որ սփիւռքը կը մաշի լեզուի կորուստով, խառն ամուսնութիւններով, ինքնութեան աստիճանական ո՛չ յուսալից եւ երբեմն ալ ամբողջական անհետացումով: Իրաւունք չունինք այլեւս միայնութարուելու մեր ներկայի տխուր վիճակով, որովհետեւ մինչեւ օրս չկարողացանք պահել մեր նորահաս սերունդը մեսրոպեանի աւազանին մէջ, ուր կը նուազի նաեւ հայրենադարձութեան բաղձանքը որպէս «փրկութեան» վերջին կայան:

Հայ ժողովուրդի դեկավարութեան մօտ, ըլլայ հայրենիքէն ներս կամ սփիւռքի մէջ, չկայ յստակ ծրագիր մը թէ ի՞նչ պիտի ըլլայ հայութեան ապագան գալիք հարիւրամեակին: Ինչպէ՞ս պիտի պահպանենք մեր ինքնութիւնը սփիւռքի մէջ, ուր մեր ոտքերուն տակ չենք գգար հայ հողին գորութիւնը: Ա՛յն ալ ուրիշ հարց՝ որ հայրենի հողին վրայ ապրողներէն շատեր արտագաղթի սրտամորմոք ճանապարհը բռնած են:

Դժբախտաբար համահայկական յորջորջուած ժողովներէն ոչինչ ծնաւ մինչեւ այսօր: Ծատ հետաքրքրական է մէջբերել այստեղ, սփիւռքի նախարարութեան կազմակերպած՝ «հայրենի է իմ սրտում» երիտասարդական համաժողովին, նախկինվարչապետ Տիգրան Սարգսեանի ողջոյնի խօսքէն հետեւեալ տողը. «Ինքնութեան պահպանութեան առանցքի կարեւորագոյն երաշխիքը մայրենի լեզուն է»: Ասկէ աւելի մեծ ճշմարտութիւն կարելի չէ որոնել: Սակայն դժբախտաբար նոյն ինք հայրենիքի մէջ հայրենի լեզուն աղաւաղուած է օտարամուտ բառերու կուտակումով եւ փոխառնուած շարահիւսութիւններով, հետեւաբար՝ Արեւելահայրենի նահանջի մէջ է իր բոլոր այլանդակութիւններով: Ա՛լ չխօսինք Մեսրոպեան ոսկեղինիկ լեզուին դաւաճանող «աբեղեանական» ուղղագրութեան մասին. չարիք մը, գոր ջնջելու համար ո՛չ մէկ դրական քայլ կ'առնուի, ո՛չ մէկ նախաձիւնդրութիւն կը ցուցաբերուի նոյնինքն հայրենի պետութեան կողմէ: Այդ մեղաւորութեան մէջ իր կարեւոր բաժինը ունի նաեւ Մայր Աթոռը, որ տակաւին կը հրատարակէ նոր

գրքեր աբեղեանական խեղագրութեամբ:

Այս տխուր իրողութեան պատճառներէն մէկը մեր ներագազին պայքարներն են, որոնք ջլատած են մեր ոյժերը: Միասնականութեան թերացումին գլխաւոր պատճառներէն պէտք է նկատել Հայց. Եկեղեցւոյ ներքին պայքարները, որոնք դժբախտաբար կը շարունակուին մինչեւ այսօր մեր անհանդուրժողութեամբ եւ մերժողական հոգեբանութեամբ:

Նոյնքան եւ առաւել եւս մտահոգիչ եւ ազգակործան են մեր քաղաքական, միջ-կուսակցական պայքարները, որոնք տխուր անդրադարձ ունեցած են եւ ունին տակաւին մեր սփիւռքեան հաւաքական կեանքին մէջ, նամանաւանդ հայկական վարժարաններէն ներս, ուր չկրցանք արմատաւորել եւ շեշտել մշակոյթով մէկութիւն ստեղծելու կարեւորութիւնը եւ սիրցնել Հայոց լեզուն առանց պարտադրանքի:

Յաճախ պէտք է չիչեցնել թէ կը փորձենք ուրանալ ա՛յն իրողութիւնը, որ հայրենիքի եւ սփիւռքի տարածքին տապալած ենք մեր էութեան մէջ հայութեան ինքնութեան գերագոյն գէնքը՝ մայրենի լեզուն, որուն բացակայութիւնը կը մաշեցնէ եւ կը յանձնէ մեզ բախտի յորձանտարի քմայքին:

Ինչպէ՞ս մոռնալ անխորտակելի կամքը Տէր Զօրի անապատներուն մէջ իլլեակ դարձած մեր մայրերուն, որոնք իրենց թշուառութեան մէջ, կմախքացած մատներով ու պապակած շրթներով, անապատի կիզիչ աւազներուն վրայ գրեցին եւ արտասանեցին մեսրոպաշունչ այբուբենի տառերը, որպէսզի ետթողանէն ազատուած իրենց երախտները չմոռնան մայրենի լեզուն: Իսկ մենք՝ ներկայ դարու հանգստակէտ պայմաններու մէջ ապրողներս՝ կը դաւաճանենք մեր ԻՆՔՆՈՒԹԵԱՆ, մոռնալով մայրենի լեզուն:

Մեր առջեւ պարզուած այս տխուր իրականութիւնը մեծագոյն ազդարարութիւնը պէտք է ըլլայ միութեան, արթնութեան եւ զգաստութեան: Հայ լեզուի նկատմամբ մեր անտարբերութիւնը կրնայ խորտակել մեր ազգային ոգին, եւ ժամանակի ընթացքին պիտի զգանք ու ճաշակենք անոր աւերիչ եւ դառն հետեւանքները:

INNOVATIVE

Designs Manufacturing, Inc.

idmifurnishings.com

ՄԱՆՈՒԿ ԶԵՆՐԻԿԸ ՈՐՊԷՍ ԿՕՇԻԿ ՆՈՐՈԳՈՂ (ՅՕՐՄ՝ ՅԱԿՈՒԲ ԱՆԱՍԵԱՆԻ ՊԱՅԾԱՌ ՅԻՇԱՏԱԿԻՆ)

ԶԵՆՐԻԿ ԱՆԱՍԵԱՆ

Հինգ տարեկան հասակում երեւանի Սարի Թաղի հիւանդանոցից դուրս գալուց յետոյ, փոքր ինչ կաղում էի: Անկասկած, դա պատճառ էր, որ մեր թաղի տղաները, թէեւ ոչ բարձրաձայն, բայց ակնառու ձեւով ցոյց տալին իրենց արգահատանքը իմ նկատմամբ, մանաւանդ, որ իրենց համար օտար էի՝ պոլսեցու գաւակ: Ականջիս հասնում էին նաեւ «Պոլսեցու ճուտ» անուանարկման շշուկները: Այդ յետոյ էր, որ 1920 թուականից մինչեւ 1946 թուականը Պոլսից, Յունաստանից եւ Ֆրանսիայից ներգաղթած Պոլսեցի ածականով յորջորջուող հայերը՝ խառնուելով 46ից յետոյ աշխարհի բոլոր հորիզոնականներին ներգաղթած հայերին՝ դարձան «Ախպարներ»:

Գրեթէ երկու տարի տեւեց մինչեւ որ ոտքս ամբողջովին բուժուեց՝ շնորհիւ մասնաւոր կարգով, բարձր վճարումով քաղաքի ամենայայտնի ոսկրաբուի կախարդական մատների շնորհիւ:

1939ին մենք թողել էինք մեր ընտանիքի համար հարազատ դարձած ֆրանսահայերի թաղամասը ու պետական վարկով տուն էինք կառուցել մի թաղամասում՝ ուր ոչ մի «ախպար» չկար, եւ տեղի բնակչութիւնը հիմնականում ցածր խաւից էր բաղկացած:

Տեղի բնակչութեան համար մենք երկար տարիներ խօսակցութեան նիւթ էինք՝ մեր վարք ու բարքով, հագուկապով եւ կենցաղավարութեամբ: Ծեծն ու կռիւ սարքելը փողոցում սովորական երեւոյթ էր: Ուստի, անհրաժեշտ էր, նոյնիսկ փոքր տարիքում պայքար մղել փողոցի երեխաների հետ՝ սեփական ԵՍը հաստատելու համար: Ես շատ շուտ համակերպուեցի միջավայրին եւ մտայ «լաւ տղերքի» շարքը, յետոյ էլ դարձայ «հեղինակութիւն»:

Հեղինակութիւն վայելող ընկերներիցս մէկը՝ ծնունդով ապարանցի Բորիսը, հետագայում դարձաւ հայկական պարարուեստի ճանաչուած գործիչներից մէկը: Եւ, 6070 տարիների բաժանումից յետոյ, ես եւ Մարիետան 2010 թուականին նրան ենք հանդիպում Սեւանի ճաշարաններից մէկում: Կորած հարազատին գտնելու պէս փաթաթուած ենք միմեանց ու հաճոյքով վերջիջում մեր դառն, սակայն այս օրերի համար քաղցր մանկութիւնը:

1944ի դպրոցական տարեշրջանի նախօրեակին, ամբողջովին բուժուած ու առողջացած (շնորհիւ մայրիկիս բացառիկ խնամքի եւ հոգածութեան) ոտք էի դնում դպրոցից ներս: Ծնորհիւ հայրիկիս մեծածիւր վրքերով լի գրադարանի հրատարակութիւնների, որոնք նա բերել էր Ֆրանսիայից եւ հարստացրել իր գրադարանը տեղական հրատարակութիւններով, ես մշտապէս թերթատելով իմ երեւակայութեանը հասու գրքեր եւ նկարներով լի պարբերականներ, ինքնուրոյն սովորեցի հայերէն կարդալ, ըստ որում՝ արեւմտահայերէն եւ այն էլ՝ դասական, մեքսիկական ուղղագրութեամբ:

Դպրոցի իմ փոքրիկ աշակերտական սեղանը դասաստեղծակիր ամենավերջին անկիւնում էր, ինչպէս ասում են՝ աչքից հեռու, որը հնարաւորութիւն էր տալիս անն-

կատ կարգալ որեւէ գիրք: Այսօր էլ գրադարակիս վրայ է Թէօդիկի Օրացոյցի գոյգ հատորները, որոնք գաղտնօրէն, ձանձրոյթս փարատելու համար ընթերցում էի դասի ընթացքին, մինչ միւս աշակերտները Այբբէնգիմն էին սովորում:, Եւ մի օր, ուսուցչուհի ընկեր Մարգոն (խկապէս այդպիսին էր նրա անունը, ուրիշ տեղ չտանէք...) նկատեց, որ ես ինչ որ այլ բանով եմ զբաղուած ու մօտեցաւ ինձ.

Էդ ինչու՞ վ ես զբաղուած Անասեանս...

Հենց այնպէս, տիկին Մարգո, գիրք եմ թերթատում...

Տեսնելով ծնկներիս վրայ կիսաբաց Թէոդիկը, վերցրեց այն ու սասց.

Իսկ հիմա վեր կաց եւ արի առջեւի շարք, որպէսզի ուշադրութեամբ հետեւես դասերին, իսկ դու՝ Լիւդվիգ, արի Հենրիկի տեղը:

Մինչ ես փոխում եմ տեղս, ընկեր Մարգոն առերեւոյթ լուրջ տեսք ստացած, Թէոդիկի էջերն է շուռումուռ տալիս: Ես վախից քարացել եմ նստած տեղում, իսկ դասաստեղծակում կարծես մահաբեր լուռութիւն է՝ ոչ մի ձայն, ոչ մի ծպտուն, նոյնիսկ սովորական քչփչոցն անգամ չկայ: Մէկ էլ՝ տղամարդու բարիտոն ձայնով հնչում է ընկեր Մարգոյի բարձրագոյ խօսքը.

Եւ դ՛ու Անասեան, կարդանու՞մ ես կարդալ այս գիրքը:

Այո՛, ընկեր Մարգո, վախուճորած, հագիւ լսելի ձայնով պատասխանում եմ ես:

Հապա կարդայ տեսնեմ, բարձրաձայն, թող բոլորը լսեն, թէ ինչպէս ես կարդում այս բուրժուական հրատարակութիւնը..., լուռութիւն դասարանում:

Այս անգամ արդէն համարձակ, պատահական մի էջ բացելուց յետոյ, բարձրաձայն սկսեցի կարդալ.

Փափագեան իսկապէս նշանաւոր դերասան մըն է, ունի բնական մեծ ձիրք եւ գեղարուեստական փայլուն դրամախօսութիւն...

Բաւական է Հենրիկ..., բաւական է, ապրես տղա ջան, ո՞վ է քեզ սովորեցրել հայերէն կարդալ, այն էլ՝ արեւմտահայերէն:

Ես՝ ինքս եմ սովորել ընկեր Մարգո, ինքնուրոյն:

Ապրես, ապրես տղայ ջան, շարունակիր կարդալ:

Դաստիարակի այս արտայայտութեան վրայ մի ահաւոր իրարանցում է սկսուեց դասարանում, ոմանք ծիծաղում են, ոմանք՝ ծափ են տալիս, կէս ոտքի, կէս կանգնած համընդհանուր խանդավառութիւն է 30 աշակերտների միջեւ: Իհարկէ՛ նրանք ոչինչ չեն հասկացել իմ կարդացածից, բայց ուրախ են, որ իրենց պոլսեցիախպար ընկերը յաղթանակով դուրս եկաւ վտանգաւոր «մենամարտից»:

Լուռութիւն, ձեռքը հոժկու հարուածով խփելով սեղանին՝ վայրկեանի մէջ լուեցրեց աշակերտութեանը խստաբարոյ մանկավարժը:

Իսկ հիմա ինձ լսիր Անասեան: Դու այսուհետեւ, վաղուանից սկսած մինչեւ ուսումնական տարին ավարտուի՝ դպրոց կը գաս երկրորդ պահին: Իսկապէս քեզ համար դժուար եւ անհետաքրքիր կը լինի առաջին պահը մինչ սրանք տառաձանայ կը դառնան ու քիչմիչ կը կարողանան հայերէն կարդալ գրել

սովորել, ցոյց տալով սրահին ասաց ընկեր Մարգոն:

Այդ օրուանից յետոյ, ամբողջ ուսումնական տարին ես մէկ ժամ ուշացումով էի դպրոց գնում: Այդ ընթացքում ես հասցնում էի երկու անգամ գնալ փողոցի ծայրին գտնուող միակ ջրի ծորակից դոյլով ջուր բերել տան համար:

Պատերազմի աւարտման հոտն արդէն բռնել էր մեր թաղը: Փոքրաթիւ մարդկանց դէմքերին ակնառու էր ժպիտը, իսկ մեծ թուով կանայք էլ սեւ գլխաշոր կապած, փորձում էին մեղմ ժպիտով կիսել ժողովրդային ուրախութիւնը:

Պատերազմի վերջին շրջանի ամերիկեան օգնութիւնը, որ իրականացում էր ժողովրդին ճիւղաբար ձուր փոշի եւ չոր կաթ բաժանելով, բաւական դիւրացրել էր ազգաբնակչութեան տնտեսական վիճակը:

Երկար ժամանակ էր, որ մայրս որեւէ լուր չունէր հայրիկից: Նա, ճիշդ է, սեւ գլխաշոր էր կապում, բայց որքան մօտենում էր պատերազմի աւարտը՝ այնքան աւելի տխուր ու թախծոտ էին դառնում նրա աչքերը: Մեր միակ միսթարանքը Կիրակի օրերին եկեղեցի գնային էր եւ մէկ էլ՝ իւրաքանչիւր օր քնելուց առաջ Յիսուսի պատկերի առջեւ աղօթք անելը, «Աստուած պապա, վերադարձրո՛ւ մեր հայրիկին», մրմնջում էինք երեքս միասին, այնուհետեւ խաչակնքում էինք ու պառկում քնելու: Պատահում էր, որ մայրս այդ ամբողջ «արարողութիւնն» ավարտում էր «Հայր մեր»ով եւ Կոմիտասի «Կոռնկ» երգի մեղմ, յուզիչ կատարմամբ:

... Եկաւ 1945 թուականի Մայիսը: Մեր թաղի ոստիկանութեան գործակալ, լիազօր Ատոմը մեր փողոցը վեր ու վար անելով բղաւում էր.

Դրօշները, դրօշները, դրօշները կախել պատուհաններից: Է՛յ, դու, Վարդուշ քոյրիկ, ի՞նչ ես կախուել պատուհանից..., չես լսու՞մ,

թէ ինչ եմ ասում, շուտ արա՛, կարմիր դրօշը կախիր պատուհանիդ վրայի..., ա՛յ, ա՛յ..., տեսնու՞մ ես էն վերելի երկաթէ կախիչը...

Հա՛, հա՛, տեսնում եմ, ընկեր Ատոմ, հիմա՛, հիմա կը կախեմ..., էլ աւելի գօրեղ բղաւոցով պատասխանեց Վարդուշը եւ մեկուսի աւելացրեց՝ «Թաղեմ բոյդ, անտեր շուն, հիմա՞ ում ես ծախելու»:

Վերջապէս, փողոցի էլեկտրական սիւնին ամրացուած ալիւմինէ բարձրախօսից հնչեց Հիտլերի ամենաոխրերիմ թշնամու՝ Լեւիտանի ձայնը.

Խօսում է Մոսկուան: Աշխատում են Սովետական Միութեան բոլոր ռազիոկայանները...

Չգիտեմ, թէ որքանով է ճիշդ, իբր Հիտլերն ասել է թէ, եթէ կարողանայ Մոսկուայ մտնել՝ առաջին գործը պիտի լինի Լեւիտանի լեզուն կտրելը:

... Ժողովրդի ցնծութեանը չափ ու սահման չկար: Իհարկէ կային այնպիսի ընտանիքներ, որոնց յարկից ներս տխուր ու մտածկոտ տրամադրութիւնն էր գերիշխողը: Դրանք այն ընտանիքներն էին, որոնց զինուորներից լուր չկար: Հնարաւոր էր իմանալ, նրանք անյայտ կորած են, թէ՛ ինչպէս փսփոսում էին միմեանց կանջների մէջ՝ գերութեան մէջ՞ են, թէ՛ մնացել են Եւրոպայում:

Արաբկիրում ապաստանած լեւինգրադցիներն էլ աստիճանաբար վերադառնում էին իրենց հայրենի քաղաքը, որի պատճառով էլ մայրիկիս աշխատանքային ժամերը գնալով նուագում էին: Քիչ ժամեր աշխատելը չխանգարեց, որպէսզի ճաշարանում որպէս աւագ խոհարար աշխատող մայրիկս կարողանար ապահովել ինձ ու եղբորս ճաշարանի կերակուրներով, որոնց մէջ անպակաս էր ուսական բորը:

Պատերազմն ավարտուեց, ան-

**DISCOVER ARMENIA
DISCOVER YOURSELF**

Trip to Armenia & Artsakh
July 6-19, 2018

Tour Conductor: Norayr Daduryan

4-star hotel accommodations:
Ani Plaza Hotel in Yerevan
Park Hotel in Stepanakert
Flights on Qatar Airways
Cost per person (based on double occupancy):

\$2495

For more information and reservations call:
Christine: (818) 842 7500 (x105)

Trip includes tree planting in Asharak.

\$280 tax applicable per person. Single and triple occupancy rates are available upon request. Travel Insurance is available upon request.

EUROPEAN TRAVEL
1810 W. BURBANK BLVD., SUITE 200, BURBANK, CA 91506
TEL: (818) 842-7500

ԴՐՈՒԱԳՆԵՐ ԱՆՁՆԱԿԱՆ ՓՈՐՁԱՌՈՒԹԵՆԵՍ

ԳԵՈՐԳ ՔԵՕՇԿԵՐԵԱՆ

Անգլերեն Լեզու՝ Ոչ, Սակայն Ուսողութիւն՝ Այո...

1976-ին գաղթեցի Միացեալ Նահանգներ եւ հաստատուեցայ Լոս Անճելըս քաղաքը: Տարբեր գործերով զբաղուելէ ետք, որոշեցի վերադառնալ ուսուցչական ասպարէզիս: Ուրեմն, 1984-ին դիմեցի Լոս Անճելըսի Դպրոցական Միացեալ Ցանցին (Los Angeles Unified School District), որպէս անգլերէն լեզուի դասատու:

Հոս պէտք է նշեմ որ Պէյրութի Ամերիկեան Համալսարանը աւարտելով ստացած եմ Մաքիստրոս Արուեստից տիտղոս՝ մասնագիտաւարով անգլերէն լեզուի ուսուցման: Իսկ որպէս անգլերէն լեզուի ուսուցիչ՝ ունէի աւելի քան հինգ տարուայ վաստակ, ամերիկայ չհաստատուած:

Վերադառնալով դիմումնագրիս, պաշտօնեան ցաւ յայտնեց որ չեմ կրնար անգլերէն լեզու դասաւանդել՝ որովհետեւ անգլերէն լեզուի ուսուցման ասպարէզս ընդհատուած էր ութ տարիով (1976-1984): Երբ այլալուծում նկատեց, ան անմիջապէս աւելցուց որ կանոնական ընդհատումը երեք տարի է միայն:

Յուսահատ՝ թղթածրարս առնելով ուղղուեցայ դէպի դուռը, երբ ետ կանչեց զիս եւ հարցուց թէ ուսողութիւն կրնա՞մ դասաւանդել: Զարմացած՝ այո ըսի, բայց աւելցուցի որ ուսողութիւն երբեք չեմ դասաւանդած: Այդ մէկը հոգ չէ ըսաւ եւ անմիջապէս անցաւ զիս որպէս ուսողութեան ուսուցիչ հրահրող գործողութեան . . .

Կուսնելով շուրջումս, պաշտօնեան դիտել տուաւ որ ուշի ուշով քննած էր թղթածրարս եւ երեւան հանած որ ուսողութեան ուսուցման համար՝ յարկ եղած նիւթերը անցուցած էի Հայկագեան Գոլենին մէջ: Նոր յիշեցի որ Պսակաւոր Արուեստից տիտղոսիս երկրորդ մասնագիտութիւնս (minor) գիտութիւնն էր: Սակայն իրականութեան մէջ՝ անոնք անգլերէնէ աւելի պէտք ունէին ուսողութեան դասատուներու:

Եւ աչպէս՝ անգլերէնի մասնագիտութեամբս դարձայ ուսողութեան պայմանաւորեալ ուսուցիչ, երկրորդական վարժարանի մը մէջ: Բայց լիիրաւ ուսուցիչ դառնալու համար, պէտք էր որոշ դասեր առնել՝ որակեալ համալսարանէ մը: Դասեր՝ որոնք մենք չէինք առած Պէյրութի մէջ, օրինակ՝ ամերիկայի պատմութիւնը, թմբեցուցիչներու տեսակներն ու անոնց ազդեցութիւնը աշակերտներուն վրայ, օրէնքի տրամադրութիւնները՝ դասարանի կարգապահութեան մէջ եւ այլն:

Ուրեմն, եթէր տարի ուսողութիւն դասաւանդելէ ետք՝ պատեհ առիթը տրուեցաւ ինծի դառնալու օգնական տնօրէն, միջնակարգ վարժարանի մը մէջ: Հոս ալ պէտք էր որոշ դասեր առնել համալսարանէ մը, որակուելու որպէս վարչական պատասխանատու: Այս պաշտօնը 16 տարի վարելէ ետք՝ հանգստեան կոչուեցայ Յունիս 30, 2009-ին:

Քաղաքական Ընտրապայքարիս Անակնկալը . . .

1993-ը բախտորոշ տարի մը եղաւ ինծի համար, հետեւեալ պատճառներով: Նախ եւ առաջ, այդ թուականի Յունիսին էր որ ես դարձայ օգնական տնօրէն: Ապա

այդ թուականին էր որ ես որոշեցի մասնակցիլ ընտրապայքարի մը, Փաստիւնայի Դպրոցական Միացեալ Ցանցի Խնամակալ Մարմնի (Board of Education) անդամակցութեան համար:

Այդ շրջանին ես կը բնակէի Փաստիւնայ, թէեւ կ'աշխատէի Լոս Անճելըսի մէջ: Այդ տարի, խնամակալ մարմնի հինգ անդամներէն երեքը պէտք էր վերընտրուէին: Ուրեմն թեկնածութիւնս առաջարկեցի երրորդ ընտրաշրջանի աթոռին, որուն կը դիմէին նաեւ ուրիշ երկու թեկնածուներ:

Փաստիւնայի Հայ Դատի Ցանձնախումբը հրաւիրեց բոլոր թեկնածուները, որպէսզի հարցաքննութենէ մը ետք յայտնէ թէ որու կը զօրակցի: Դժբախտաբար իմ թեկնածութեանս չզօրակցեցաւ, թէեւ ես միամտաբար կը խորհէի թէ որպէս միակ հայ թեկնածուն՝ անվերապահօրէն պիտի շահէի իրենց զօրակցութիւնը . . .

Յետագային իմացայ որ իրենք զօրավիգ կը կանգնին այն թեկնածուին, որ հաւակնութիւն ունի շահելու տուեալ ընտրապայքարը: Աւելին, երբ գաղափարի ընկերներէս մին ընտրապայքարի նախօրէին կը հեռաձայնէր շրջանի հայերուն որ ինծի քուէ տան՝ սապէս կը պատասխանէին իրեն «Մեզի հրահանգուեցաւ որ իրեն քուէ չտանք...» Կրնա՞ք երեւակայել որ հայը հայուն նեցուկ չկանգնի, օտար այս արեւուն վրայ:

Ես ընտրապայքարը կորսնցուցի, սակայն պարտութենէն աւելի վիրաւորական էր՝ Հայ Դատի Ցանձնախումբին որդեգրած դիրքը: Սա փոռածարութիւն մըն էր, որուն մասնակցած ըլլալուս համար երբեք չեմ զղջացած՝ ընդհակառակը, աւելի բան սորուցայ Փաստիւնայի հայ գաղութի որոշ խաւերու մտածելակերպի եւ գործելակերպի խոտոր եղանակին նկատմամբ:

Վերոյիշեալ յուսախաբուցութիւնս մասամբ մը փարատեցաւ երբ նոյն տարին՝ Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միութեան Նախագահ Լուիզ Մանուկեան Սիմոն առաջարկեց որ Լոս Անճելըսի Դպրոցական Միացեալ Ցանցին պատկանող Տնօրէններու խումբ մը առաջնորդենք դէպի Հայաստան, որպէսզի անոնք մօտէն ծանօթանան հայ ժողովուրդի ակունքներուն եւ Հայաստանի պատմական վայրերուն:

Այդ շրջանին՝ մեծ թիւով Հայաստանէն ներգաղթած աշակերտներ կը յաճախէին Լոս Անճելըսի պետական վարժարանները եւ ձեւով մը, սա երախտագիտական զգացումի արտայատութիւնն էր՝ որ ՀԲԸ Միութիւնը կը ցուցաբերէր յանդէպ օտարազգի դասատիարակներուն, որոնց հոգատարութեան յանձնուած էին մեր հայրենիքի գաւակները:

Պատմական այդ այցելութիւնը խոր տպաւորութիւն թողուց մեր հիւրերուն վրայ, որոնք ականատես դարձան նորանկախ մեր հայրենիքի ջանքերուն՝ դէպի ռամկավարութեան ձգտող աշխատանքին, այդ դժուարին պայմաններուն մէջ: Մենք հրաւիրուեցանք Հայաստանի Ամերիկեան Համալսարանի առաջին շրջանաւարտից հանդէսին, որուն ներկայ էր նաեւ Հայաստանի պետական աւագանին:

Տեսարժան վայրերու կողքին, Տնօրէնները այցելեցին նաեւ մի

ՆՈՐ ԳԻՐՔԵՐ

«ՔԵԱՄԱՐԱ ԳԱԽԱՌԸ ԵՒ ՆՐԱ ՀԱՅ ԱԶԳԱԲՆԱԿՉՈՒԹԻՒՆԸ»

Շնորհակալութեամբ ստացանք Իրանի Քեամարա հայրենակցական Ցանձնախումբի կողմից հրատարակուած մեծադիր հատորը, 84 էջերից բաղկացած, որը պատմութիւնն է դարեր առաջ Իրանի Արաք նահանգի մօտ գտնուող երբեմնի հայաբնակ եւ հայաշատ Քեամարա գաւառի հայութեան:

Պատմական արժէք ներկայացնող այս հատորը կազմել է Իրանահայ բանասէր Յովիկ Ս. Մինասեանը, որին օգնել եւ օժանդակել են մի քանի տեղեկ անձինք:

Գիրքը սկսում է Թեհրանի թեմի առաջնորդ Տ. Սեպուհ Սրբազանի օրհնութեան գրով: Ապա տպագրուել է են Քեամարա հայրենակցական յանձնախումբի պատգամ եւ բազմավաստակ կրթական գործիչ եւ արձակագիր Ռուբէն Կորիւնի խօսքը որն համառօտ տողերով ներկայացնում է երբեմնի հայաբնակ այդ նշանաւոր գաւառի անցեալն ու ներկան:

Պատմական արժէք ներկայացնող այս մեծադիր հատորը անբաժանելի մասն է Իրանահայ պատմութեան: Հատորի մէջ ամփոփուած են գաւառի բոլոր անց ու դարձերը, դրական եւ բացասական երեւոյթները, համապատասխան նկարներով, որոնք առաջին անգամ են լոյս տեսնում:

Ներկայացուած են մի շարք ազգային դէմքեր, մշակոյթի, գրականութեան եւ մարզական ասպարէզի գործիչներ, որոնք պատիւ են բերում իրենց գաւառին ինչպէս եւ համայն հայութեան: Հարիւրաւոր նկարներ պարունակող հատորի կազ-

մութեան աշխատանքներին, մեծապէս օժանդակել եւ օգնել են արձակագիր Ռուբէն Կորիւնը (Քէշիշեան) եւ մի քանի նախկին տեղաբնակներ, որոնք բարոյապէս նպաստել են հատորի կազմութեան եւ հրատարակութեան, ինչպէս նաեւ օգնել են նիւթապէս: Գնահատելի աշխատանք է կատարուած: Յուսանք որ Իրանահայ հինաւուրց գաղութի ամբողջական պատմութիւնը կը հրատարակուի ամբողջական օգտուելով այս եւ տեղական զանազան շրջանների մասին ցարդ լոյս տեսած նման հրատարակութիւններից: Յովիկ Մինասեանը հնարաւորութիւն ունի ի մի բերելու Իրանահայ գաղութի ամբողջական պատմութիւնը, որն իստ կենսական է ապագայ պատմաբանի համար:

քանի վարժարաններ: Շատ տպաւորիչ էր անոնց ցուցաբերած կարեկցութիւնը հանդէպ աշակերտութեան՝ որոնք դպրոցական դժուարին պայմաններու մէջ իրենց կարելին կ'ընէին լաւագոյն արդիւնքներու տիրանալու համար: Կարծես անոնք լուրեւան բախտատուութիւն մը կ'ընէին երկու երկիրներու դպրոցական կեանքին եւ կ'զմայլէին ամերիկայի աշակերտութեան վայելած բազում բարիքներուն վրայ... Յիշողութեանս մէջ անմո-

ռանալի պիտի մնայ հետեւեալ դրուագը: Տնօրէններէն մին ամէն աւտու քալելու կ'երթար, որպէս մարմնամարզանք: Առաւօտ մը՝ սովորական քայլարշաւէն ետք, ան պանդոկ կը վերադառնար բեռնաւորուած «պասքեթպոլ»ի գնդակներով: Ուրեմն, օր մը առաջ երբ վարժարան մը այցելած էինք՝ ան նկատած էր որ աշակերտները «պասքեթպոլ» կը խաղային հինցած գնդակներով: Եւ ահա քեզի օրինակելի ժեսթ մը:

ՄԱՍԻՍ

ՀԱՐԱԹԱԹԵՐԹ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԿՏՐՈՆ

Yes, I wish to subscribe to Massis Weekly

Enclosed a check for (one year)

* \$50,00 * \$100,00 (first class) for USA

\$ 125,00 (Air Mail) for Canada.

\$ 250,00 (Air Mail) Overseas.

Name: -----

Address: -----

City: ----- State:----- Zip Code:-----

Country: -----

Tel:----- Email:-----

ՎԱԼԵՆՏԻՆ-ԻՆ ՆՈՒԻՐԻՒՄԸ ՏՕՆԱԿԱՏԱՐՈՒԹԵԱՆ ՕՐ (VALENTINE DAY)

ՊՕՐՈՍ ԱՐՄԵՆԱԿ ԱԳՒՍԵԱՆ

Տարուայ իւրաքանչիւր Փետրուար ամսուայ տասնչորսին, Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներու ամբողջ տարածքի եւ մի քանի այլ երկրներու մարդիկ իրենց սիրելի անձանց ծաղիկներ ու նուէրներ են մատուցում՝ «Վալենտայն» անունի յիշատակութեամբ: Սակայն, ո՞վ էր այդ սրբացած խորհրդաւոր անձը եւ ինչո՞ւ են տօնախմբում նրա անունով կոչուած այդ օրը: «Վալենտայն Օր» յիշատակութեան օրուայ պատմութիւնը քողարկուած է խորհրդաւոր առեղծուածներով: Հնուց ի վեր աւանդաբար փոխանցուել է, որ Փետրուար ամիսը հռչակուել էր որպէս վիպերգութեան (Ռոմանս) ամիս: Սակայն, «Վալենտայն» օրը բովանդակում է նաեւ քրիստոնէական ու հին հռովմէական աւանդութիւններու հետքեր: Այսուհանդերձ, ո՞վ է «Վալենտայն»-ը եւ ինչպէս է առնչուած հին ծէսերի հետ: Այժմ, կաթոլիկ եկեղեցին ճանաչում է առնուազն երեք տարբեր վալենտայն կամ վալենտինուս անուններով կոչուած սուրբեր, որոնք բոլորը իրենց ժամանակին նահատակուել էին:

Մի առասպել աւանդում է, որ վալենտայնը եղել է քահանայ, երրորդ դարում ծառայել Հռոմում: Կլաուտիոս Երկրորդ կայսրը, նուաճողական պատերազմներ վարելու համար յայտարարել, որ պետութեան գօրքի մարտունակ կորիզը կազմող ամուրի մարդիկ աւելի լաւ զինուորներ կարող էին լինել՝ քան ամուսնացածները, որի պատճառով օրէնքից դուրս էր յայտարարել երիտասարդ մարդկանց ամուսնութիւնը ու ընտանիք կազմելը:

Վալենտայնը, անարդար համարելով կայսրի հրովարտակի որոշումը, արհամարել էր այն, շարունակել գաղտնի կատարել երիտասարդ սիրահարների ամուսնութիւնները: Երբ բացայայտուել էին վալենտայնի գաղտնի կատարած պսակադրութեան արարքները, կայսրը հրամայել էր մահուան դատապարտել նրան: Սակայն, տարբեր կարծիքներ ու պատումներ կան թէ ի՞նչ էր պատահել վալենտայն-ին: Ոմանք պնդում են, որ գլխատուել է, ուրիշներ թէ բանտում հիվանդացել ու մահացել էր: Այլ պատումներ ենթադրում են նաեւ, որ վալենտայնը կարող էր սպանուած լինել հռովմէական բանտում, այնտեղից քրիստոնէաների փախուստին օժանդակած լինելուն համար: 1835 թուականին, Հռովմում, վալենտայնի կարծեցեալ նշխարքը յանձնուել էր իր լանտաղի մի քահանայի: Սեւ ու սկզբուն դազաղը, վալենտայնի օրուան նուիրուած ամէն տօնի ժամանակ ցուցադրում է իր լանտաղի Տուպլին մայրաքաղաքի եկեղեցիում:

Համաձայն մի այլ առասպելի, վալենտայնը բանտում եղած ժամանակ անձամբ ինքը ուղարկել է առաջին «Վալենտայն» կոչուած սիրային ողջոյնը: Հավաստում են, որ բանտարկութեան ընթացքում վալենտայնը սիրահարուել էր մի երիտասարդ աղջկայ, որը հաւանաբար իրեն յաճախակի այցելած բանտապետի աղջիկը կարող էր եղած լինել: Ենթադրում է, որ իր մահից առաջ՝ մի նամակ ուղարկած եղած լինել այդ աղջկան, ստորագրուած «Բու վալենտայն»

ողջոյնով, մի խօսք, որը մինչեւ հիմա շարունակուած է փոխանակութեան ողջոյն: Թէեւ վալենտայնի առասպելների հետ ճշմարտութիւնները աղօտ են, սակայն, պատումները հաստատապէս շեշտում են իր անձը որպէս համակրելի, հերոսական ու ամեհարժեքաւոր վիպասական անձնաւորութիւնը: Յետեւաբար, զարմանալու ոչինչ, որ միջին դարերից սկսած Անգլիայում ու Ֆրանսիայում վալենտայնը ամենայ ժողովրդական սուրբն է համարուած:

Ոմանք հաւաստում են, որ վալենտայն-ի օրը սկսել է տօնախմբուել մեր թուարկութեան 270 թուականի Փետրուարի կէսերից՝ յիշատակելու համար նրա մահուան տարեկիցը: Ուրիշներ յայտարարում են, որ քրիստոնէական եկեղեցին կարող էր որոշած լինել տօնախմբելու վալենտայնի օրուան նուիրուած հանդէսը Փետրուարի կէսերին, «Լուբերկուլիեա» հեթանոսական խրախճանքների տօնակատարութիւնը քրիստոնէականացնելու համար: Հին Հռովմում, Փետրուարը զարնան պաշտօնական սկիզբն է նկատուել, համարուել մաքրագործութեան պահ: Փետրուարի 15-ին տօնախմբուած «Լուբերկուլիեա»-ն, պողաբերութեան խրախճանքի օրն էր, նուիրուած Հռովմի երկրագործութեան ֆառնուս աստծոյն, ինչպէս նաեւ Հռովմի հիմնադիրներ՝ Ռոմուլուսին եւ Ռէմեոսին:

Հռովմի ճիւղասիւս պապն էր, որ մեր թուարկութեան 498 թուականին, Փետրուար ամսուայ 14-ը յայտարարել էր վալենտայնին նուիրուած տօնախմբութեան օր:

Տասնըեօթերորդ դարում էր, որ Անգլիայում սկսուել էր վալենտայնին նուիրուած օրը համաժողովրդական ցնծութեամբ տօնախմբուել: Այնուհետեւ, տասնութերորդ դարում, այն շարունակուել էր ընկերների ու սիրահարների միջեւ նուէրներ ու գրաւոր ողջոյններ փոխանակելու օրուայ սովորոյթ հանդիսանալ: Միայն նոյն դարի վերջում էր տպագիր բացիկներով ողջոյնների փոխանակումը սկսել: Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներում բացիկները դիւրին միջոց էին իրենց զգացումները արտայայտելու, այն հեռաւոր ժամանակներին անձնական զգացումները ուղղակի արտայայտելը քաջալերուած էր: 1840-ական թուականներին էին սկսել վաճառուել առաջին «Վալենտայն» ողջոյնների բացիկները: ԱՄՆ-ում, վալենտայնի ամէն տօնի ատեն մէկ երկիրին (միլիարդ) «Վալենտայն» բացիկներ են վաճառուած, որը երկրորդ ամենաշատ թուաքանակով բացիկներ վաճառելու տօնակատարութեան օրն է, իսկ Քրիստոսի Մանդեան տօներին վաճառուած են 2,6 երկիրին բացիկներ: Վաճառուած «Վալենտայն» բացիկների մօտաւորապէս 85 տոկոսը գնուած են կանանց կողմից:

Քրիստոնէական եկեղեցին, հեթանոսական (հեթանոս=քրիստոնէական հաւատքից բացի ուրիշ հաւատք դաւանող անձ) հաւատքի տօների յուշը մարելու համար, նոյն օրերին կատարել էին քրիստոնէական տօներ: Այդպէս էլ, «Լուբերկուլիեա» պողաբերութեան խրախճանքի Փետրուարի 14-ի օրը տօնախմբել էին «Սուրբ վալենտայն» տօնը: Այն տօնախմբել էին Քրիստոսի աստուածայնութիւնից (Յունուարի 6) քառասուն օր ցետոյ, անուանել՝ «Տեառնըդառաջ», որը նշանակում է Տիրոջ ընդ առաջ: Տօնի նախօրէին կատարուած էր նախատօնակ, նրա աւարտին էլ «Անդաստան»-ի արարողութիւն: Այդ ընթացքում օրհնում էին աշխարհի չորս ծագերը ու մոմերը: Որպէս Քրիստոսի լոյսի խորհրդանշ՝ եկեղեցիից վերցրած կրակով, նրա բակում վառուած են խարոյկներ: Ահա այսպէս է բանաստեղծ Դանիել վարուժանի երկնել՝ «Անդաստանի»-ի օրհնութիւնը՝

տայն» տօնը: Այն տօնախմբել էին Քրիստոսի աստուածայնութիւնից (Յունուարի 6) քառասուն օր ցետոյ, անուանել՝ «Տեառնըդառաջ», որը նշանակում է Տիրոջ ընդ առաջ: Տօնի նախօրէին կատարուած էր նախատօնակ, նրա աւարտին էլ «Անդաստան»-ի արարողութիւն: Այդ ընթացքում օրհնում էին աշխարհի չորս ծագերը ու մոմերը: Որպէս Քրիստոսի լոյսի խորհրդանշ՝ եկեղեցիից վերցրած կրակով, նրա բակում վառուած են խարոյկներ: Ահա այսպէս է բանաստեղծ Դանիել վարուժանի երկնել՝ «Անդաստանի»-ի օրհնութիւնը՝

ԱՆԴԱՍՏԱՆ

Արեւելեան կողմն աշխարհի խաղաղութիւն թող ըլլայ . . . Ո՛չ արկուներ, քրտիք հոսին Լայն երակին մէջ ալոսին. Ու երբ հնչէ կոչնակն ամէն գիւղակի

Օրհնութիւն թող ըլլայ:

Արեւմտեան կողմն աշխարհի Բերրիութիւն թող ըլլայ . . . Ամէն աստղէ ցող կայլակի, Ու ամէն հասկ ձուլէ ոսկի, Եւ ոչխարներն երբ սարին վրայ արածին Օ՛իւ ու ծաղի՛կ թող ըլլայ:

Զիւսիսային կողմն աշխարհի

Առատութիւն թող ըլլայ . . . Ոսկի ծովուն մէջ ցորեանին, Յաւեո լողայ թող գերանդին, Ու լայն ամբարն աղուցներուն երբ բացուի՝ Թերկութիւն թող ըլլայ:

Հարաւային կողմն աշխարհի Պողաբերում թող ըլլայ . . . Ծաղկի՛ մեղրը փեթակներուն, Յորդի գինին բաժակներուն, Ու երբ թխեն հարսերը հացը բարի՝ Սիրերգութիւն թող ըլլայ:

Փետրուարի 14-ի Տեառնըդառաջ տօնը նուիրուած է քառասուն օրուայ մանուկ Յիսուսին Աստծոյն ընծայմանը: Մարիամ Մագաղենացին մանուկ Յիսուսին տարել էր Երուսաղէմի տաճար: Նրան ընդառաջ եկել Սիմոն անուանով մի ծերունի, որը Աստուց խնդրած եղել իր կեանքը երկարացնել այնքան, մինչեւ տեսնէր Փրկչին: Տեսնելով «Մանուկ Յիսուս»-ին, զգացել Փրկչի ներկայութիւնը, նրա ընդառաջ ելել, որտեղից էլ՝ «Ելանել ընդ առաջ Տեառն» արտայայտութիւնը:

Նոր հաւատքի տօներ . . . Արմին-հայերի հոգիներում վառուող Հայոց հին աստուածների լոյսի կրակն է: Տեառնըդառաջ . . . իր ծագմամբ վաղնջական ժամանակներից է, նախնական բովանդակութեամբ որոշակի աղբյուրներ ունեցել Հայոց հին աստուածների պաշտամունքի հետ, ինչպէս երազների մեկնիչ եւ դպրութեան ու արուեստների պաշտպան՝ Արամազդի դպիր Տիրը եւ կրակի ու արեւի աստուած Միհրը: Արեւի (լոյսի) ու կրակի պաշտամունքի հեթանոսական տօնը, վերածուելով քրիստոնէական տօնի Արմին-հայ ցեղի մարդկանց հետ հասել մեր օրեր: Կենցաղում համաժողովրդական այս տօնի ամենատարածուած բաղադրիչը ծիսական խարոյկի հետ կապուած արարողութիւնն է, կրակը հողին տալու արարողութիւնն է այն: Տեառնըդառաջի կրակը որ գետին է ընկնում՝ ձիւնը փախչում է: Տեառնըդառաջը բնութեան զարթօնքի տօնն էր, նրա արարողակարգի ամենատարածուած եւ սիրուած բաղադրուցիչը կրակի պաշտամունքն ու վառուած խարոյկի շուրջը պտտուելն է: Նրա շուրջը պտտուած եւ նրա վրայով ցատկում են բոլորը, բայց առաջնութիւնը տրվում է նորապսակներին:

VA Print Media

Book Printing • Hard Covers • Year Books
Restoration of Old Books & Bibles

Նոր Գիրքերու Տպագրութեան եւ
Հին Գիրքերու Նորոգութեան Համար
Հեռաձայնել՝ ՎԱՀԷ ԱԶԱՊԱՀԵԱՆԻՆ

Vahe Atchabahian

1743 E. Elizabeth St. • Pasadena, CA 91104
Tel: 626-793-6220 • Cell: 626-354-5924
vamedia@yahoo.com • www.vaprintmedia.com

ԿՆՈՋԱԿԱՆ ԵՐԲ ՎԱՏ ԿԸ ԶԳԱՔ ՁԵՁԻ ՊԻՏԻ ՕԳՆԵՆ ԱՅՍ ՄՏՔԵՐԸ

- Ես արտասուեցի իրաւունք ունիմ, բայց շուտով կրկին պիտի ծիծաղիմ: Յուզմունքներու պոռթկումը կարեւոր է վիշտի ժամանակաշրջանը չարթաւարելու, անյաջողութիւններու, դժուարութիւններու, սխալներու հետ հաշտուելու համար: Երբեք մի՛ զսպէք ձեզի եւ մեղաւոր մի՛ զգաք, որ ճշուած էք եւ ուժերը չեն բաւականացներ:

Կարեւոր է նաեւ յիշել, որ այդ վիճակը պէտք է շատ երկար տեւէ: Ատիկա պէտք է մշտական բնոյթ ունենայ:

Մեր խնդիրներուն համար լալը շատ յստակ նպատակ ունի. օգնել մեզի ընդունելու ա՛յն, ինչ որ տեղի ունեցած է՝ առաջ շարժելու, իրավիճակն ու մեզ փոխելու համար: Դուք արժանի՛ էք կրկին ժպտելու:

- Ես ան եմ, որ լաւագոյնս կրնայ ինծի օգնել չարթաւարելու դժուարութիւնները: Ձեզի կրնան լաւ ընկերներ շրջապատել, զգայուն գուզընկեր, սիրող ընտանիք: Սակայն, դուք պէտք է ի վիճակի ըլլաք դո՛ւք չարթաւարելու դժուարին իրավիճակները: Առանց կամքի, առանց ուժի, առանց յոյսի շատ դժուար պիտի ըլլայ դուրս ելլել այդ մութ սենեակէն, ուր յայտնուած էք: Լսեցէք անոնց, որոնք կը շրջապատեն ձեզ, ընդունեցէք անոնց օգնութիւնը, բայց չետոյ դո՛ւք պէտք է գործարկէք դժուարութիւնները չարթաւարելու այդ ներքին գործընթացը:

- Ես չեմ կրնար փոխել իրավիճակը, բայց կրնամ փոխել իմ վերաբերմունքս անոր հանդէպ: Կան բաներ, որոնցմէ անհնար է խուսափիլ. կորուստներ, հիւանդութիւն, բաժանում, յարաբերութիւններ, որոնք կը քայքայուին՝ հակառակ ձեր ջանքերուն...

Մեզմէ ո՛չ ոք կրնայ հարիւր տոկոսով վերահսկել այն դժուարութիւններն ու հանգամանքները, զորս երբեմն մեզի կը մատուցէ կեանքը: Բայց միայն մենք պատասխանատու ենք մեր միտքերուն համար: «Ձեմ կրնար»-ը ամբողջութեամբ կ'անշարժացնէ ձեզի եւ միայն բացասական յոյզեր կու տայ:

Մինչդեռ «ես կրնամ»-ը ամբողջութեամբ կը փոխէ տրամադ-

րութիւնը, եւ մենք նոր ուժ կը գտնենք: Մի՛ մոռնաք այս մասին:

- Ես կը սկսիմ ապրիլ, երբ չարթաւարեմ վախերս: Մեր յոյուածներուն մէջ բազմիցս խօսած ենք չարթաւարեցողութեան գօտիին մասին: Ատիկա այն անտեսանելի տարածքն է, որ կը շրջապատէ մեզ եւ անվտանգութեան ու իրավիճակի վերահսկողութեան զգացողութիւն կու տայ: Սակայն, երբ դժուարութիւններ կ'ունենանք, կը զգանք, որ այդ անտեսանելի պատերը կը քանդուին՝ մեզ անպաշտպան ձգելով:

Մենք պէտք է չարթաւարենք այդ վախը եւ դուրս ելլենք երբեմնի չարթաւարեցողութեան գօտիէն: Եթէ կը վախնաք անգամ մտածել, թէ ինչ պիտի պատահի ձեզի այդ դիժը անցնելու պարագային, լաւ պիտի ըլլայ նախ ընդունիլ այն, ինչ որ տեղի ունեցած է, ապա յիշել, որ կեանքը կը շարունակուի, իսկ դուք՝ անոր հետ: Առա՛ջ:

Եթէ վախ կը զգաք, կը վախնաք միտքով մնալէն, արդարացուցէք այդ մտավախութիւնները ու յիշեցէք մեր երկրորդ արտայայտութիւնը. միակ մարդը, որ կրնայ ձեզ օգնել, դո՛ւք էք: Դուք ձեր մէջ ատիկա չարթաւարելու ուժ գտէք:

- Ամէն օր ես հոգ կը տանիմ հոգեկան հանգստութեանս եւ ներքին հաւասարակշռութեանս: Դուք հոգ կը տանիք ձեր սննդակարգին, կշիռքին, կ'այցելէք բժիշկի՝ առողջութիւնը ստուգելու համար: Մշտապէս կը մտածէք ձեր մտերիմներուն մասին եւ, հաւանաբար, երեկոյեան անուժ անկողին կը մտնէք:

Հիմա հարցուցէք դուք ձեզի, թէ վերջին անգամ ե՞րբ մտածած էք ձեր՝ զգացմունքներուն, պահանջներուն եւ ներաշխարհին մասին: Հարկաւոր է ամէն օր դուք ձեզի տաք այս հարցը: Եթէ մենք առաջնահերթ կը դարձնենք ուրիշներուն պահանջները, կը սկսինք անտեսել մեզ:

Եթէ մեր ջանքերը կը կեդրոնացնենք նիւթական բաներու ուղղութեամբ՝ ձգտելով զանոնք ստանալ կամ կուտակել, մենք կը մոռնանք իսկապէս կարեւոր բաներու մասին. մեր երջանկութեան, իբրեւ անհատ՝ մեր ամբողջականութեան մասին:

ԻՆՉ ՊԵՏՔ ԶԵ ԸՆԵ ԻՐԱԿԱՆ ԱՋՆՈՒԿԱՆ ՏԻԿԻՆԸ

Ոմանք լըջօրէն կը կարծեն, որ ազնուական տիկնոջ (lady) կարգավիճակը զգեստապահարանի առարկաներէն մէկն է:

Եթէ հագուելիս գայն՝ կը դառնաս ազնուական տիկին, եթէ հանես՝ կրնաս հանգստանալ:

Սակայն, իրականութեան մէջ, անհնար է մարդոց մօտ ըլլալ դաստիարակուած, վարել գեղեցիկ խօսակցութիւններ, իսկ այնուհետեւ երթալ խոհանոց՝ հանգստանալ եւ գարեջուր խմել: Ազնուական տիկինը մինչեւ վերջ պէտք է ուղիղ պահէ իր մէջքը, ըլլայ հաճելի եւ բարի իր շփումներուն մէջ, չիջնէ վէճերու մակարդակին, հետեւի իր արտաքինին, շարժուածքներուն: Ազնուական տիկինը կողքին իւրաքանչիւր տղամարդ, ինքնըստինքեան, ինքզինք կը պահէ ազնուականի մասն: Գոյուցութիւն ունին շարք մը բաներ, որոնք անընդունելի են իրական ազնուական տիկնոջ հա-

մար.

- Դաշուածքներ: Առաջ դաշուածքներ (tattoo) կը կրէին՝ ցոյց տալու պատկանելիութիւնը յստակ հասարակական խումբի մը՝ դատապարտուածներու, նաւաստիններու, գինուորներու եւ այլն: Այժմ դաշուածքներ կարելի է հանդիպիլ անկանխատեսելի, ապստամբ, չզիջող, բարոյական չափանիշներ մերժող մարդոց մօտ: Այդ պատճառով դաշուածքը անհամարելի է ազնուական տիկին հասկացողութեան հետ: Բոլոր անոնք, որոնք կը կրեն այդ «նկարները» լաւ պիտի ըլլայ մտածեն, թէ ինչ տեսք պիտի ունենան անոնք 20-30 տարի ետք, երբ մարմինը պիտի կորսնցնէ երիտասարդութիւնը եւ ողորկ մաշկը:

- Մեծ օղեր-օղակներ: Խոշոր օղերը երբեմն «զնուական» տեսք կը հաղորդեն: Ազնուական տիկնոջ կերպարին հետ չի կապուիր այդպիսի օղեր կրողին կերպարը:

ԿԱՆԱՅԻ ԹԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ, ՈՐՈՆՔ ՅԱՃԵԼԻ ԵՆ ՏՂԱՄԱՐԴՈՑ ՅԱՄԱՐ

1) Ողջամիտ ծուլութիւն - Ամբողջ սպասքը, յետոյ յատակները մաքրելը, յետոյ երեք օրուան ճաշ եփելը, փոքրիկին դասերը ստուգելը, ամբողջ սպիտակեղէնը արդուկելը, մինչ սիրելի ամուսինը բազմոցին նստած կը դիտէ իր սիրելի ֆութպոլը: Ասիկա դասական տեսարան է, որ կ'ողբեցուի նաեւ յանդիմանանքով լի հայեացքներով՝ երկրորդ կէսին ուղղութեամբ: Տնարարութիւնը հրաշալի յատկանիշ է, գոր մեզի սորվեցուցած են մեր մայրերը եւ շատ մը ուսուցիչներ: Բայց ամէն ինչ լաւ է իր չափին մէջ: Եթէ դուք ալ նստիք բազմոցին ու մէկ օր ձեր ամուսինին հետ ֆութպոլ դիտէք, աշխարհը հակառակ ուղղութեամբ պիտի չդառնայ: Ատոր փոխարէն՝ այդ ողջամիտ ծուլութիւնը պիտի շեշտէ ձեր կանացիութիւնը, որ այդքան հաճելի կը թուի շատ տղամարդոց:

2) Թեթեւ անփութութիւն - Աղջիկը պէտք է կոկիկ ըլլայ, այս մասին մենք կը լսենք մեր փոքր տարիքէն: Շարժանկարներ դիտելը աւելի՛ շեշտադրած է այս մտայնութիւնը, ու դիտելով գեղեցկուհիներ՝ մենք կրկին ու կրկին կը համոզուինք, որ մեր սանտրուածքը, հագուստը, մատնայարդարումն ու կանացիութեան միւս նրբութիւնները պէտք է կատարեալ ըլլան: Զարմանալի է, բայց այդ կատարելութիւնն է, որ կը ստեղծէ իւրօրինակ օտարութիւն: Եւ հակառակը՝ թեթեւ անփութութիւնը, չպարի բացակայութիւնը ու առիծի կամ փիսիկի նկարով գեղեցիկ մաքուր վերնագոգեստը կնոջ տեսքը աւելի յարմարաւէտ կը դարձնէ: Աւելին, նման տեսքը շատ տղամարդոց գրաւիչ կը թուի:

3) Թեթեւամտութիւն - Շատերը սխալմամբ կը կարծեն, որ լաւ մայր, տնային տնտեսուհի ու կին դառնալու համար կեանքի հանդէպ պէտք է լուրջ վերաբերմունք ունենալ: Ամէնօրեայ հոգեբու, գումարային հարցերու լուծումը, կենցաղային հարցերը կնոջմէ կը պահանջեն կեդրոնանալու, խնդիրները համակարգելու եւ

անոնց լուծման ուղիները գտնելու կարողութիւն: Այն պահուն, երբ տղամարդիկ դադրած են իրենց սիրելի կիներուն մօտ պատուհաններ մագլցելէն, կանայք ալ դադրած են թեթեւամիտ արարքներ գործելէն:

Լուսնի տակ գբօսանքները, շարժանկարի վերջին բաժինը դիտելուն հասնելը, կէս գիշերին փիցցա ուտելը... լուրջ կնոջ եւ երեխաներու մօր դժուար է համոզել նման կամ թէկուզ աւելի անմեղ արարք ընել: Եւ շատ ի գուր: Յաւելեալ լըջութիւնը կիր կը նմանցնէ խիստ ուսուցչուհիի, ու հակառակը՝ համատեղ թեթեւամիտ արարքները, նոյնիսկ երկարամեայ ամուսինները կը վերադարձնէ իրենց պատանութիւն: Եւ նման թեթեւամիտ աշակերտուհիները շատ հաճելի կը թուին ամուսիններուն:

4) Լաւ ախորժակ - Զգտելով լաւ մարգավիճակի՝ կանայք, սովորաբար, սնունդէն բաւականութիւն չեն ստանար: Մինչդեռ «ոչինչ այնքան կը մտերմացնէ որքան ուտելիքը համատեղ պատրաստելն ու ուտելը»: Ոմանց համար անակնկալ պիտի ըլլայ, բայց միայն բանջարեղէնով ափսէն հաճելի չէ տղամարդոց համար: Անոնք կը սիրեն, որ կինը բաւականութիւն ստանայ սնունդէն: Կնոջ ախորժակը յատկապէս կ'ուրախացնէ տղամարդը, եթէ խօսքը տղամարդու պատրաստած ուտելիքին մասին է: Այստեղ դուք ուրիշ տարբերակ չունիք՝ պէտք է մեծ ախորժակով ուտէք ու գովէք զինք:

5) Թեթեւ գիրութիւն - Ասիկա ամենահաճելի նորութիւնն է կիներուն համար, որոնք ո՛չ միայն հրաշալի տան տնտեսուհիներ են, այլեւ արտաքուստ կը ձգտին իտեալի: Տղամարդիկ կը փափաքին իրենց կողքին տեսնել ձիգ, բայց քիչ մը փամփիլիկ, հաճելի կորութիւններով ու ճոխ բարեմասնութիւններով կանանց:

Այնպէս որ մի՛ սրտնեղիք երկու-երեք քիլօ կշիռք հաւաքելէն:

Անոնք միայն օգուտ պիտի տան ձեզի:

ՄԹԵՐՔՆԵՐ ՈՐՈՆՔ ԱՆՐԱԺԵՇՏ ԵՆ ՍՈՍԻՆԱԾԻՆԻ ԱՐՏԱԴՐՈՒԹԵԱՆ ՅԱՄԱՐ

Տարիքի ընթացքին սոսինձածինը (collagen) աւելի կը նուազի, որուն հետ կապուած են մաշկի տարիքային փոփոխութիւնները, օրինակ՝ կնճիռներու յայտնուիլը, քաշուածութեան կորուստը: Ինչպէ՞ս օգնել մարմնին՝ աւելի շատ արտադրելու գեղեցկութեան սպիտակուցը:

Մաշկի երիտասարդութիւնը կախեալ է անոր մէջ եղած սոսինձածինի քանակէն: Անիկա առանձնաշատով սպիտակուց մըն է, որ պատասխանատու է հիւսուածքներու վերականգնման համար, ինչպէս նաեւ կը պահպանէ մաշկի խոնավութեան հաւասարակշռութիւնը:

Փոքրերու պարագային մաշկը շատ շուտ կը թարմանայ, այդ պատճառով ալ անոնց մարմինը շատ սոսինձածին կ'արտադրէ: Տարիներու ընթացքին սոսինձածինը աւելի քիչ կը սկսի արտադրուիլ, ուստի պէտք է օգնել մարմնին՝

- Ալբոնոլ: Խմել, ընկերուհիներու հետ գարեջրատուն այցելել, այնուհետեւ ծիծաղիլ բարձր՝ առանց պատճա-

ստանալու ա՛յն նիւթերը, որոնք անհրաժեշտ են սոսինձածինի արտադրման համար: Մասնագէտները մաշկի երիտասարդութիւնը պահպանել փափաքողներուն խորհուրդ կու տան ուտել աւելի շատ ընդեղէններ եւ հացահատիկներ:

Սոսինձածինով առաւել հարուստ են հնդկաձաւարը, վարսակը, լուբիան: Միսերուն մէջ նախապատուութիւնը աւելի լաւ է տալ հնդկահաւին եւ ճագարին, ինչպէս նաեւ, անպայման ձուկ օգտագործել: Սոսինձածինի ապահովման համար շատ կարեւոր է C կենսանիւթը, այդ պատճառով խորհուրդ կը տրուի օգտուիլ կիտրոնայիններէն, ուտել ելակ, կանաչ սոխ:

Պէտք է նաեւ մոռնալ մաշկի խնամքին մասին, որքան ալ լաւ սնուիք, անոր կողքին մի՛ մոռնաք նաեւ խնամող ընթացակարգերու մասին:

Պատրաստեց Նարինէ Ն.

ուի, այդքան ալ գեղեցիկ պատկեր չէ:

«Խոստովանութիւններ»ը

Շարունակուած էջ 7-էն

«Դիլիջան» ի պատուիրած գործերն էին հայ կոմպոզիտորներին: Վահրամ Սարգսեանի (ծն . 1981 թ .) երեք խմբերգային շարքի «Տէր Ողորմեայ» ուսում ենք մահուան իրողութիւնը խորհրդածող միաստիկական մի ընկալում: Առերեսուելով այն գիտակցութեան հետ, թէ մահը մեր ճամբորդութեան աւարտն է, մարդկանց որոշ մասը դիմում է Աստուծոյ ողորմածութեանը՝ յաւիտենական կեանք ունենալու համար: Կոմպոզիտորը ուրոյն ձեւով, անուղղակի, չորս լեզուներով՝ յունարէն, լատիներէն, ռուսերէն եւ հայերէն, արտայայտում է բանաձեւը (Kyrie Eleison): Այս եզակի գործը մենակատարից պահանջում է արտաբերել երկու ձայն միասնական: Կոմպոզիտորն ինքը ընդերկար մարզուել է այս բարդ երգային արուեստում եւ անձամբ ելոյթ ունեցաւ երգչախմբի ընկերակցութեամբ: Վահրամ Սարգսեանի կատարումը մարդկային անսահման կարողութիւնների արտայայտութիւնն էր, բարձրարուեստ եւ դասական:

Յաջորդ գործը Արտաշէս Քարթալեանի (ծն. 1961 թ .) «Խմբերգային եռանուակ» ն էր՝ գրուած Միսաք Մեծարենցի բանաստեղծութիւններով: Կոմպոզիտոր Քարթալեանը կառուցել է իր երաժշտութիւնը մի բանաստեղծի քերթուածներով, ով ապրել էր իր երիտասարդութիւնը հիւանդութեան մէջ եւ վերջնական տեղի էր տուել հիւծախտին՝ 22 տարեկանում: Մահն աչքի առջեւ ունենալով սակայն, իր երեք բանաստեղծութիւններում՝ « Կիրակի-մուռք», «Միրերգ», «Տերեւները կ'ըսէին...», առկայ են լոյսի գովաբանութիւնը, արեւի ըզձանքը, մշտնջենական լուսաւորութեան յոյսը: Թէպէտ վստահ լինելով իր մահուան, բանաստեղծը չի յանձնուում դրա թախծալի մտաբերութեանը այլ անձնատուր է լինում կեանքի գնահատանքին եւ մեծագոյն արուեստ է ներարկում իր գոհունակ արտայայտութիւններին: Քարթալեանը, խոր փիլիսոփայական մտեցումով, գետեղել է այդ տարողութիւնը երաժշտութեան մէջ՝ շեշտելով բանաստեղծութիւնների գաղափարութիւնը, բարդ կապերի միջոցով ընդլայնելով այս եզակի երիտասարդ արուեստագետի ինքնատիպ ներաշխարհն ու բերկրանքը: Երգչախմբի անթերի մեկնաբանման էր միանում երգչուհի Շուշիկ Պարսումեանի մենակատարութիւնը՝ էլ աւելի եթերային դարձնելով ստեղծուած մթնոլորտը:

Համերգի այս բաժնով «Դիլիջան»ը հաստատեց հայ կոմպոզիտորների երկու նոր գործերի ծնունդը:

Անակնկալը սպասուած էր երկրորդ բաժնում:

Պիտի ունկնդրէինք արդէն համաշխարհային ճանաչում ունեցող գործեր: Առաջինը Մոդեստ Մուսորգսկիի (1839-1881) «Մահուան երգեր ու պարեր»ն էին՝ գրուած Արսէնի Գոլենիչէն - Կու-

տուգովի չորս բանաստեղծութիւնների հիման վրայ . «Օրորոցային», «Սերենադ», «Տրեպակ», «Մարաջարտ»»: «Օրորոցային» ուսմ մահը օրօր է ասում անքուն մանկանը, մինչ մանուկը յաւիտենապէս կը խլուէր մօրից: «Սերենադ» ը սիրահարի բալլադն է իր սիրեցեակին, ուսմ սէրը մահն է, որ պատահում է նրա մատղաշ հասակում: «Տրեպակ» ուսմ (ռուսական ազգային պար) երեւան է գալիս, թէ ինչպէս է մահը գիւղացուն հրաւիրում Տրեպակ պարելու. մահուան ձայնը դէպի անտառներ է կանչում ծերունուն, ով կորցնելով ինքն իրեն պարի մէջ, յանձնուած է մահուան հետ յաւիտենական ողջագուրման: Չորրորդ՝ «Ռագմադաշտի մարաջարտ» մասում, մահը ներկայանում է որպէս գնդապետ, որ կուռի դաշտ է ուղարկում անհաշիւ երիտասարդների՝ հանդիպելու իրենց վերջաւորութեան: Չորս պատկերներում Մուսորգսկիի խորհրդածում է մահի խորութիւնն չզնոյնկարագրի, նրա անկողմնակալ եւ անյազ արտոժակի մասին: Ու այս պատկերներն իր թաւ պարիտոն ձայնով մեկնաբանում էր կատարողական բարձրակէտի հասած երգիչ Վլադիմիր Չեռնովը, դաշնամուրի նուազակցութեամբ Նիլ Սթալբերգի: Արուեստների պարագայում միշտ կարող են լինել վիճելի հարցեր իւրովի մեկնաբանութեան մէջ, մեծերն արտօնուած են գեղումներ կատարելու՝ ելնելով իրենց ունեցած հաստատուն դիրքից, եւ Չեռնովը ցուցադրում էր այդ մենաշնորհը:

Եզրափակիչ համարում, Գէորգի Լիգեթիի (1923-2006) իր «Ահաբեկումն առեղծուածներ» ուսմ պատմում է բանդափուշակայն, գառանցանքի նմանող պատմութիւն: Նա ստեղծում է մի աշխարհ, որը կառավարում է մի շատ երիտասարդ, 14 տարեկան թագաւոր: Ոստիկանապետ Գեպուպոս (աղջիկ է) ցանկանում է պատմել թագաւորին երկրին սպառնացող վտանգի մասին . հսկայ աղէտը գալիս է ջնջելու կեանքը երկրի երեսից : Նա ուզում է հաղորդել թագաւորին, թէ վիթխարի գիսաստղ է սլանում ներքեւ, դէպի երկիր: Պատկերացնելով որ դա աշխարհի վերջն է լինելու, ոստիկանապետուհին մեծ խուճապով փորձում է զգուշացնել այդ մասին պատանի թագաւորին, սակայն հազիւ թէ կարողանում է որեւէ բառ դուրս հանել. նա թաւալուած է ձայների եւ արտայայտութիւնների նոպայի մէջ՝ «փլս - փլսթ», «քու-քու», «քի-քի ըրիք», «դա-դա-դա» եւ այլն, անկարող լինելով փոխանցելու իր ահազանգը: Լիգեթիի ստեղծում է գաւեշտ, ուր ծիծաղում է աշխարհի վրայ, ներկայացնելով այն իբրեւ թշուառութիւն, որին մենք պէտք է տոկանք: Միեւնոյն ժամանակ նա նկարագրում է մահուան երեւոյթի դէմ եղած անջնջելի տագնապը:

Անակնկալն էր ոստիկանապետուհին՝ սուպրանո Շուշիկ Պարսումեանը:

Համերգի հեւքը հասել էր իր գագաթնակէտին . Լիգեթի համոյթը՝ ոչ սովորական կազմով սենե-

Շարունակուած էջ 8-էն

եթէ այդ մէկը հաստատուի եւ անոնք ներկայացուցիչ մը ունենան, միթէ ամենայարմարը թուրքիան չէ՞, իբրեւ իսլամ երկիրներու ներկայացուցիչ:

Ահաւասիկ կը թուի, թէ ա՛յս է, ինչ կ'երագէ էրտողան. ա՛յլապէս, ինչո՞ւ նշեալ բոլոր աշխատանքները կը տանի, եթէ ինք նոյնիսկ չէ յաջողած իր նախկին իսլամական եւ արաբական ծրագիրներուն մէջ: Ան կը ջանայ աշխարհի բոլոր իսլամները համախմբել, զանոնք առաջնորդել,

ուժեղ ազդեցութիւն եւ դիրք ունենալ՝ միւս հինգ պետութիւններուն նման (Ռուսիա, Միացեալ Նահանգներ, Չինաստան, Բրիտանիա եւ Ֆրանսա), եւ ինչու չէ նաեւ՝ վեթօի (Veto) իրաւունք ստանալ. մէկ խօսքով՝ ՄԱԿի Ապահովութեան խորհուրդի մնայուն անդամ դառնալ:

Էրտողան ժամանակի ընթացքին սակայն պիտի ընդունի այն իրականութիւնը, որ ինչպէս իր բոլոր ծրագիրները սին եղած են, այս մէկը եւս միւսներուն նման պիտի ըլլայ, եթէ ան իսկապէս այդ առումով ջանք կը թափէ:

ԻՆՉ ՊԵՏՔ ՉԷ ԸՆԵ ԻՐԱԿԱՆ ԱԶՆՈՒԱԿԱՆ ՏԻԿԻՆԸ

Շարունակուած էջ 17-էն

- Ներքնագրեստը ի ցոյց դնել: Տարբերակները բազմազան են՝ տաբատի տակէն տգեղ երեւցող ներքնագրեստի ծայրէն մինչեւ կրճկաւը: Յաճախ չափազանց բաց հագած աղջիկներու դէմքին կը տեսնէք անթափանց արտայայտութիւն: Ատիկա իրենց պաշտպանական հակազդեցութիւնն է կոպտութեան եւ անպարկեշտ առաջարկներէն: Արտաքինը յստակ ցոյց կու տայ, թէ ինչպիսին է աղջիկը իրականութեան մէջ:

- Հայհոյանք: Կ'արժէ նկատել, որ հայհոյանքը ունի իրական լեզուային արմատներ եւ երկար ժամանակ արգիլուած էր հասարակ մահականացուներու համար: Գիտնականները կ'ընդունին, որ հայհոյանքը, իրապէս, հնագոյն անէժք է: Հայհոյանքը նաեւ կը համար-

ուի յանցագործներու, հարբեցողներու յատուկ լեզու: Կարելի է պատկերացնել, թէ ինչպէս ինքզինք կը տգեղցնէ այն աղջիկը կամ կինը, երբ անոր գեղեցիկ շուրթերէն կը լսուին այդպիսի խօսքեր:

- Միլիկոն: Ազնուական տիկիներ պէտք է սիլիկոնով մեծցնէ իր կուրծքերը, շրթունքը եւ այլն: Ան նրբօրէն պէտք է զգայ գեղեցկութեան եւ գոեհկութեան սահմանը: Չափը եւ գեղեցկութիւնը իրարմէ անկախ հասկացութիւններ են:

- Բարակ յօնքեր: Ասիկա չի վերաբերի բնականէն բարակ յօնքեր ունեցողներուն: Խօսքը անոնց մասին է, որոնք յամաւորէն կը հանեն զանոնք՝ փոխարէնը գծելով կամ դաջելով նոր յօնքեր: Բնական յօնքերով դէմքէն գեղեցիկ բան չկայ: Կարելի է քիչ մը շտկել, խտութիւն աւելցնել, սակայն՝ ո՛չ աւելին:

կային նուազախումբը (կոնցերտ-մայստեր՝ Մովսէս Պողոսեան) եւ մենակատար երգչուհին պայքարի մէջ էին՝ դիրիժոր Վաչէ Պարսումեանի ղեկավարութեամբ: Ունկնդիրը՝ գամուած տեղում , ոչ միայն լսում, այլ նաեւ անընդհատ հետեւում էր, թէ ո՞ր կողմից են գալու ձայները՝ նուազախումբի երաժշտների նուագը, նրանց բացականչութիւնները , թէ երգչուհին ինքնին: Ինչպիսիւս ուժով եւ կատարելութեամբ էր երգչուհի Պարսումեանը կարողանում բարձրանալ ձայնային անհասանելի բարձունքները (դարձեալ մարդկային անսահման կարողութիւնների արտայայտութիւն), իջնում էր թափով եւ զերասանական վարպետու-

թեամբ դէպի իրեն էր բերում ու սանձում նուազախումբի կատարողներին: Ձայնային հեղեղի ներքոյ պատկերում էր Լիգեթիի ստեղծած մահուան տագնապը. քարացած էր ունկնդիրը, սարսափած՝ մահուան հզորութիւնից, անոյժ՝ տեղատարափ ծափողջիւնների համար:

Աւարտուել էր համերգը: Ժամեր յետոյ, սթափուելով կատարուածից, կազմակերպիչներին էին հասնում ներկաների զարմացած պատգամները. «Ինչ պատահեց, ինչ էր եղածը»:

Պատահածը Լարք երաժշտական ընկերակցութեան համերգն էր՝ «Դիլիջան» համերգաշարի հերթական շարքից:

ԽՆԴԱԿՑՈՒԹԻՆ

Պրն. Շանթ Եափուճեան ընդ Օր. Արմիկ Խոտանեան
Ամուսնացեալք Շաբաթ, 3 Փետրուար, 2018 Լոս Անձելոս
Մեր ջերմ շնորհաւորութիւնները նորապսակ զոյգին եւ անոնց ընտանեկան համայն պարագաներուն:

«Մասիս»

ՎԱՐՉՈՒ ՄՐԱՅ

ՓԱՍՍԻՆԱՅԻ ՄԷՋ (200 ՀՈԳԻ ՀԱՄԱՐ)

ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԱՌԻԹՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ

1060 N. ALLEN AVE. PASADENA CA 91104

ՄԱՆՐԱՄԱՍՆՈՒԹԻՒՆԵՐ՝

ՀԵՆԱԶԱՅՆԵԼ (626) 797-7680

Ձեր Ծանուցումները Վստահեցեք

«Մասիս» Շաբաթաթերթին

T: (626) 797-7680 massis2@earthlink.net

ՄԱՅԱԶԴ

ԳԵՈՐԳ ՏԵՖԻՐՄԷՆՃԵԱՆ (1928-2018)

Սրտի դառն կսկիծով կը զուժենք մահը մեր սիրեցեալ հօր, մեծ հօր, եղբօր, հօրեղբօր քեռայրին եւ հարազատին ԳԵՈՐԳ ՏԵՖԻՐՄԷՆՃԵԱՆի մահը, որ պատահեցաւ Փետրուար 2ին, կարճատեւ հիւանդութենէ մը ետք, հիւանդանոցին մէջ, Թորոնթօ:

Յուզարկաւորութեան արարողութիւնը տեղի կ'ունենայ Փետրուար 10ին Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ մէջ Թորոնթօ: Ժամը 11-12 այցելութիւն: 12ին Տան կարգ եւ եկեղեցւոյ արարողութիւն, որմէ ետք՝ յուղարկաւորութիւն եւ թաղում Elgin Mills Cemeteryի մէջ:

Սգակիրներ
Ձաւակունք Տէր եւ Տիկ. Մանօ եւ Վարդի տէր Յարութիւնեան եւ զաւակունք

Տէր եւ Տիկ. Ճօ եւ Անի Գազարեան եւ զաւակունք
Եղբայրը Տէր եւ Տիկ. Յակոբ եւ Նեկտար Տէրեան «Տէրմէնճեան»
եւ զաւակունք ու թոռնիկներ

Այլի Տիկ. Սօսի Տէրմէնճեան եւ զաւակունք ու թոռնիկներ
Եւ համայն Ափանոսեան, Ժամկոչեան, Բանճարճեան, Տէրմէնճեան,
Սանոսեան եւ Գասարճեան ընտանիքներն ու բարեկամները:

ՄԱՆՈՒԿ ԶԵՆՐԻԿԸ ՈՐՊԷՍ ԿՕՇԻԿ ՆՈՐՈԳՈՂ

Շարունակուած էջ 14-էն

ցան յաղթանակի տօնախմբութիւնները: Առերեւոյթ խաղաղուեց միջոցառումը, ով պիտի վերադառնար պատերազմից՝ վերադարձաւ ողջառողջ կամ հաշմանդամ՝ անոտ, կամ անձեռ, իսկ չեկողներ ճակատագիրն անյայտ էր: Հենց այդ անյայտութեան մէջ էր խարխափում մայրիկիս սիրտը, ծուլատում հոգին:

Առջեւում ամառ էր, ըստ այնմ էլ՝ դպրոցական արձակուրդների օրեր: Որպէսզի ես փողոցում թրեւ չգամ եւ հարցեր չունենամ թաղի «լաւ տղերքի» հետ, որոնք մշտապէս խնդրներ էին ստեղծում ամբողջ Արաբկիրում, մայրիկս որոշեց ինձ աշակերտութեան տալ կօշիկ նորոգող հրաշալի վարպետ, վանեցի Աւուրի մօտ: Ինչպէս ասում են՝ գործը եռում էր նրա արհեստանոցում:

Ամէն օր, երկաթեայ ճշտապահութեամբ, կէսօրուայ ժամը 12ին վարպետ Աւուր ինձ մէկ ուրբի քսան կոպեկ էր տալիս եւ պատուիրում գնալ խանութ եւ գնել մէկ շիշ Հրազդան գինի: Նանուլի աշխատողները շատ լաւ գիտէին, որ ես գինին գնում էի գծուծ վանեցի Աւուրի համար եւ վերադարձնում էին երեք կոպեկի մանրը, թէեւ մինչեւ հինգ, երբեմն աւելի մանր դրամ չվերադարձնելը մի տեսակ օրէնքի ուժ էր ստացել հայաստանեան խանութներում: Գնորդներն էլ արդէն վարժուել էին այդ թաւանին:

Ես, անշուշտ գինու հետ մէկտեղ վարպետին վերադարձնում էի երեք կոպեկի մանրը, եւ երբէք չպատահեց, որ վարպետ Աւուր ասեր «տղաս, քեզ պահիր այդ կոպեկները»: Աւելին. տնից բերած շքեղ

աղանդերները միայն ինքն էր վաճելում: Ինչպէս ասում են՝ «բերնիս ջրերը հոսում էին» նրա առջեւ, քառակուսի փոքր սեղանի սփռոցի վրայ զգուշօրէն դասաւորուած բազմատեսակ ուտեստները տեսնելով: Նա, անշուշտ նկատում էր իմ հայեացքը ուղղուած ուտելիքներին, սակայն չտեսնել ձեւացնելով ասում էր՝ «Գնայ դուրս, հրեխէջի հետ մի քիչ խաղ արա մինչեւ վերջացնեմ ուտելիքս»:

Մի քանի տարի շարունակ, ամառուայ արձակուրդներին, նոյնիսկ տարուայ ընթացքին, դասերից յետոյ գնում էի վարպետ Աւուրի արհեստանոցը աշխատելու: Արդէն կարգին մասնագէտ էի դարձել: Պատահում էր նաեւ, որ ես ընդունեմ ու ճանապարհեմ հաճախորդներին՝ գործ ունենալով նաեւ դրամի հետ: Վարպետս անվերապահօրէն սիրում էր ինձ, բայց դրամի հարցում առասպելական կծծի էր ու դրամապաշտ: Նա այդպէս էլ երբեք էլ ինձ բաժին չհանեց իր արքայապաշտ աղանդերներից եւ ոչ էլ վարձատրեց:

Հետագայում, կնոջ մահից յետոյ (երեսայ չունէր վարպետս) վարպետ Աւուր միայնակ էր ապրում երկարականի հսկայ տան մէջ: Որոշ ժամանակ անց յայտնի դարձաւ, որ գողերը թաւանել են իմ վարպետի բնակարանը եւ իրենց հետ տարել նաեւ պատերից մէկի մէջ թաքցրած մեծաքանակ ոսկեղէնն ու գոհարեղէնը:

Ամէն պարագայի ես երախտապարտ եմ իմ վարպետ Աւուրին, որի ձեռքի տակ արհեստ սովորեցի, եւ, եւ ամենակարեւորը. 78 տարեկան հասակում իսկ՝ ըմբռնեցի աշխատանքի, կեանքի իմաստը եւ հասկացայ, թէ որքան դժուար է արդար քրտինքով դրամ վաստակելը:

ՀՈԳԵՅԱՆԳԻՍ

ՏՈՒՔԹ. ԱՆՆԻՊԱԼ ԱՐՏԱՇԷՍ ՄՈՄՃԵԱՆ

Սրտի դառն կսկիծով կը զուժենք մեր սիրեցեալ եղբօր եւ հարազատին՝ տղքթ. Աննիպայ Մոմճեանի մահը, որ պատահեցաւ Չորեքշաբթի, Յունուար 31, 2018ին, Լիբանանի մէջ: Հանգուցեալի մահուն հօթնօրեակին առիթով, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, Փետրուար 11, 2018ին, Էնսինոյի Սրբոց Նահատակաց եկեղեցւոյ մէջ, 5300 White Oak Ave., յաւարտ Ս. Պատարագի: Հոգեհանգստեան պաշտօնէն ետք հոգեճաշ պիտի մատուցուի եկեղեցւոյ յարակից Տիգրանեան սրահին մէջ:

Սգակիրներ՝ Քոյրը՝ Նինա եւ տղքթ. Մհեր Պապեան
Քրոջ զաւակները՝ Կարին Պապեան եւ տղքթ. Չարլզ Սթանիշ
Տոքթ. Աւօ Պապեան եւ Վաննա Պապեան
Բալիկ Պապեան-Նեկոսեան եւ Անթրնի Նեկոսեան եւ դուստրը՝
Լորի Եւ համայն հարազատներն ու բարեկամները:

ՓՈՒՍԱՆ ԾԱՂԿԵՊԱԿԻ ՆՈՒՐԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆ

ԱՐՄԵՆԱԿ ՊՈՅԱՄԵԱՆԻ մահուն տխուր առիթով փոխան ծաղկեպսակի հետեւեալ նուիրատուութիւնները եղած են «Մասիս» շաբաթաթերթին:

- Տէր եւ Տիկ. Խաչիկ եւ Ժենիա Քէշիշեան \$100
- Տէր եւ Տիկ. Յովհաննէս եւ Մէրի Գորգուլեան \$100
- Հ.Մ.Մ.ի վարչութիւն \$100
- Տէր եւ Տիկ. Ժիրայր եւ Սիմա Կիրակոսեան \$100
- Sahara Restaurant Գրիգորեան Եղբայրեր \$200
- Տէր եւ Տիկ. Կարօ եւ Անի Պէքարեան \$100
- Տէր եւ Տիկ. Յարութ եւ Ռոզին Տէր Դաւիթեան \$200

HARRY THE HANDYMAN SERVICES

**Air Conditioning Repair
Plumbing & Roofing
Water & Gas Pipes • Fencing & Painting
Iron Work Repair • Electrical Job**

Email: haroutig007@gmail.com

Dependable • Reliable • Fast Work

CALL HARRY

818.219.3314

**OFFICE SPACE FOR RENT
IN PASADENA**

ՎԱՐՁՈՒ ԳՐԱՍԵՆԵԱԿՆԵՐ

1060 North Allen Ave
Pasadena, CA 91104

Գրասենեակները վերանորոգուած
եւ յարմար վարձքերով
Յետաքրքրուողներէն հեռաձայնել՝
(626) 398-0506

ՍԱՐՁԱԿԱՆ

Մխիթարեանը՝ «Արսենալ» - «Էվերտոն» Հանդիպման Լաւագոյն Խաղացող

Հայաստանի հաւաքականի կիսապաշտպան Հենրիխ Մխիթարեանը ճանաչուել է Անգլիայի առաջնութեան 26-րդ տուրի «Արսենալ» - «Էվերտոն» հանդիպման լաւագոյն խաղացող, Whoscored.com-ի վարկածով:

Հայ ֆուտբոլիստը ստացել է ամենաբարձր գնահատականը՝ 9.9: Յիշեցնենք, որ «Արսենալը» յաղթել է 5:1 հաշուով, Մխիթարեանը կատարել է երեք կոլային փոխանցում:

Խիստ Հետաքրքիր Վերջնամաս՝ «Լիվերպոլի» Ու «Տոտենհեմի» Խաղում

«Լիվերպոլն» ու Լոնտոնի «Տոտենհեմը» մարտական ոչ ոքիով բաժանուեցին Անգլիայի առաջնութեան 26-րդ տուրում: Լիվերպոլում գրանցուեց 2:2 հաշիւը:

Խաղի հաշիւը երրորդ րոպէին բացեց «Լիվերպոլի» եգիպտացի կիսապաշտպան Մոհամեդ Սալահը, իսկ յաջորդ կոլին երկրպագուները սպասեցին 77 րոպէ: «Տոտենհեմի» պատասխան կոլը 80-րդ րոպէին խփեց քենիացի կիսապաշտպան Վիլտոր Վանյաման: Քիչ անց լոնտոնցիները կարող էին նաեւ առաջ անցնել հաշուի մէջ, սակայն անգլիացի յարձակուող Հարի Քեյնը 85-րդ րոպէին վրիպեց 11 մեթրանոցից: Շուտով գործեց ֆուտպոլի չգրուած օրէնքը, եւ Մոհամեդ Սալահը դարձեալ առաջ մղեց լիվերպոլցիներին, սակայն դա էլ վերջը չէր: Աւելացուած ժամանակի չորրորդ րոպէին «Լիվերպոլի» դարպասին նշանակուեց եւս մէկ 11 մեթրանոց հարուած, իսկ Հարի Քեյնը չվրիպեց այս անգամ՝ 2:2:

«Լիվերպոլը» 51 միաւորով երրորդ տեղում է, իսկ «Տոտենհեմը» 5-րդն է՝ 49 միաւոր:

«Բարսելոնան» Միաւորներ Կորցրեց

Ֆուտպոլի Սպանիայի առաջնութեան 22-րդ տուրում առաջատար «Բարսելոնան» կատալոնական դերբիում հիւրընկալուեց «Էսպանյոլին» եւ բաւարարուեց ոչ ոքի արդիւնքով՝ 1:1:

«Բարսելոնայի» գլխաւոր մարզիչ Խոսեպ Գուարճիանը վաղվերջին որոշել էր արժենթինացի յարձակուող Լիոնել Մեսիին թողնել փոխարինողների թւում: Մեսին դաշտ դուրս եկաւ 59-րդ րոպէին, սակայն 7 րոպէ անց «Էսպանյոլը» բացեց հաշիւը: «Բարսելոնային» պարտութիւնից փրկեց Սպանիայի հաւաքականի պաշտպան Ժերեր Պիկէի խփած կոլը 82-րդ րոպէին:

Յորդաուատ անձրեւի պատճառով խաղն անցաւ թաց խոտածածկի եւ ջրափոսերի պայմաններում, ինչը 2 թիմերին խանգարում էր ցուցադրել լաւագոյն որակները:

Այս ոչ ոքիից յետոյ «Բարսելոնան» հաւաքեց 58 միաւոր: Երկրորդ տեղում գտնուող Մադրիդի «Աթլետիկոն» ունի 46 միաւոր, իսկ լաւագոյն եռեակը եզրափակող «Վալենսիան»՝ 40: «Աթլետիկոն» ու «Վալենսիան» կը հանդիպեն այս տուրում:

Զիդան. Այս Ամէն Անհանգստացնում Է Ինձ

Մադրիդի «Ռեալի» գլխաւոր մարզիչ Զինեդին Զիդանը մեկնաբանել է «Լեանտէի» հետ ոչ ոքիի Սպանիայի առաջնութեան 22-րդ տուրի արտագնայ խաղում:

«Մենք վերահսկում էինք խաղի ընթացքը՝ յատկապէս առաջին խաղակէստում: Երկրորդ խաղակէստում մենք պէտք է պահպանէինք առաւելութիւնը կոլից յետոյ, սակայն չարեցինք դա եւ կորցրինք 2 միաւոր: Դա նշանակում է, որ պէտք է աւելի շատ աշխատենք, այս ամենն անհանգստացնում է ինձ: Մրցակիցն ունեցաւ 4 կոլային պահ եւ խփեց 2 կոլ:

Միշտ կասեմ, որ Պրիմերայում դեռ ոչինչ որոշուած չէ: Դեռ կը վիճարկուեն շատ միաւորներ: Պէտք է տանէինք երրորդ յաղթանակն անընդմէջ, սակայն դա տեղի չունեցաւ: Այս խաղը կորակէի սարսափե-

ՄՕԿ-ը Բոնցքամարտին Սպառնացել Է Դուրս Թողնել Տոկիո-2020 Օլիմպիական Խաղերի Ծժրագրից

Տոկիոյում կայանալիք 2020թ. Օլիմպիական խաղերը կարող է անցկացուել առանց բոնցքամարտի: Այդ մասին յայտարարել է Միջազգային օլիմպիական կոմիտէի (ՄՕԿ) նախագահ Թոմաս Բախը: Այս պահին ՄՕԿ-ը դադարեցրել է Միջազգային բոնցքամարտի միջազգային ֆեդերացիայի (AIBA) ֆինանսաւորումը: Թոմաս Բախի խօսքով՝ ՄՕԿ-ը հետաքննութիւն է սկսել AIBA-ի դեկավարման վերաբերեալ:

«ՄՕԿ-ը պահանջում է Պատանեկան խաղերի եւ 2020թ. Օլիմպիական խաղերի ծրագրից բոնցքամարտը հանելու իրաւունքը», - ասուլիսի ժամանակ ասել է Թոմաս Բախը:

Նշուում է, որ դրա պատճառը AIBA-ում կոռուպցիոն սկանդալն է: Վերջերս հրաժարական էր տուել AIBA-ի նախագահի պաշտօնակատար Ֆրանկո Ֆալչինէլին:

Միշտ Ալոյանը Պաշտպանեց WBA International-ի Ախոյեանի Տիտղոսը

Ռուսաստանցի պրոֆեսիոնալ բոնցքամարտիկ Միշտ Ալոյանը պաշտպանեց WBA International-ի ախոյեանի տիտղոսը երկրորդ թեթեւագոյն քաշային կարգում:

Սոչիում տեղի ունեցած մենամարտում 29-ամեայ Ալոյանը մրցավարների որոշմամբ յաղթել է 37-ամեայ վենեսուելացի Ալեքսանդր Էսպինոսային՝ (96:95, 96:94, 94:96):

Ալոյանը պրոֆեսիոնալ ուինգում անցկացրել է չորս մենամարտ եւ տարել է նոյնքան յաղթանակ:

Մոուրիցիոն Պոգբայի Մասին. Երբ Դու Փոխարինողների Թուում Ես, Դա Աշխարհի Վերջը Զէ

«Մանչեսթեր Յունայթեդի» պրոտուգալացի գլխաւոր մարզիչ Ժոզէ Մուրիշինին պատմել է, թէ ինչու էր «Հադերսֆիլդի» դէմ Անգլիայի առաջնութեան 26-րդ տուրի խաղում ֆրանսացի Պոլ Պոգբայի փոխարէն մեկնարկային կազմում դաշտ դուրս բերել անգլիացի 21-ամեայ կիսապաշտպան Սքոթ Մաքթոմինային:

«Մաքթոմինայը մի քիչ լարուած սկսեց խաղը, սակայն աստիճանաբար աւելացրեց: Նա մեծ ջանքեր էր գործադրում գնդակ խլելու հարցում: Ես մի փոքր փոխել էի մեկնարկային կազմը՝ հաշուի առնելով այս խաղի բնութագրերը: Ես երբեք չեմ պատժել ոչ ոքի: Եթէ պատժեմ ինչ-որ մէկին, ապա պէտք է, որ ինչ-որ մէկն էլ պատժի ինձ: Մենք թիմ ենք եւ յաղթում ու պարտուում ենք միասին: Պոգբան աշխարհի ամենատաղանդաւոր կիսապաշտպաններից է, սակայն, եթէ դու յայտնուում ես փոխարինողների թւում, դա աշխարհի վերջը չէ», - մարզիչի խօսքը մէջբերում է «Մանչեսթեր Յունայթեդի» կայքը:

Յիշեցնենք, որ այդ խաղում «Մանչեսթեր Յունայթեդը» տնային յաղթանակ էր տարել 2:0 հաշուով, իսկ Պոգբան փոխարինման էր դուրս եկել 65-րդ րոպէին:

լի», - Զիդանի խօսքը մեջբերում է Marca-ն:
Յիշեցնենք, որ Վալենսիայում կայացած խաղի 81-րդ րոպէին «Ռեալն» առաջ էր անցել հաշուի մէջ, սակայն գրանցուել էր 2:2 հաշիւը: Արքայական սկումբը 39 միաւորով չորրորդ տեղում է եւ 18 միաւոր հետ է առաջատար «Բարսելոնայից»: